

GMINA POLICE

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU OGÓLNEGO GMINY POLICE**

Opracowanie:

mgr Gabriela Fiutowska

Gdynia, kwiecień 2026 r.

Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Poniższa prognoza została sporządzona na potrzeby projektu planu ogólnego dla gminy Police sporządzanego w 2026 r. przez Pracownię STRUKTURA Planowanie Przestrzenne, GIS w Gdańsku, na zlecenie Urzędu Miasta Police.

Przedmiotem opracowania jest plan ogólny gminy Police.

Rada Miejska w Policach w dniu 26 marca 2024 r. podjęła uchwałę Nr LXXI/653/2024 o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego gminy Police. W uchwale o przystąpieniu do sporządzenia planu ogólnego granicami planu ogólnego są granice gminy Police. Jednak ustawodawca ustawą z dnia 4 kwietnia 2025 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych ustaw (Dz.U. z 2025 r. poz. 527) wyłączył z opracowania planów ogólnych morskie wody wewnętrzne. W planie ogólnym poszczególne tereny będą przyporządkowane do stref planistycznych określonych w Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów.

Przy sporządzaniu pierwszego planu ogólnego gminy uwzględnia się politykę przestrzenną gminy określoną w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, o ile gmina dysponuje takim dokumentem, którego opracowanie zostało wszczęte od dnia 24.09.2023 r. Ostatnia strategia gminy Police pochodzi z 2006 roku i została przyjęta Uchwałą Nr XLVIII/375/06 Rady Miejskiej w Policach z dnia 26 września 2006 r. w sprawie uchwalenia Strategii Rozwoju dla Gminy Police do roku 2020. Plan ogólny gminy Police został sporządzony z uwzględnieniem celów wymienionych w PZPWZ Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego i zadań rządowych oraz samorządowych, które dotyczyły obszaru objętego planem ogólnym.

Prognozuje się, że analizowany plan ogólny gminy, na większości obszaru gminy Police nie zmieni dotychczas przewidywanego oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

- Przewiduje się, że analizowany plan ogólny, w większości zachowa funkcje przeznaczone dotychczas w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Wyjątek stanowić będą nowe tereny pod zabudowę, teren obwodnicy Szczecina oraz tereny produkcji w sąsiedztwie obwodnicy, które wprowadzą nową jakość w przestrzeni.
- Prognozuje się, że obszar zabudowy śródmiejskiej, zachowa dotychczasowe funkcje w strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, w strefie usługowej oraz w strefie komunikacyjnej, zlokalizowany w obrębie śródmiejskiej zabudowy Polic z zachowaniem dotychczasowego obciążenia środowiska.
- Obszar uzupełnienia zabudowy wyznaczony w obrębie strefy gospodarczej, strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz mieszkaniową

- wielorodzinną oraz strefy usługowej, spowoduje częściową zmianę obciążenia środowiska przyrodniczego z zachowaniem powierzchni biologicznie czynnej przypisanej danej strefie.
- Teren obwodnicy Szczecina, gdzie przewiduje się strefę otwartą jako rezerwę terenową, która w przyszłości będzie przeznaczona pod drogę co spowoduje zmianę w przeznaczeniu terenu oraz w krajobrazie z częściowo wysoką utratą powierzchni biologicznie czynnej.
 - Nowe tereny zlokalizowane wzdłuż obwodnicy Szczecina, przewidziane pod strefę gospodarczą, gdzie przewiduje się zmianę przeznaczenia, gdzie nastąpi utrata powierzchni biologicznie czynnej z zachowaniem odpowiedniego jej udziału.
 - Nowe tereny, które w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczone były pod zabudowę a w planie ogólnym są m. in. uwzględnione pod strefę planistyczną: wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefę wielofunkcyjną mieszkaniową wielorodzinną oraz strefę usługową, gdzie przewiduje się częściową zmianę dotychczasowego przeznaczenia oraz zmianę powierzchni biologicznie czynnej.
 - Tereny, gdzie przewiduje się zmianę dotychczasowego obciążenia środowiska względem dotychczasowego przeznaczenia
 - Tereny, które w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego są przeznaczone pod zabudowę, dla których plan ogólny przewiduje m.in. przeznaczenie pod strefę otwartą oraz strefę zieleni i rekreacji, gdzie prognozuje się poprawę i wzrost potencjału biotycznego z korzystnym wpływem dla środowiska przyrodniczego.
 - Tereny rejonu obszaru Natura 2000 "Police-kanaly", zachowujące dotychczasowe przeznaczenie terenu, w tym przeznaczenie terenu pod strefę zieleni i rekreacji jako profilu podstawowego, gdzie prognozuje się zachowanie wysokiego potencjału biotycznego oraz umożliwia ochronę wartości obszaru objętego ochroną.
 - Teren (SN), gdzie przewiduje się zmianę dotychczasowego obciążenia środowiska w funkcji strefy zieleni i realizacji z zachowaniem wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Tereny lasów i zieleni, w większości tereny rolniczego użytkowania oraz tereny wód oraz tereny form ochrony przyrody zachowane są głównie w funkcji strefy otwartej oraz funkcji strefy sportu i rekreacji.

Nie przewiduje się wpływu na tereny objęte formami ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000. Plan ogólny nie dopuszcza OZE oraz biogazowni w profilu dodatkowym dla

obszarów objętych ochroną, w tym dla obszarów Natura 2000. Obszary uzupełnienia zabudowy występują na niewielkiej powierzchni w północnej części gminy w rejonie Trzebierzy, w południowej części gminy w rejonie Przęsocina oraz w południowej części Polic.

Plan ogólny wprowadza nową zabudowę na terenach przewidzianych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę.

Zapisy planu ogólnego nie kolidują z zadaniami ochronnymi wyznaczonymi dla obszarów Natura 2000, w tym planu zadań ochronnych. W zawiązku w tym, że nowe funkcje gospodarcze, w sąsiedztwie planowanej obwodnicy oraz obwodnica Szczecina (jako rezerwa terenu) zlokalizowane są poza obszarami ochronnymi a nowe funkcje zabudowy zlokalizowane są głównie w obrębie zwartej zabudowy miejscowości nie przewiduje się działań kompensacyjnych dla zapisów planu ogólnego.

Dodatkowo plan ogólny wprowadza także na terenach zalewowych i zagrożenia powodziowego tereny przeznaczone pod strefę funkcji sportu i rekreacji oraz strefę otwartą w miejscach wyznaczonych planach miejscowych pod zabudowę co dodatkowo pozytywnie wpłynie na środowisko przyrodnicze gdzie prognozuje się poprawę i wzrost potencjału biotycznego obszaru (m. in. rejon Trzebierzy, pojedyncze tereny zalewowe we wschodniej części Polic, rejon Tanowa).

Zapisy planu ogólnego nie wpłyną negatywnie na przedmioty ochrony form ochrony przyrody, w tym na Obszary Natura 2000.

Plan ogólny umożliwia realizację celów ochronnych dla Obszarów Natura 2000 - specjalnego obszaru ochrony siedlisk Police – Kanały (PLH 320015), Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018) oraz obszarów specjalnej ochrony ptaków: Zalew Szczeciński (PLB320009), Ostoja Wkrzańska (PLB320014).

Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania ustaleń przedmiotowego planu oraz nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych względem ustaleń planu.

W planie ogólnym uwzględniono uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy wynikające min. z opracowania ekofizjograficznego, w zakresie ustaleń mających na celu utrzymanie równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

1. WPROWADZENIE

1.1. Wstęp.

Przedmiotem poniższej prognozy oddziaływania na środowisko jest **projekt planu ogólnego dla gminy Police**.

Na terenie gminy, oprócz miasta Police, funkcjonuje także 12 sołectw. Gmina Police znajduje się w północnej części powiatu polickiego, od północy graniczy z Gminą Nowe Warpno, od południa ze Szczecinem i od północy. Od wschodu z gminą Goleniów, którą oddziela od Polic rzeka Odra. Od zachodu sąsiaduje z Niemcami, powiat Uecker-Randow, położony na terenie Meklemburgii Pomorze Przednie. Przez gminę przebiega droga wojewódzka nr 114 łącząca Nowe Warpno z drogą wojewódzką nr 115 w Tanowie (POE 2009).

Prognozę oddziaływania na środowisko dotyczącą miejscowego planu zagospodarowania sporządzono na podstawie art. 51 ust. 1 oraz art. 46 punkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty (...) miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 powyższej ustawy prognoza oddziaływania na środowisko:

1) zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym;

2) określa, analizuje i ocenia:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnio-terminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne
- z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

3) przedstawia:

- a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,
- b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

W ocenie oddziaływania projektu planu na środowisko uwzględniono:

- wpływ zapisów dokumentu na poszczególne elementy środowiska,
- wpływ zapisów projektu planu na obszar opracowania i tereny sąsiednie,
- oddziaływanie zapisów planu na standardy jakości środowiska i warunki życia

mieszkańców.

Część graficzna prognozy zawiera załącznik pt. - „Prognoza oddziaływania na środowisko planu ogólnego gminy Police”.

Przy sporządzaniu poniższej prognozy zastosowano następujące metody: opisową, diagnostyczną, porównawczą.

Opracowanie składa się z:

- a) części opisowej,
- b) części graficznej.

Część opisowa prognozy zawiera charakterystykę struktury i stanu środowiska przyrodniczego, przedstawienie istotnych z punktu widzenia środowiska ustaleń planu oraz ocenę oddziaływania projektu planu na środowisko dla poszczególnych fragmentów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Praca zakończona jest syntezą, uwzględniającą wnioski dotyczące realizacji planu.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko został pozytywnie uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Policach (załącznik nr 1).

Głównymi materiałami wyjściowymi dla powstania poniższej prognozy oddziaływania na środowisko były:

- Mieszkowska K i in, 2008, Opracowanie ekofizjograficzne do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Police, Projektowanie architektoniczne, urbanistyczne, Helena Freino, Szczecin,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego przyjęte Uchwałą nr VI/47/2015 Rady Miejskiej w Policach z dnia 31 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Police,
- Opracowanie ekofizjograficzne do planu ogólnego dla gminy Police, Jakub Makarewicz GEOECOM, kwiecień 2024
- Uzasadnienie do Planu ogólnego miasta Police, STRUKTURA Planowanie Przestrzenne, GIS w Gdańsku , K. Łukowicz, Gdańsk 2025
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- <https://www.isok.gov.pl/hydroportal.html>
- <https://sip2.police.pl/imap/>
- https://mapy.geoportal.gov.pl/imap/lmgp_2.html?gmap=gp0
- <https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/?usedesktop=true>

Zgodnie z art. 13 i ustawy z dnia 27 marca 2003 r. w planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym rada Gminy Police podjęła uchwałę o przystąpieniu do planu ogólnego gminy.

Zgodnie z ww. uchwałą granice przystąpienia planu obejmują obszar całej gminy Police.

Na obszarze nie występują tereny zamknięte inne niż ustalone przez ministra właściwego do spraw transportu. Przystąpienie do planu ogólnego rozpoczyna procedurę planistyczną, podyktowaną zmianą ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie ze zmianą z 1 stycznia 2026 r. z mocy ustawy traci moc studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Ustawa w jego miejsce wprowadza nowy akt planowania przestrzennego w postaci planu ogólnego, który będzie podstawą do sporządzenia planów miejscowych oraz decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Plan ogólny będzie stanowił akt prawa miejscowego.

Analizowany obszar prac nad planem ogólnym obejmuje w większości w swym obszarze tereny objęte obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Gmina Police dysponuje „Strategią Rozwoju Ponadlokalnego Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego 2030”, która została przyjęta Uchwałą Nr 2/II/2024 Walnego Zebrania Stowarzyszenia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego z dnia 9 lutego 2024 roku. Opracowanie Strategii zostało wszczęte na podstawie Uchwały Nr 11/1/2020 Walnego Zebrania Stowarzyszenia Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego z dnia 26 czerwca 2020 roku w sprawie podjęcie przez Stowarzyszenie Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego prac inicjujących przygotowanie zintegrowanej strategii rozwoju Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego na lata 2021-2027 (z perspektywą do roku 2030). Wszczęcie opracowania nastąpiło co prawda przed dniem 24.09.2023 r., ale ze względu na okres jaki obejmuje strategia, jej ustalenia zostały przeanalizowane na potrzeby planu ogólnego gminy Police.

Wizja Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego (SOM) przedstawiona w strategii to jego rozwój w sposób zrównoważony i dynamiczny, innowacyjny i atrakcyjny, z poszanowaniem środowiska naturalnego, co ma być możliwe dzięki:

- zapewnieniu odnawialności zasobów naturalnych i zachowania zdolności do kontynuacji rozwoju,
- kontynuowanie rozwoju z poszanowaniem zastanych wartości wielokulturowych, krajobrazowych, przyrodniczych i gospodarczego potencjału,
- równoważenie interesów publicznych i prywatnych, potrzeb pokoleniowych, w tym wyzwań związanych ze zmianami demograficznymi,
- kształtowanie miast zwartych, kompaktowych oraz przyjaznych każdej grupie wiekowej (poprzez rozwój transportu publicznego),
- kształtowanie rozwoju obszarów wiejskich w zrównoważony sposób

- docenienie społecznej, przestrzennej i ekonomicznej roli przestrzeni publicznych i podnoszenie ich jakości jako filaru aktywności inwestycyjnej,
- stwarzania warunków do zrównoważonego rozwoju, z uwzględnieniem istniejących zasobów i potencjału, przy optymalizacji obciążeń budżetowych gmin.

Strategia określa model funkcjonalno-przestrzenny SOM, z którego dla gminy Police wynikają następujące ustalenia:

- gmina Police jest położona w zasięgu obszaru funkcjonalnej Strefy Przybrzeżnej,
- miasto Police to ośrodek miejski o znaczeniu ponadlokalnym, a Tanowo i Trzebież to ośrodki wiejskie I rzędu,
- w Policach i Trzebieży wskazano węzły przesiadkowe zawarte w Planie Transportowym Województwa Zachodniopomorskiego - w przypadku uruchomienia SKM,
- linia kolejowa biegnąca od Szczecina do Trzebieży jest wskazana jako postulowana do objęcia zasięgiem SKM,
- w Policach wskazano węzeł / centrum przesiadkowe,
- wskazano planowaną obwodnicę Szczecina z tunelem Police-Świeta,
- Trzebież została wskazana jako regionalny ośrodek turystyczny a jezioro Świdwie jako pozostały generator atrakcji turystycznych,
- w Policach i Trzebieży wskazano lokalizację marin i przystani Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego,
- gmina Police ma silne podstawowe powiązanie w SOM ze Szczecinem (ośrodkiem miejskim o znaczeniu metropolitalnym) oraz uzupełniające powiązanie z gminami Nowa Warpno, Dobra i Kołbaskowo.

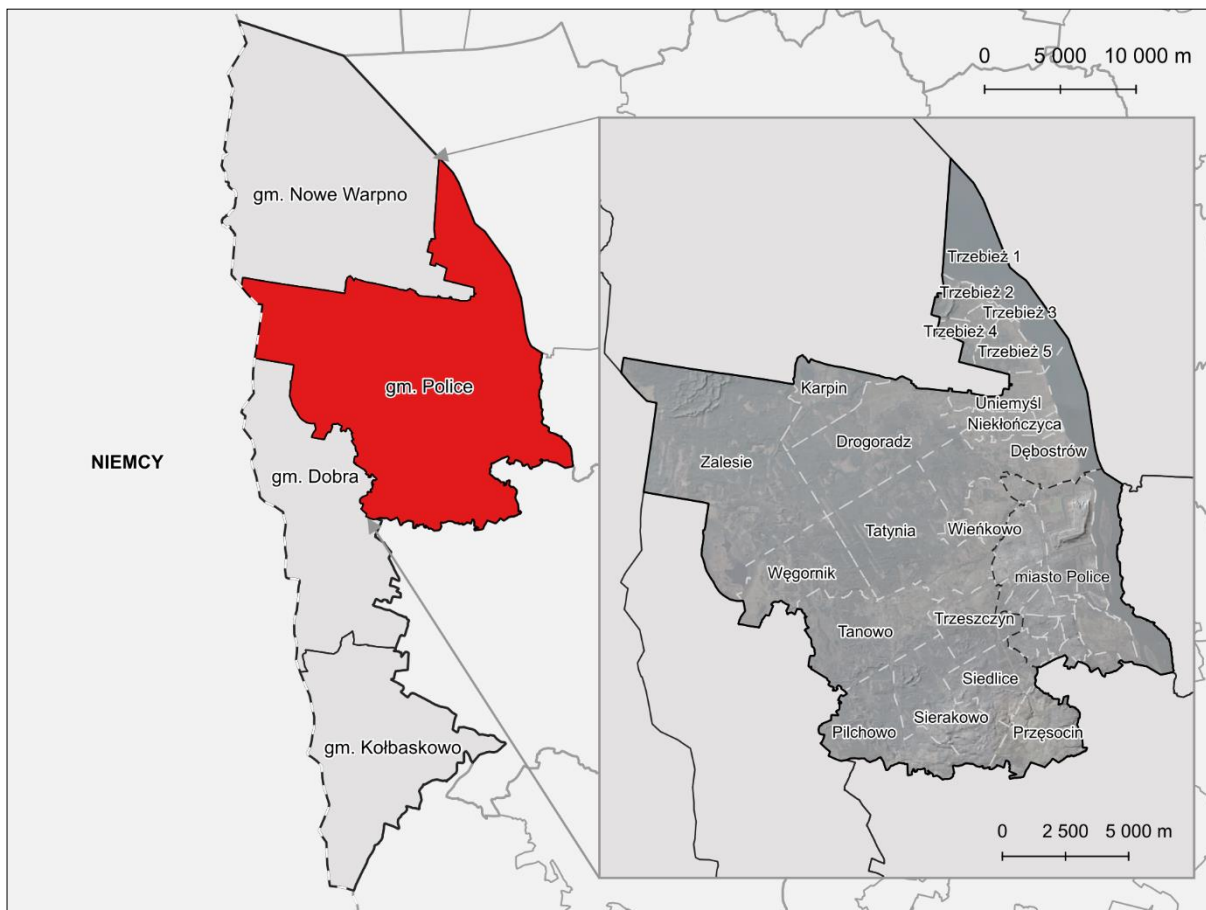
Plan ogólny uwzględnia politykę przestrzenną określoną w „Strategią Rozwoju Ponadlokalnego Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego 2030”.

2. Charakterystyka i analiza istniejącego stanu oraz funkcjonowania środowiska przyrodniczego terenu objętego obszarem planu ogólnego gminy Police.

2.1. Położenie i użytkowanie terenu opracowania.

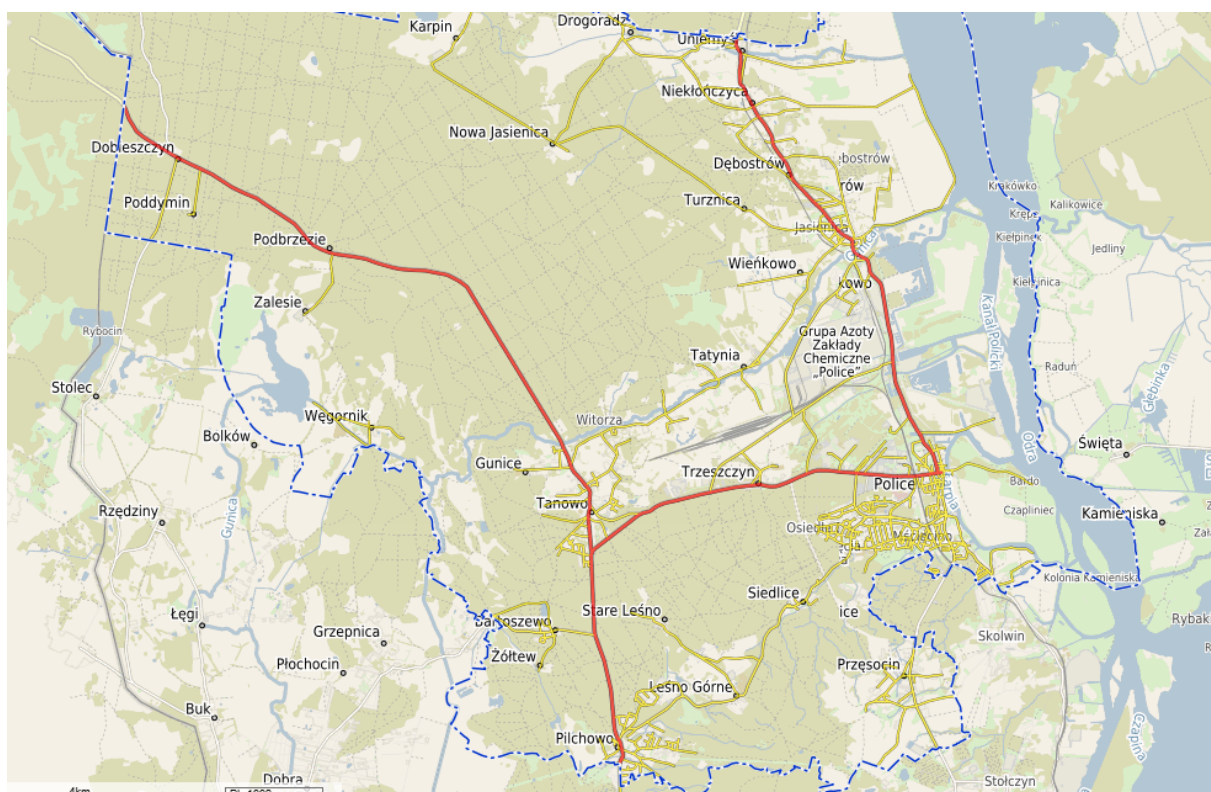
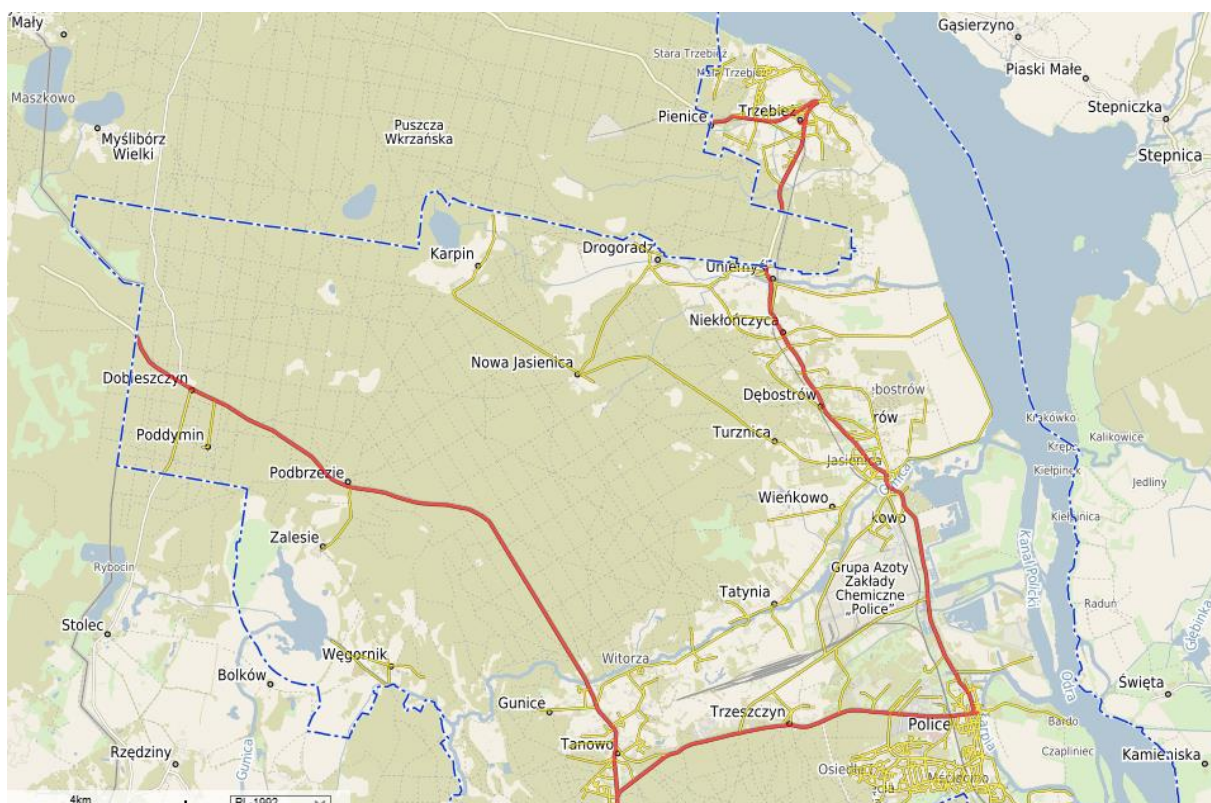
Gmina Police położna jest w powiecie polickim, na zachodzie województwa zachodniopomorskiego, w północnej części aglomeracji szczecińskiej. Gmina graniczy od południa z miastem Szczecin, od zachodu z gminą Dobra oraz terytorium Republiki Federalnej Niemiec, od północy z gminą Nowe Warpno i pośrednio przez Zalew Szczeciński i Roztokę Odrzańską z gminami Stepnica i Goleniów. Gmina Police zajmuje obszar o powierzchni 251,42 km².

Pod względem administracyjnym Gmina Police jest gminą miejsko-wiejską. Jej siedzibą jest miasto Police tworzące subregionalny ośrodek administracyjny. W skład Gminy Police wchodzi 12 sołectw: Dębostrów, Drogoradz, Niekłończyca, Pilchowo, Przęsocin, Siedlice, Tanowo, Tatynia, Trzebież, Trzeszczyn, Uniemyśl, Wieńkowo. Gmina Police położona jest w powiecie polickim, na zachodzie województwa zachodniopomorskiego, w północnej części aglomeracji szczecińskiej.

Ryc. 1. Położenie gminy na tle podziału administracyjnego (Ekofizjografia 2024).

Gmina Police graniczy bezpośrednio od południa z miastem Szczecin, od zachodu z gminą Dobra oraz terytorium Republiki Federalnej Niemiec, od północy z gminą Nowe Warpno i pośrednio przez Zalew Szczeciński i Rostokę Odrzańską z gminami Stepnica i Goleniów. Pod względem administracyjnym Gmina Police jest gminą miejsko-wiejską. Jej siedzibą jest miasto Police tworzące subregionalny ośrodek administracyjny. W skład Gminy Police wchodzi 12 sołectw: Dębostrów, Drogoradz, Niekłończyca, Pilchowo, Przęsocin, Siedlice, Tanowo, Tatynia, Trzebież, Trzeszczyn, Uniemyśl, Wieńkowo (Ekofizjografia 2024).

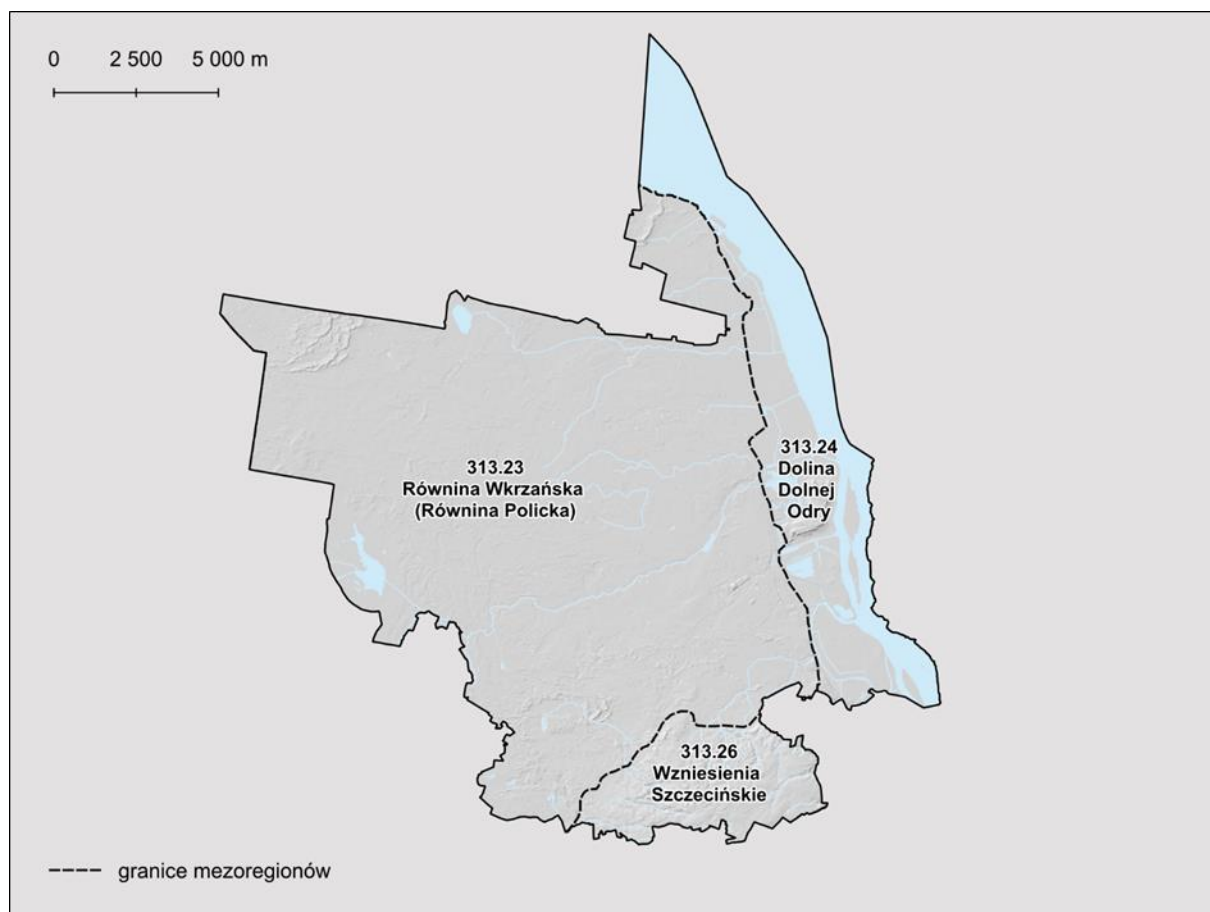

Ryc. 2. Położenie gminy Police (Źródło police.e-mapa.net)

2.2. Położenie i użytkowanie terenu opracowania.

Według regionalizacji fizycznogeograficznej (Solon, Borzyszkowski i in., 2019), gmina Police położona jest w obrębie makroregionu Pobrzeże Szczecińskie (313.2 - 3). W jego obrębie można wyróżnić trzy mezoregiony: Równina Wkrzańska (313.23) obejmującą większość gminy, Dolina Dolnej Odry (313.24) obejmującą wschodnią część gminy oraz Wzniesienia Szczecińskie (313.26) na południu.

Równina Wkrzańska stanowi przeważnie płaską równinę piaszczystą, nachyloną ku północy, w stronę Zalewu Szczecińskiego. Ze względu na słabe gleby znaczna część Równiny Wkrzańskiej zajęta jest przez tereny porośnięte borem sosnowym zwanym Puszcza Wkrzańską. Powierzchnia równiny urozmaicona jest przez pagórki wydmore, obniżenia wytopiskowe, torfowiska oraz płytkie, zarastające jeziora, z których największym jest Jezioro Świdwie. Na południu Równina Wkrzańska przechodzi w wysoczyznę morenową, stanowiącą fragment Wzgórz Warszawskich, wchodzących w skład Wzniesień Szczecińskich. Wzgórza Warszawskie ze względu na urozmaiconą rzeźbę terenu stanowią znaczne urozmaicenie dla Niziny Szczecińskiej i doliny Odry. Na wschód od Równiny Wkrzańskiej i Wzgórz Warszawskich rozciąga się mezoregion Dolina Dolnej Odry, obejmujący na terenie gminy odcinek Odry (Domiąża) od wyspy Mnisi Ostrów na granicy Polic ze Szczecinem poprzez wyspy Skolwiński Ostrów, Długi Ostrów, Karw Mały i Karw Wielki, aż po Roztokę Odrzańską stanowiącą zatokę Zalewu Szczecińskiego.

Ryc. 3. Podział fizyczno-geograficzny gminy Police (Źródło: Ekofizjografia 2024).

Gmina Police zlokalizowana jest w obszarze trzech jednostek fizycznogeograficznych o zróżnicowanej budowie geologicznej, rzeźbie terenu oraz związanym z tym krajobrazem i możliwościami wykorzystania przestrzeni. Występują na terenie gminy różnorodne ekosystemy takie jak lasy i torfowiska Puszczy Wkrzańskiej, łąki i nieużytki, a także wrażliwe na wahania wysokości zwierciadła wody wyspy na Odrze. Zróżnicowany krajobraz gminy, obecność terenów cennych przyrodniczo, a także występowanie obszarów o szczególnych walorach krajobrazowych, jak również liczne szlaki turystyczne w Puszczy Wkrzańskiej oraz atrakcje wodne, takie jak wyspy i łąki deltowe, tworzą potencjał turystyczny regionu. Jednocześnie ze względu na położenie w sąsiedztwie stolicy województwa, obecność ośrodka przemysłowego na skalę krajową oraz portów morskich, gmina stanowi obszar o wysokim potencjale rozwojowym. Szczególnie widoczne jest to we wschodniej części gminy, gdzie skutek rozwoju przemysłu chemicznego dochodzi do stałej ingerencji w środowisko przyrodnicze i krajobraz. Przejawia się w silnej urbanizacji gminy, w wyniku czego funkcja rolnicza zostaje wyparta przez funkcję mieszkaniową, usługowo-produkcyjną. Należy zadbać, by dalszy rozwój gminy opierał się na zrównoważonym wykorzystaniu zasobów środowiska przyrodniczego. Takie zróżnicowanie wpływa na uwarunkowania ekologiczne rozwoju gminy, zarówno w strefie planowania, jak i późniejszej realizacji celów polityki przestrzennej gminy na jej różnorodność krajobrazową, przyrodniczą Puszczy Wkrzańskiej oraz sąsiedztwo rzeki Odry i

Zalewu Szczecińskiego (Ekofizjografia 2024).

Powiązania przyrodnicze gminy tworzą ekosystemy wodne i leśne, w tym układ doliny Odry i mniejszych cieków pełniących funkcje korytarzy ekologicznych. Korytarze te umożliwiają migrację gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a tym samym swobodną wymianę genów, która prowadzi do wzrostu bioróżnorodności ekosystemów w regionie. Położenie gminy w sąsiedztwie granicy niemieckiej oraz w zasięgu oddziaływania Morza Bałtyckiego odgrywa istotną rolę w kształtowaniu procesów przyrodniczych oraz w przyjmowaniu zewnętrznych oddziaływań na środowisko. Głównymi elementami struktury przyrodniczej gminy, zapewniającymi krajowe oraz międzynarodowe powiązania analizowanego terenu z środowiskiem przyrodniczym ościennych terenów są: dolina Odry wraz z Zalewem Szczecińskim, a także zwarte kompleksy leśne Puszczy Wkrzańskiej. Dolina Odry w koncepcji Krajowej Sieci Ekologicznej ECONET-PL stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu międzynarodowy, na terenie gminy obejmuje system ujściowy Odry, w tym wyspy i poldery (które w północnej części gminy tworzą dodatkowe powiązanie lokalne, łączące się poprzez podmokłe brzegi Zalewu Szczecińskiego z ujściem rzeki Wkry na terytorium Niemiec). Ponadlokalne powiązania przyrodniczo-przestrzenne gminy przebiegają także przez kompleksy leśne i ekosystemy hydrogeniczne Puszczy Wkrzańskiej. Pomimo znacznego narażania na antropopresję – tereny zurbanizowane, zakłady przemysłowe, porty, tereny te ze względu na znaczne zróżnicowanie wewnętrzne wykazują wysoką odporność na przekształcenia wynikające z działalności człowieka. Obszary te pełnią szereg funkcji fizjocenotycznych (ostoje ornitologiczne, ichtiologiczne czy florystyczne, korytarze ekologiczne zapewniające ciągłość sieci), mają szczególnie istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania przyrodniczego nie tylko terenów gminy, ale również terenów nadbrzeżnych i przygranicznych (Ekofizjografia 2024).

W skali lokalnej podstawowe ekologiczne powiązania przestrzenne, związane z zewnętrzną strukturą przyrodniczą obejmują: dolinę Guniczy z kompleksami łąk i lasów między Jeziorem Świdwie a doliną Odry, a także dolina Karpiny z kompleksami łąk i lasów między Jeziorem Karpino a doliną Odry. Uzupełnieniem wewnętrznego systemu przyrodniczego są mniejsze cieki, melioracje wodne, kompleksy torfowiskowe, a także zadrzewienia parkowe z nagromadzeniem drzew o cechach pomnikowych oraz tereny zieleni urządzonej, które łącznie stanowią o bioróżnorodności gminy.

W kontekście postępującej urbanizacji wynikającej z bezpośredniego sąsiedztwa Szczecina oraz rozwoju gospodarczego gminy istotne jest by zadbać o sprawne funkcjonowanie systemu przyrodniczego poprzez zapewnienie ochrony ciągłości występujących tu lokalnych i ponadlokalnych powiązań ekologicznych. Elementami wpływającymi na przerwanie tej ciągłości są bariery ekologiczne, które rozdzielają poszczególne środowiska granicami, a przez to uniemożliwiają przemieszczanie się wielu gatunków, powodując izolację populacji i obszarów cennych przyrodniczo. Bariery mogą być naturalne lub stworzone przez człowieka. Naturalną

barierą jest np. wysoki łańcuch górski, morze, szeroka rzeka. Antropogeniczne bariery często są obiektami liniowymi. Szczególnie niekorzystna sytuacja występuje wtedy, gdy bariery ekologiczne powstają w poprzek korytarzy ekologicznych. Istotne jest, że część barier nie stanowi problemu dla jednych zwierząt, z kolei dla innych jest to przeszkoda niemal nie do przejścia.

Największymi barierami ekologicznymi na terenie gminy są ciągi komunikacyjne, linia kolejowa, a także strefa przemysłowa. Ciągi komunikacyjne same w sobie mogą być źródłem wysokiej śmiertelności zwierząt, głównie owadów, płazów i ssaków, które giną w zderzeniu z przejeżdżającymi pojazdami. Dlatego ważne jest by przy projektowaniu nowych dróg, które w przyszłości mogą stanowić barierą w drodze migracji zwierząt, zapewnić możliwość bezkolizyjnego jej ominięcia np. poprzez budowę przejść dla zwierząt. Warto zaznaczyć, że nie zawsze jednak zwierzęta chcą z nich korzystać, preferując dotychczasowe szlaki migracyjne. Poważnym zagrożeniem dla przerwania ciągłości powiązań przyrodniczych jest również ekspansja zabudowy, szczególnie zabudowy przemysłowej w sąsiedztwie Odry. Tereny zabudowane tworzą fizyczne bariery dla przemieszczających się zwierząt, ale także bariery behawioralne – emisja hałasu, zanieczyszczeń, sztucznego światła oraz brak terenów zielonych odstrasza zwierzęta, powodując ich wycofanie się z otoczenia tych terenów. Istniejący kompleks przemysłowy w Policach tworzy silną barierę ekologiczną i zakłóca przepływ materii w obrębie korytarza ekologicznego doliny Odry. W wyniku zajęcia tych terenów zostało zakłócone połączenie przyrodnicze w poprzek Odry, pomiędzy Puszczą Wkrzańską, a Puszczą Goleniowską. W celu utrzymania powiązań ekologicznych pomiędzy ekosystemami, należy tak planować sposób i charakter zagospodarowania terenu, aby zapewnić ochronę ciągłości występujących tu korytarzy ekologicznych. Podstawowym zadaniem planowania przestrzennego w tym zakresie jest więc wyznaczenie i ochrona korytarzy ekologicznych w planach zagospodarowania przestrzennego poprzez określanie ograniczeń w ich zagospodarowaniu i użytkowaniu, wskazywaniu miejsc i sposobów przejść przez istniejące bariery ekologiczne, unikanie tworzenia nowych barier (A. Rozenau-Rybowicz, M. Baranowska-Janota 2007 r.) (Ekofizjografia 2024).

2.3. Powiązania przyrodnicze obszaru opracowania.

Główne połączenia przyrodnicze gminy Police skierowane są głównie na linii północ-południe wzdłuż doliny Odry oraz na zachód w głąb Puszczy Wkrzańskiej. Istotne znaczenie ma korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym – doliną Odry. Pomimo silnej antropopresji – tereny przemysłowe, porty morskie, transport wodny, pełni on istotną rolę w kształtowaniu systemu przyrodniczego gminy jak i całego regionu.

Ponadlokalne powiązania przyrodnicze zapewniają również tereny leśne Puszczy Wkrzańskiej, która jest częścią większego kompleksu leśnego rozciągającego się na obszarze

Meklemburgii. Tereny te pełnią szereg istotnych funkcji – środowiskotwórcza (regeneracja powietrza), ekologiczna (zachowanie powiązań przyrodniczych w regionie, zachowanie bioróżnorodności), rekreacyjna (zapewnienie miejsc do wypoczynku i relaksu, edukacji przyrodniczej);

W celu zachowania istniejących powiązań i drożności korytarzy ekologicznych wskazane jest ograniczenie presji inwestycyjnej na terenach cennych przyrodniczo. Ograniczenie tam rozwoju zabudowy zapobiegnie podzieleniu cennych układów przyrodniczych na mniejsze, nie połączone ze sobą części, dzięki czemu możliwa będzie dalsza wymiana genowa.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej gminy wyróżniają się obszary tworzące system przyrodniczy, kluczowe dla utrzymania prawidłowych procesów środowiskotwórczych i ekologicznych, w tym zwiększania różnorodności biologicznej w skali gminy, regionu i kraju. Przyrodnicze powiązania przestrzenne w lokalnym systemie gminy, a także z otoczeniem zapewniają korytarze ekologiczne.

Korytarze ekologiczne, niezależnie od ich rangi, są formami słabo zdefiniowanymi prawnie, pozbawionymi przypisanych im instrumentów pozwalających na ich ochronę. Wiadomo jednak, że użytkowanie i zagospodarowanie tych obszarów powinno być skoncentrowane na utrzymaniu istniejących ekosystemów przy jednoczesnym zapewnieniu powiązań między nimi. Zarówno na poziomie krajowym jak i międzynarodowym opracowywane są koncepcje ochrony korytarzy, które stanowią wytyczne dla realizacji zrównoważonej polityki przestrzennej kraju i regionu.

W województwie zachodniopomorskim w ramach opracowania pt. „Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce” oraz Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 wyznaczone zostały korytarze ekologiczne, które zostały także doprecyzowane na potrzeby aktualizacji Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego.

W ramach PZPWZ wyznaczono następujące korytarze ekologiczne:

- korytarze ponadregionalne o charakterze zarówno międzynarodowym, jak i krajowym, obejmujące:
 - szlak sezonowych migracji ptaków – wędrówek znacznych populacji ptaków, głównie ze strefy umiarkowanej i arktycznej;
 - korytarz ekologiczny Odry, Zalewu Szczecińskiego wraz z Dziwną, Zalewem Kamieńskim i Świną;
 - strumienie rumowiska brzegowego w strefie przybrzeżnej Bałtyku.
- korytarze regionalne - obejmujące pas nadmorski i główne doliny rzeczne,

- korytarze płatowe - płaty ekologiczne tworzące ciągi kompleksów leśnych i ekosystemów hydrogenicznych – korytarze migracji dużych ssaków;
- subregionalne korytarze ekologiczne dolinne stanowiące uzupełnienie sieci regionalnej.

Koncepcja to została przytoczona w niniejszym opracowaniu, ponieważ jej szczegółowość pozwala na wykorzystanie go w celach planistycznych na poziomie gminy.

Przez obszar gminy przebiega ponadregionalny wodny korytarz Odry i Zalewu Szczecińskiego. W wymiarze ponadregionalnym jest to korytarz wielogatunkowy: florystyczny, faunistyczny, a jego znaczenie wynika z zapewnienia warunków dla:

- migracji materii płynnej i stałej (rumowisko i zawiesina);
- migracji ichtiofauny, w tym dwuśrodowiskowej;
- migracji awifauny, głównie ze strefy umiarkowanej i arktycznej;
- migracji herpetofauny
- powiązań z ponadregionalnymi i regionalnymi obszarami węzłowymi.

Uwarunkowania przyrodnicze doliny Odry na odcinku gminy wskazują na wysoką funkcjonalność korytarza ekologicznego. Obszar funkcjonalny korytarza w północnej części gminy obejmuje Zalew Szczeciński, a dalej międzywale z aluwiami pociętymi systemem rowów melioracyjnych aż po tereny powyżej doliny. Dalej na południe ze względu na presję antropogeniczną – zakłady przemysłowe, port, infrastruktura techniczna, nasypy (hałda fosfogipsu, refulaty), funkcjonowanie korytarza jest częściowo zaburzone. W tym kontekście należy podkreślić jednak duże znaczenie ochronne wysp w nurcie Odry i zachowanych w stanie naturalnym wschodnich brzegów rzeki, a także łąk nadodrzańskich w obrębie gminy, gdzie występuje mozaika siedlisk szuwarowych, ziołoroślowych, łąk i zarośli wierzbowych, umożliwiające migrację roślinności.

W granicach gminy znajduje się również korytarz migracji dużych ssaków obejmujący kompleksy leśne i ekosystemy hydrogeniczne Puszczy Wkrzańskiej (korytarz płatowy) oraz lasy Wzgórz Warszawskich. Korytarz ten umożliwia migrację zwierząt i genów między cennymi siedliskami w dolinie Odry, poprzez tereny podmokłe, ciek i Jezioro Świdwie, aż po obszary lasów i siedlisk wodnych Meklemburgii (Niemcy).

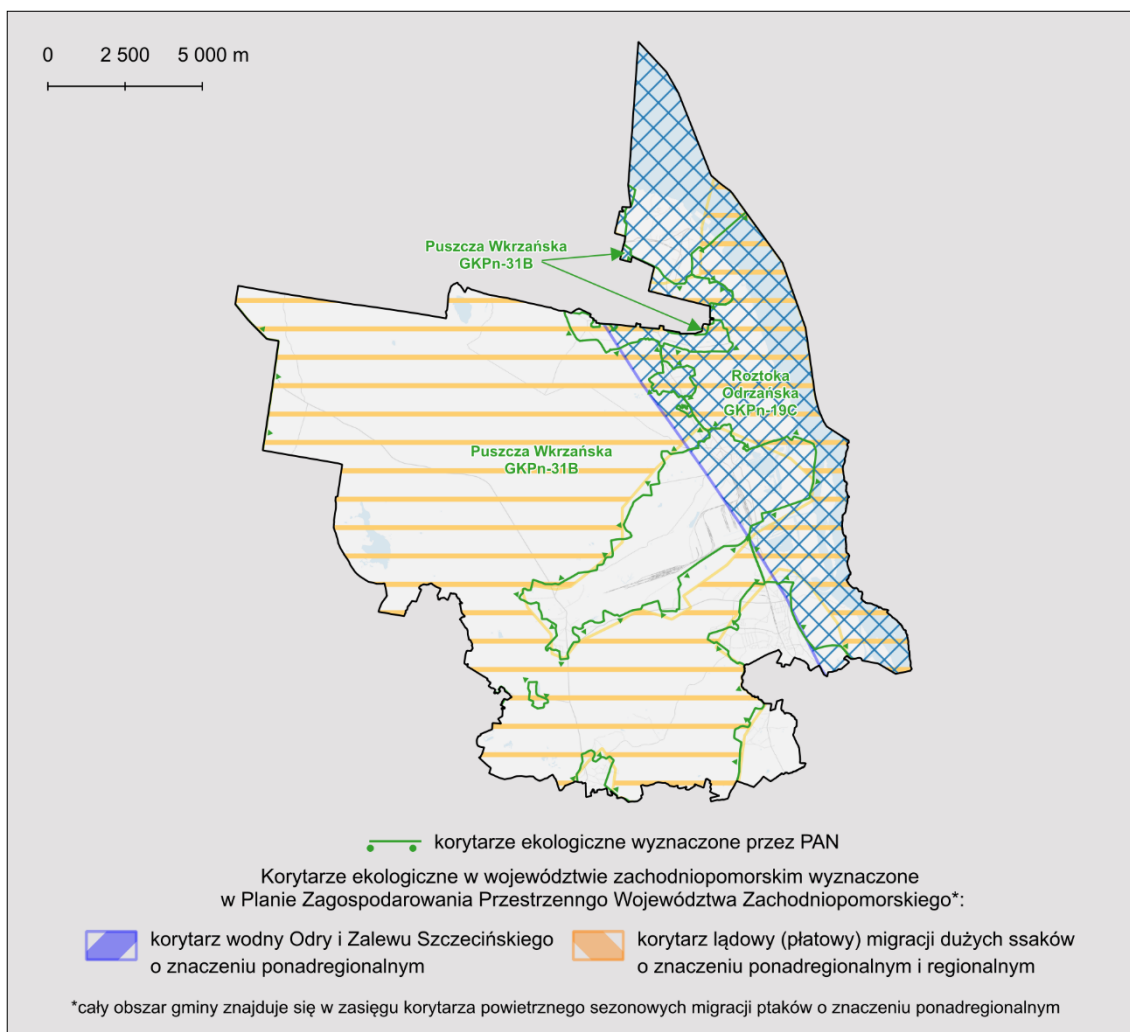
W granicach gminy występują również obszary, które spełniają rolę lokalnych i ponadlokalnych korytarzy ekologicznych i obszarów węzłowych, które cechuje różnorodność gatunkowa roślin i zwierząt oraz występowanie naturalnych i seminaturalnych ekosystemów. Należą do nich:

- dolina Gunicy i Karpiny wraz przyległymi kompleksami łąk i lasów, zapewniające połączenie między jeziorami Świdwie i Karpino, a korytarzem ponadregionalnym doliny Odry,
- płat Puszczy Wkrzańskiej na Wzgórzach Warszawskich, o odmiennej od pozostałych terenów leśnych na obszarze gminy budowie geologicznej i strukturze siedliskowej lasu, wpływający na zwiększenie bioróżnorodności oraz zapewniający połączenie z systemem terenów zieleni Szczecina,
- tereny łąkowe i bagienne w zachodniej części gminy zapewniające połączenie między Jez. Głębokim (m. Szczecin), a Jez. Świdwie,
- tereny rolne stanowiące bazę pokarmową dla organizmów oraz umożliwiające migrację mniejszych zwierząt jak lisy czy drobne gryzonie.

Uzupełnieniem systemu korytarzy lokalnych są izolowane ekosystemy (lokalne mikro węzły ekologiczne), o dużej wartości dla środowiska przyrodniczego gminy, takie jak: tereny zieleni urządzonej (parki, ogrody, zieleń cmentarna, aleje drzew) w obszarach zabudowanych, a także zieleń śródpolna.

Powiązania przyrodnicze odbywają się ponadregionalnym korytarzem wzdłuż doliny Odry oraz w kierunku zachodnim poprzez lasy Puszczy Wkrzańskiej, a także lokalnymi korytarzami wzdłuż cieków;

W celu przeciwdziałania izolacji obszarów przyrodniczo cennych i zapewnienia funkcjonalnych połączeń z otoczeniem, konieczne jest zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych m.in. poprzez ograniczenie presji inwestycyjnej na te tereny. (Ekofizjografia 2024).

Ryc.4. Korytarze ekologiczne gminy Police (Ekofizjografia 2024)

2.4 . Budowa geologiczna, rzeźba terenu i warunki glebowe.

Ogólnych informacji na temat budowy geologicznej gminy Police dostarczają arkusze Tanowo, Police Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski w skali 1:50 000, wydanej przez Państwowy Instytut Geologiczny. Na tle struktur tektonicznych, analizowany obszar gminy Police położony jest w północnej części synklinorium szczecińsko-łódzko-miechowskim, w obrębie Niecki Szczecińskiej. Nieckę budują sfałdowane utwory cechsztyńsko-mezozoiczne o miąższości ponad 4000 m. W ich obrębie można wyróżnić szereg mniejszych struktur antyklinalnych i synklinalnych, rozciętych głębokimi uskokami (antyklina Nowego Warpna, synklina Tanowa, antyklina Szczecina) powstałych wskutek ruchów ładotwórczych, wielkopromiennej tektoniki fałdowej i towarzyszącym jej procesom halokinetycznym (Ekofizjografia 2024).

Najstarsze osady należące do permu dolnego, stwierdzone wierceniami wykonanymi w

związku z poszukiwaniami złóż ropy naftowej i gazu ziemnego (otwór Trzebież 1), to iłowce, piaskowce, zlepieńce i łupki o miąższości przekraczającej 235,0 m. Powyżej zalegają osady cechsztynu reprezentowane przez sole kamienne, sole potasowe, anhydryty, dolomity i iłowce o miąższości około 1600 m. Występowanie struktur solnych wyciśniętych ku górze, w formie poduszek i diaspor solnych, wpływa na mineralizację wyżej położonych warstw wodonośnych. Droga przenikania wód wysoko zmineralizowanych od wysadów solnych i solanek są strefy dyslokacyjne. Sytuacja taka występuje wzdłuż uskoku doliny Dolnej Odry oraz na poduszce solnej Nowego Warpna. W efekcie kredowe i trzeciorzędowe warstwy wodonośne nie mają znaczenia użytkowego. Najstarsze osady mezozoiku reprezentowane są przez morskie osady triasu o miąższości około 1600 m stwierdzone wierceniami m.in. na wschód od Jeziora Piaszynko. Strop osadów triasu w rejonie Tanowa i Polic zalega na głębokości 1100 – 1200 m p.p.t. Wyżej w profilu geologicznym występują utwory jury wykształcone w formie iłowców, piaskowców miejscami z konkrecjami pirytu i z glaukonitem, piaskowców i mułowców z syderytami oraz wapieniami i piaskowcami marglistymi. Osady jurajskie osiągają niewielką miąższość (do 300 m), a w ich profilu występują luki stratygraficzne, co należy wiązać z procesami tektoniki solnej, wymuszającymi nasiloną denudację. Utwory jurajskie przykryte są osadami kredy, których miąższość w rejonie Tanowa i Polic przekracza 1500 m. Osady kredy dolnej wykształcone w formie piaskowców, margli, iłowców, mułowców oraz iłów z pirytem i syderytami nie wykazują znacznej miąższości – od około 13 m na północy gminy do około 66 m w rejonie Tanowa. Największą miąższość osiągają najmłodsze osady kredy górnej wykształcone w formie wapieni dolomitycznych i marglistych, margli, margli ilastych oraz opok kampanu i mastrychtu. Osady te odsłaniają się w podłożu czwartorzędowym w strefie antykliny Nowego Warpna (północno – zachodnia część gminy Police). Najstarsze osady niecki przykrywają utwory paleogenu reprezentowane na obszarze gminy przez paleoceńskie piaski i mułki z wkładkami węgla brunatnego, eoceńskie piaski glaukonitowe, ily piaszczyste i mułki z przewarstwieniami węgla brunatnego, oligoceńskie iłowce i mułowce. Osady paleogenu występują na powierzchni podczwartorzędowej niemal na całym obszarze gminy, z wyjątkiem części antykliny Nowego Warpna i fragmentu synkliny Tanowa, gdzie pokryte są miocene piaskami i mułkami z wkładkami węgla brunatnego. Miąższość osadów trzeciorzędu nawiązuje do ukształtowania powierzchni stropowej mezozoiku tj. tam, gdzie strop mezozoiku jest położony wysoko miąższość trzeciorzędu jest mała (grzbiety antyklin), z kolei w miejscach obniżień powierzchni podkenozoicznej (synkliny) miąższość trzeciorzędu zwykle wzrasta. W paleogenie-eocenie i oligocenie przeważały warunki morskie i wówczas powstały piaski glaukonitowe oraz iłowce i mułowce oraz tzw. ily septariowe, które zajmują znaczny obszar w podłożu czwartorzędowym. W iłach szarozielonych występują liczne konkrecje wapienno-dolomitowe często zmineralizowane siarczkami żelaza tzw. septarie, skąd pochodzi ich nazwa – ily septariowe. Miąższość osadów oligoceńskich wynosi średnio 40 m, maksymalnie osiąga 100 m, a w północno-zachodniej części gminy zostały one całkowicie zdenudowane. Ily septariowe występują w postaci

porwaków i kier wśród zaburzonych glaciotektonicznie glin zwałowych wysoczyzny Wzgórz Warszawskich. Ich miąższość wynosi 3,0–14,0 m. Na powierzchni ility te można obserwować w wyrobisku złoża Przęsocin, gdzie są eksploatowane na potrzeby ceramiki budowlanej (Ekofizjografia 2024).

W neogenie przeważały warunki lądowe, w których powstały piaski, mułki i pokłady węgla brunatnego. W synklinie Tanowa na głębokości ponad 300 m p.p.t. nawiercono kompleks osadów piaszczystych i ilastych z wkładkami węgla brunatnego. Występowanie pokładów węgla brunatnego stwierdzono także w rejonie Trzebieży na głębokości około 145 m. Z powodu znacznej głębokości na jakiej zalegają warstwy węgla brunatnego nie są one możliwe do pozyskania metodami eksploatacji odkrywkowej. Powierzchnia utworów trzeciorzędowych wykazuje znaczne urozmaicenie, co wynika z procesów glaciotektonicznych, egzarycyjnych i erozyjnych. Uwidacznia się również związek z budową tektoniczną permomezoiku w postaci zbieżności występowania analogicznych elementów rzeźby np. wyniesienia powierzchni podczwartorzędowej korelujące z antyklinami solnymi. Powierzchnia podczwartorzędowa generalnie obniża się w kierunku północno-wschodnim – od 20-60 m p.p.t. na zachodzie gminy do 140 m p.p.m. w rejonie Trzebieży i doliny Odry. Najmłodszy, czwartorzędowy kompleks skał pokrywający w całości powierzchnię terenu budują osady plejstoceny oraz silnie rozwinięta w dolinie Odry pokrywa osadów holocenu. Utwory czwartorzędowe mają zróżnicowaną miąższość uzależnioną od konfiguracji podłoża, od około 50 m na zachodzie gminy, przez 100-120 w centrum, aż do ponad 150 m na wschodzie. Największe miąższości, przekraczające 230 m notowane są na południu na wysoczyźnie morenowej. W profilu osadów czwartorzędowych wydziela się pięć poziomów osadów glacialnych (gliny zwałowe) rozdzielonych osadami wodnolodowcowymi, zastoiskowymi i rzeczno-jeziornymi. W górnej części profilu dominują późnoglacialne osady akumulacji rzeczno-lodowcowej i jeziornej oraz holoceny osady rzeczne, eoliczne, jeziorne i biogeniczne. Najstarszymi utworami czwartorzędowymi na obszarze gminy rozpoznanymi wierceniem w jednym punkcie w rejonie Przęsocina są gliny zwałowe zlodowacenia podlaskiego przemieszane z ility septariowymi. Ich miąższość wynosi około 13 m. Zachowanie się glin zwałowych zlodowacenia podlaskiego należy wiązać z zagłębieniem podłoża i ewentualną osłoną antykliny Krakówka przed egzarycją glacialną (SMGP) (Ekofizjografia 2024).

W obniżeniach przedczwartorzędowego podłoża występują gliny zwałowe z okresu najstarszych zlodowaceń południowopolskich. W obniżeniu Trzebieży reprezentowane są przez rozpoznane wierceniem gliny ciemnoszare, pyłowato-piaszczyste o miąższości do 30 m. Lokalnie w ich spągu oraz stropie występują mułki i piaski zastoiskowe.

Kolejnym ważnym okresem w plejstocenie jest okres zlodowaceń środkowopolskich. Na obszarze gminy osady tego zlodowacenia reprezentowane są przez gliny zwałowe, piaski wodnolodowcowe oraz piaski i mułki limnoglacialne. Gliny zwałowe oraz piaski i żwiry

wodnolodowcowe tworzą ciągłe, grubsze warstwy, rozprzestrzenione praktycznie na całym obszarze gminy, z kolei osady zastoiskowe charakteryzują się ograniczonym zasięgiem i zmienną miąższością. Gliny zwałowe występują w kilku poziomach rozdzielonych osadami zastoiskowymi i wodnolodowcowymi. Ich miąższość wynosi zazwyczaj 20 m, jedynie w okolicach Pilchowa i Trzebieży dochodzi do 60 m. Piaski i żwiry wodnolodowcowe charakteryzują się zmienną miąższością od 10 do 30 m. Są to głównie szare piaski drobno- i średnioziarniste przechodzące ku stropowi w żwiry. W ich stropie często występuje cienka warstwa mułków zastoiskowych. Na powierzchni terenu omawiane osady odsłaniają się na stoku Wzgórz Warszawskich, na wysokości około 48,0 m n.p.m. (Ekofizjografia 2024).

Złodowacenie północnopolskie reprezentowane jest przez gliny zwałowe, piaski, mułki i ropy zastoiskowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe fazy pomorskiej złodowacenia Wisły.

Utwory powierzchniowe reprezentowane przez gliny zwałowe charakteryzują się ograniczonym zasięgiem. Ich występowanie stwierdzono na południu gminy w obrębie wysoczyzny morenowej, a także w strefie Tanowo – Tatynia – Jasienica – Police oraz w postaci ostańców erozyjnych na zachód od Jeziora Świdwie. Są to gliny brązowoszare lub brązowe, silnie piaszczyste, miejscami pyłowe, miejscami o wysokiej zawartości materiału glazowego o średniej miąższości 5-10 m. W osadach wysoczyznowych występują glaciektonicznie przemieszczone kry skał oligocenu dolnego.

Na terenie gminy Police przeważają osady piaszczyste zdeponowane na glinach zwałowych starszych złodowaceń. Utwory powierzchniowe na terenie gminy to przede wszystkim piaski i żwiry wodnolodowcowe o miąższości 10-20 m reprezentowane przez żółte i jasnoszarożółte piaski średnio- i drobnoziarniste, w spągu z przewarstwieniami piasków gruboziarnistych i żwirów bardzo drobnookruchowych. Piaski i żwiry wodnolodowcowe występują również na północnych stokach Wzgórz Warszawskich, a w sąsiedztwie cieków i jezior można spotkać piaski rzeczne i jeziorne. Im bliżej dolin rzecznych tym bardziej wzrasta miąższość piasków, a ustępuje udział glin zwałowych w profilu geologicznym (Prognoza 2025).

Na powierzchniach piaszczystych ukształtowane zostały również wydmy paraboliczne, zbudowane z piasków drobnoziarnistych, dobrze i średnio obtoczonych. Miąższości piasków w wydmach nie przekraczają kilkunastu metrów. Miejscami na powierzchni gminy występują również równiny piasków przewianych o miąższości 2 m.

W holocenie dochodzi przede wszystkim do akumulacji rzecznej – piaski i mułki wypełniające współczesne doliny. W sąsiedztwie jezior akumulują się piaski, namuły i gytie, a w obniżeniach terenu powstają torfy. Równiny torfowe zajmują rozległy obszar w dolinie Odry, budują również wyspy, a także tworzą cienką pokrywę na mułkach i piaskach jeziornych w pobliżu Jeziora Świdwie. W sąsiedztwie Zalewu Szczecińskiego osadziły się utwory piaszczyste z

przewarstwieniami torfów, budujące tarasy jeziorno-morskie. Kształtowanie się tych tarasów miało związek z oscylacjami klimatycznymi, powodującymi epizodyczne transgresje wód Bałtyku. (Ekofizjografia 2024).

Obszar gminy Police obejmuje zróżnicowane morfologicznie jednostki, charakteryzujące się odrębnymi cechami fizjonomicznymi, zarówno w sensie genetycznym, jak i strukturalnym. Na obszarze objętym opracowaniem pod względem rzeźby można wyróżnić generalnie trzy zróżnicowane wysokościowo i morfologicznie strefy: dolina Odry, równina akumulacyjna wód roztopowych i rzecznych, wysoczyzna morenowa. W obrębie tych jednostek wydzielić można szereg mniejszych form, związanych ze specyfiką procesów rzeźbotwórczych, jakie tam zachodziły. Pod względem hipsometrycznym obszar gminy wykazuje stosunkowo duże zróżnicowanie. Maksymalna deniwelacja terenu osiąga wartość dochodzącą do 130 m. Najniżej położone tereny znajdują się w obrębie łąk nadodrzańskich, w rejonie Trzebieży, osiągając od 0 do 1 m n.p.m., z kolei najwyższej przy południowej granicy gminy, w obrębie Wzgórz Warszawskich, gdzie osiągają do 131 m n.p.m.

Główną jednostką geomorfologiczną gminy jest równina akumulacyjna wód roztopowych i rzecznych (Równina Wkrzańska) o wysokościach bezwzględnych 10-20 m i spadkach terenu nie przekraczających 2°. Poziomą równinę na zachodzie gminy występuje na wysokości około 15-20 m i obniża się w kierunku północnym/północno-wschodnim, w stronę Zalewu Szczecińskiego, do około 10-11 m n.p.m. W wyniku dynamicznej działalności wód u schyłku zaniku lądolodu na Pomorzu Zachodnim na równinie rozwinęły się 3 poziome terasowe – od 3 do 19 m. Powierzchnia równiny jest urozmaicona przez pagórki wydymowe, obniżenia wytopiskowe, doliny mniejszych rzek, a część jej obszaru stanowią równiny akumulacji biogenicznej. Wydmy śródlądowe występują na wyższych poziomach terasowych. Występują tutaj : parabole, wały wydymowe podłużne, poprzeczne, nieregularne, zbliżone do barchanów oraz drobne owalne pagórki. Największe wydmy obszaru Puszczy Wkrzańskiej tj. kompleks Piaskowej Góry położony na zachód od jeziora Piaski oraz Białcza Góra pomiędzy Trzebieżą, a Karpinem znajdują się poza granicami gminy Police. Na obszarze opracowania mniejsze pagórki wydymowe o wysokościach do 30 m n.p.m. kumulują się na północnym-zachodzie w rejonie Dobieszczyzna, a także pomiędzy Starym Leśnem, a Tanowem tzw. Komorze Góry (do 40 m n.p.m.). Równiny jeziorne występują w rejonie płytkich jezior powytopiskowych: Świdwie, Karpino i Piaszynko. W obrębie mis tych jezior oraz w zagłębieniach powstałych po wytopieniu się brył martwego lodu w wyniku procesów zarastania rozwinęły się równiny torfowe, których powierzchnia występuje na wysokości około 10-14 m n.p.m. Przez obszar gminy Police przepływają Gunica i Karpina oraz mniejsze strugi i ciekły bez nazw, których dna położone są na głębokości 1,0–5,0 m względem powierzchni równiny. Na południu równina kontaktuje się z wysoczyzną morenową w postaci pojedynczych płatów, pagórków kemowych oraz wzgórz moren spiętrzonych, stanowiących fragment Wzgórz Warszawskich. Wysoczyzna

morenowa płaska charakteryzuje się dość monotonną, równinną rzeźbą. Poziom wysoczyznowy występuje na wysokościach w przedziale 5-13 m n.p.m. i obejmuje tereny między Policami a Jasienicą. Formą wyraźnie wyróżniającą się w krajobrazie gminy są moreny spiętrzone Wzgórz Warszawskich, które otacza pas tarasu kemowego. W budowie wewnętrznej wysoczyzny, oprócz typowych osadów morenowych związanych z ostatnim zlodowaceniem, zaznacza się obecność starszych. Decydującą rolę w morfologii obszaru gminy odgrywa płaskodenna dolina Odry o szerokości do 3 km o kierunku zbliżonym do południkowego. W dolinie Odry wysokości powierzchni naturalnych zasadniczo nie przekraczają 4 m n.p.m. W obrębie gminy, rzeka Odra rozgałęzia się na kilka mniejszych kanałów, takich jak Kanał Skolwiński, Wietlina, Łarpia, Kanał Policki oraz Szeroki Nurt, które oddzielają od siebie ciąg wysp. Na północ od Polic koryto Odry kończy się lejkwatym rozszerzeniem, zwanym Roztoką Odrzańską, będącą ujściem rzeki do Zalewu Szczecińskiego. Roztoka Odrzańska posiada charakter estuarium. W wyniku procesów erozyjno-akumulacyjnych wytworzyły się terasy zalewowe o wysokości od 0,3 do 1 m tworzące płaskie dno doliny. Dolina charakteryzuje się minimalnym spadkiem, skutkiem czego często pojawia się tutaj zjawisko cofki, związane przede wszystkim z dość częstym podnoszeniem się poziomu wody w Zalewie Szczecińskim (Ekofizjografia 2024).

Na terenie gminy Police znajdują się gleby zdegradowane, których rolnicza lub leśna wartość użytkowa zmalała, w wyniku działalności antropogenicznej. Do gruntów zdegradowanych, wymagających rekultywacji zaliczyć można:

- tereny poeksploatacyjne,
- tereny powojkowe,
- tereny przemysłowe (teren dawnej fabryki benzyny syntetycznej w Policach).

W roku 2007 Wojewoda Zachodniopomorski wydał decyzję na zamknięcie składowiska w obrębie ewidencyjnym Sierakowo (SR-Ś-4-6621/4/07). Rekultywacja kwatery północnej została zakończona w 1992 r. a kwatery nr I w 1995 r. Na kwaterach II, III, IV została przeprowadzana rekultywacja techniczna i biologiczna. Przewiduje się, iż całkowita rekultywacja zakończy się w 2037 r. Decyzja obejmuje również konieczność zapewnienia odgazowania składowiska z uwzględnieniem energetycznego wykorzystania biogazu, a w przypadku nieuzasadnionego ekonomicznie odzysku biogazu zapewnić jego unieszkodliwienie.

Zgodnie z Programem Ochrony Środowiska Powiatu Polickiego w ramach rekultywacji terenów zdegradowanych przez działalność górnictw w 2019 roku za zakończoną uznano rekultywację obszarów po wydobywaniu torfów, położonych na terenie gminy (złóża „Pilichowo” i „Sławoszewo”). Nie podjęto się dotychczas realizacji zadań z zakresu rekultywacji terenów powojkowych oraz przemysłowych (Ekofizjografia 2024).

Antropogeniczne formy morfologiczne

Obok form morfologicznych utworzonych wskutek naturalnych procesów rzeźbotwórczych, na obszarze gminy Police można zaobserwować również wiele form, których geneza związana jest z antropogeniczną działalnością człowieka. Do form powierzchniowych wyróżniających się w krajobrazie należą przede wszystkim hałdy odpadów przemysłowych powstałe w wyniku działalności Zakładów Chemicznych „Police” S.A., refulaty składowane w wyniku pozyskiwania urobku na skutek pogłębiania toru wodnego Szczecin – Świnoujście i podejść do portu w Policach i Trzebieży, a także piaskownie i żwirownie oraz wyrobiska poeksploatacyjne. Ponadto rzeźba terenu została zmieniona w wyniku pozyskania i przystosowania nowych terenów pod rozwój przestrzenny miejscowości – zarówno pod zabudowę jak i nowe sieci komunikacyjne. W wyniku tych działań doszło miejscami do niwelacji terenu lub przeciwnie – powstania nasypów i sztucznego wyniesienia ponad pierwotny teren. (Ekofizjografia 2024).

2.5. Wody powierzchniowe i podziemne.

Gmina Police położona jest w dorzeczu Odry, w regionie wodnym Dolnej Odry i Przymorza Zachodniego. Do wód powierzchniowych występujących na terenie gminy zalicza się: śródlądowe wody powierzchniowe – ciek, melioracje, kanały oraz jeziora i pozostałe zbiorniki wodne oraz morskie wody wewnętrzne – rzeka Odra pomiędzy Zalewem Szczecińskim a wodami portu Szczecin. Główną oś hydrograficzną gminy stanowi ujściowy odcinek Odry tzw. Domiąża wraz z lewobrzeżnymi dopływami: Gunicą, Karpiną i mniejszymi ciekami. Na obszarach o wysokim poziomie zalegania wód gruntowych utworzono sieć urządzeń melioracji szczegółowych – rowów melioracyjnych. Największe zagęszczenie tego typu urządzeń występuje wzdłuż doliny Odry, Roztoki Odrzańskiej i Zalewu Szczecińskiego, w okolicy Jeziora Świdwie, a także w dolinie Karpiny. Uzupełnieniem sieci hydrograficznej są kanały wśród których największe to: Policki, Łarpia, Jasienica i Cieśnica. Do wód powierzchniowych stojących w granicach gminy można zaliczyć jeziora: Świdwie, Karpino, Bartoszewo oraz mniejsze zbiorniki bezodpływowe, którym nie nadano nazwy, charakterystyczne dla terenów młodoglacjalnych systematyczne powiększanie powierzchni terenów zabudowanych, w tym przemysłowych, prowadzenie działalności rolniczej oraz liczne prace hydrotechniczne. Wskutek lokalizacji polderów w dolinie Odry i przeprowadzenia melioracji, stosunki wodne zostały zmienione, a dawne tereny podmokłe, mokradła, torfowiska zostały przekształcone w tereny użytków zielonych. Ponadto, antropopresja spowodowała zanieczyszczenie wód powierzchniowych, a także degradację płytkich wód podziemnych.

Zalew Szczeciński jest rozległym akwenem przymorskim, część polska tzw. Wielki Zalew obejmuje powierzchnię 384 km², średnia głębokość wynosi 3,8 m. Za południową granicę Zalewu przyjmuje się miejsce gdzie leży wyspa Chełminek. Za nią rozciąga się Rozтока Odrzańska, do której wpływa Odra. Nad Zalewem znajdują się 3 porty- w Trzebieży, Stepnicy i Policach. Zalew Szczeciński jest

akwenem, do którego w czasie cofki wpływają wody Zatoki Pomorskiej. Wlewy wody morskiej ułatwione są przez sztucznie wykonany kanał żeglowny, łączący porty z Bałtykiem. Wody zalewu należą do wód brachicznych, co jest spowodowane utrudnioną wymianą wód morskich przez wąskie cieśniny (Świny, Piany i Dźwiny) oraz dużym dopływem wody słodkiej z rzek. Ogólne zasolenie Zalewu wynosi około 1%. Wahania poziomu wody zależą głównie od kierunku i siły wiatru, maksymalnie dochodzą do 2 m. Roztoka Odrzańska posiada charakter estuarium. Głębokość tego akwenu, poza torem wodnym, wynosi od 2 do 3 m. Z uwagi na dużą odległość od strefy mieszania się wód morskich z rzecznyymi, które odbywa się w północnej i centralnej części Zalewu, chemizm wód jest tu zbliżony do wód rzecznych (Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski, arkusz Police).

Odra jest najważniejszym elementem sieci hydrograficznej gminy Police. Ta druga pod względem wielkości rzeka Polski, wpływa w istotny sposób na kształtowanie zasobów wodnych nie tylko regionu, ale i kraju. W granicach gminy znajduje się ujściowy odcinek Odry tzw. Domiąża, która rozgałęzia się na kilka węższych kanałów, oddzielających od siebie ciąg wysp. Na północ od Polic, tuż powyżej wyspy Karw Wielki, rzeka uchodzi do Roztoki Odrzańskiej. Na tym odcinku rzeka jest nieuregulowana, a brzegi nie są wzmocnione. Przez Odrę prowadzi sztuczna droga wodna łącząca port morski w Świnoujściu z portem w Szczecinie. Rzeka stanowi główny korytarz wentylacyjny gminy, a także pełni funkcję korytarza ekologicznego. Zlewnia rzeki na obszarze gminy użytkowana jest w większości rolniczo i leśnie, ale po wpłynięciu na teren miasta Police zagospodarowanie zmienia się na tereny zurbanizowane i uprzemysłowione. Odra jako rzeka przepływająca prawie przez całą Polskę, a także jako rzeka graniczna na całym biegu jest odbiornikiem sporej ilości ścieków komunalnych i przemysłowych, co w efekcie przekłada się na silne zanieczyszczenie wód. (Ekofizjografia 2024).

Rzeka Gunica jest lewobrzeżnym dopływem Odry. Jej zlewnia zajmuje centralną część gminy, a długość wynosi 22,45 km. Źródła rzeki znajdują się w rejonie wsi Łęgi (gm. Dobra). Następnie wody kierują się na wschód i przepływają Kolejno przez Jez. Stolsko, jez. Świdwie i obszar Rezerwatu Świdwie. Z tego jeziora wypływa przekopanym, prostym rowem, a pod Węgornikiem przyjmuje Małą Gunicę. Rzeka kontynuuje swój bieg skrajem Puszczy Wkrzańskiej, mijając Tanów, Tatynię, by w Jasienicy ujść do Odry. Zlewnia rzeki w 75% jest zalesiona. W okolicach Tanowa znajduje się początek instalacji (8 km rurociągu), zasilającej jezioro Głębokie (w granicach miasta Szczecin) wodami z rzeki. Woda z Gunicy dolewana jest do Jeziora Głębokiego od 25 lat.

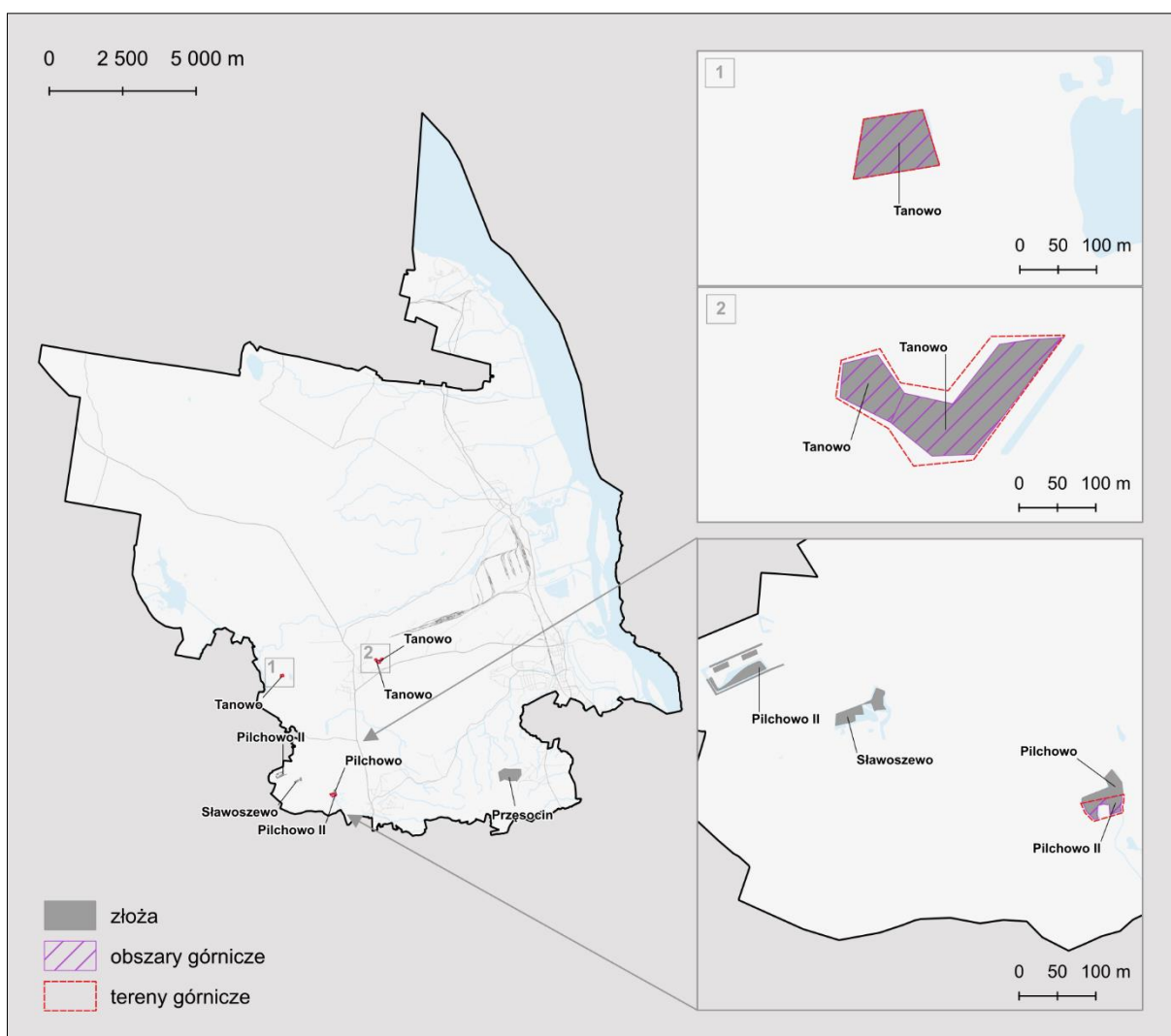
Rzeka Karpina to lewobrzeżny dopływ Odry. Jej zlewnia zajmuje północną część gminy, a długość wynosi 10,8 km. Rzeka wypływa z Jez. Karpino. Następnie przepływa przez Karpin, Drogoradz oraz Uniemyśl, by na południe od Trzebieży ujść do Roztoki Odrzańskiej.

Na obszarach o niskim poziomie zalegania wód gruntowych utworzono sieć urządzeń melioracji

szczegółowych – rowów melioracyjnych. Znaczna część rowów funkcjonuje okresowo, jedynie w czasie roztopów lub po intensywnych, długotrwałych opadach (Ekofizjografia 2024).

2.6. Surowce naturalne i tereny udokumentowanych złóż surowców naturalnych.

W granicach gminy Police obecnie funkcjonują 3 tereny górnicze o statusie „aktywny”. Dla wszystkich wymienionych złóż, dla których wyznaczono teren górniczy, ustalono również obszar górniczy, przy czym dla złoża Tanowo (dz. nr 633) wyznaczono dwa przyległe do siebie obszary górnicze dla torfów oraz piasków i żwirów. Organem nadzoru górniczego dla obszaru gminy Police jest Okręgowy Urząd Górniczy w Poznaniu. Okala je jeden, wspólny teren górniczy.

Ryc. 5. Obszary i tereny górnicze na terenie gminy Police (Ekofizjografia 2024)

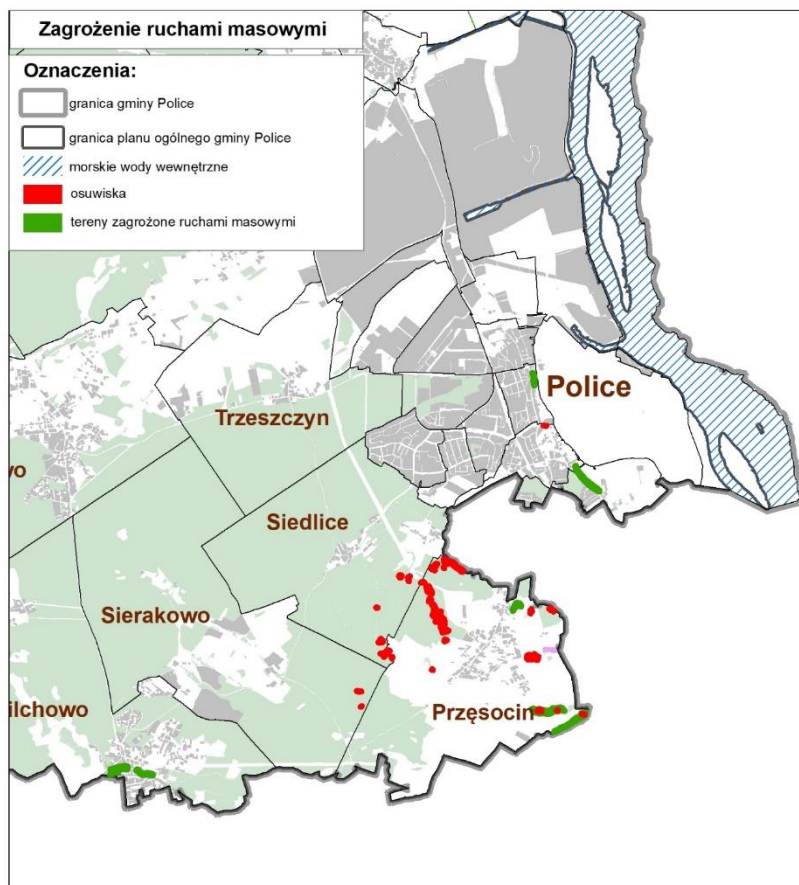
Na obszarze gminy Police występują następujące złoża kopalin:

- Pilchowo (rozpoznane szczegółowo) o powierzchni ok. 1,22 ha, położone na zachód od wsi Pilchowo – kopalina główna: torfy,
- Pilchowo II KN 11939 (rozpoznane szczegółowo) o powierzchni ok. 1,81 ha, położone na zachód od wsi Pilchowo przy granicy z gminą Dobra – kopalina główna: piaski i żwiry,
- Pilchowo II TO 15607 (rozpoznane szczegółowo) o powierzchni ok. 1,18 ha, położone na zachód od wsi Pilchowo – kopalina główna: torfy,
- Przęsocin (rozpoznane wstępnie) o powierzchni ok. 28,97 ha, położone na zachód od wsi Pilchowo – kopalina główna: surowce ilaste ceramiki budowlanej,
- Sławoszewo TO 11941 (rozpoznane szczegółowo) o powierzchni ok. 1,35 ha, położone na zachód od wsi Pilchowo – kopalina główna: torfy,
- Tanowo TO 15608 (rozpoznane szczegółowo) o powierzchni ok. 0,72 ha, położone na zachód od wsi Tanowo – kopalina główna: torfy,
- Tanowo TO 11940 (złożę zagospodarowanie) o powierzchni ok. 1,46 ha, położone na wschód od wsi Tanowo – kopalina główna: torfy, piaski i żwiry (Uzasadnienie do POG 2025).

Ponad to na terenie gminy Police stwierdzono występowanie dzikich wyrobisk (nielegalnych), dla których jest prowadzona eksploatacja lub też eksploatacja ta została zaniechana. Na znacznych obszarach w obniżeniach oraz dolinie Odry występują torfy, które pełnią szereg istotnych funkcji środowiskowych. Ich nielegalne wydobycie, nawet na niewielką skalę, nie pozostaje bez znaczenia dla środowiska przyrodniczego i prowadzi do jego degradacji poprzez m.in. erozję gleby, zmianę stosunków wodnych, a w konsekwencji niszczenie cennych siedlisk i lokalnych ekosystemów.

Budowa geologiczna, litologia, ukształtowanie terenu i sposób zagospodarowania przestrzeni sprzyja występowaniu na terenie gminy Police obszarów, gdzie zachodzą procesy geodynamiczne lub istnieją warunki predysponujące do ich wystąpienia. Do osuwania mas ziemnych dochodzi najczęściej w wyniku nadmiernego uwilgotnienia górnej warstwy gleby lub zmian w rzeźbie terenu powodujących zwiększenie nachylenia stoku, w efekcie czego traci on stateczność, przyjmując różne płaszczyzny poślizgu. Terenami szczególnie podatnymi na zachodzenie ruchów masowych są wschodnie obszary Wzgórz Warszawskich. Znaczne deniwelacje terenu, obecność wsięków i wypływów wód gruntowych oraz spoistych gruntów (glin i ilów) o zaburzonej strukturze prz Budowa geologiczna, litologia, ukształtowanie terenu i sposób zagospodarowania przestrzeni powoduje, że na terenie gminy Police występują obszary, gdzie zachodzą procesy geodynamiczne lub istnieją warunki predysponujące do ich wystąpienia. Do osuwania mas ziemnych dochodzi najczęściej w wyniku nadmiernego uwilgotnienia górnej warstwy gleby lub zmian w rzeźbie terenu powodujących zwiększenie nachylenia stoku, w efekcie czego traci on stateczność, przyjmując różne płaszczyzny poślizgu. Terenami szczególnie podatnymi na zachodzenie ruchów masowych są wschodnie

obszary Wzgórz Warszawskich. Znaczne deniwelacje terenu, obecność wysięków i wypływów wód gruntowych oraz spoistych gruntów (glin i ilów) o zaburzonej strukturze przyczyniają się do występowania osuwisk w obrębie stoków Wzgórz Warszawskich i dolinach stromo nachylonych cieków. Obszary zagrożone ruchami masowymi generalnie występują na terenach stromych stoków, zboczach dolin, często w sąsiedztwie już istniejących osuwisk (Ekofizjografia 2024).

Ryc. 6. Osuwiska na terenie gminy Police (Uzasadnienie do POG 2025)

Według Systemu Osłony Przeciwośuwiskowej Państwowego Instytutu Geologicznego, na terenie gminy zarejestrowano łącznie 45 osuwisk oraz 8 terenów zagrożonych ruchami masowymi.

Rozwój osuwisk jest ściśle związany z budową geologiczną obszaru i jego naturalnym ukształtowaniem. Najprawdopodobniej istniejące osuwiska będą w dalszym ciągu się rozwijać, jednak dzięki obserwacjom tych terenów jest możliwe ograniczenie ich negatywnych skutków. Wszelkie prace budowlane, komunikacyjne, infrastrukturalne prowadzone w bliskim sąsiedztwie osuwisk czy terenów zagrożonych ruchami masowymi powinny być prowadzone ze świadomością potencjalnego zagrożenia oraz pełną wiedzą geologiczno-inżynierską.

Na terenach osuwiskowych należy ograniczyć realizację wszelkiego zainwestowania i użytkowania osadniczego, gospodarczego, infrastrukturalnego itd. Dalszy rozwój osuwisk może

miejscami spowodować uszkodzenie lub zniszczenie znajdujących się w pobliżu zabudowań oraz infrastruktury technicznej. W takich przypadkach wskazane jest przeprowadzenie prac stabilizujących grunt. Działania powinny skupiać się również na stałym monitoringu aktywności osuwisk oraz ochronie przeciwoświsiskowej. Na terenach zagrożonych wystąpieniem ruchów masowych rozwój budownictwa powinien być mocno ograniczony, po szczegółowym, poprzedzającym rozpoznaniu geologiczno-inżynierskim lub geotechnicznym. Zaleca się je przeznaczyć pod tereny zielone lub zalesione (Ekofizjografia 2024).

2.7. Szata roślinna i fauna.

Gmina Police charakteryzuje się zróżnicowaną szatą roślinną, gdzie występują ekosystemy wodne, torfowiskowe, łąkowe, a także leśne. W granicach gminy występują również zbiorowiska synantropijne – roślinność pól uprawnych wraz z towarzyszącymi gatunkami segetalnymi, a także zbiorowiska ruderalne na terenach nieużytkowanych. Uzupełnieniem struktury przyrodniczej są tereny zieleni urządzonej, w tym założenia parkowe, aleje drzew oraz grupy drzew śródpolnych oraz zieleń towarzysząca zabudowie.

Obszary skupiające cenne pod względem gatunkowym zbiorowiska roślinne, reprezentowane przez rzadkie i chronione gatunki, stanowiące o bioróżnorodności gminy to:

- dolina Odry i brzegi Róztoki Odrzańskiej,
- Jezioro Karpino i Świdwie,
- dolina Gunicy,
- torfowiska mszarne w Puszczy Wkrzańskiej,
- wzgórza morenowe między Przęsocinem, Siedlicami i Pilchowem,
- okolice Poddymina.

Zbiorowiska leśne dominują na obszarze gminy Police, spośród których jednak zaledwie około 10% to roślinność półnaturalna (bory subatlantyckie, kwaśne dąbrowy, buczyny, grądy, łęgi i lasy bagienne), a większość to lasy gospodarcze, trudne do klasyfikacji syntaksonomicznej lub silnie przekształcone z powodu znaczącego udziału gatunków obcych geograficznie lub ekologicznie. Pod względem administracyjnym lasy w granicach gminy zarządzane są przez Nadleśnictwo Trzebież, które ze względu na bliskość aglomeracji szczecińskiej na znacznej powierzchni stanowią tzw. lasy ochronne. Zwarte kompleksy leśne wchodzi w skład rozległego, zwartego kompleksu określanego mianem Puszczy Wkrzańskiej. Powierzchniowo dominują tam siedliska ubogich lasów (kwaśnych dąbrów (siedlisko 9190), borów mieszanych, borów sosnowych) oraz zastępczych dla nich muraw napiaskowych, których flora jest uboga. Żyźniejsze

siedliska lasowe z buczynami żyznymi (siedlisko 9130), grądami (siedlisko 9160) i łągami towarzyszącą dolinom rzek i strumieni, a przede wszystkim skupiają się na morenowych Wzniesieniach Warszawskich.

Znaczną część gminy zajmują ekosystemy wodne charakteryzujące się zróżnicowaną szatą roślinną. W przypadku Zalewu Szczecińskiego i głównego nurtu Odry, ze względu na funkcjonowanie toru wodnego oraz portów morskich, roślinność jest bardzo uboga. Większym zróżnicowaniem, zarówno flory nadbrzeżnej, pływającej i zakorzenionej, charakteryzują się kanały w dolinie Odry, gdzie masowo występuje podlegająca ochronie prawnej salwinia pływająca. (Ekofizjografia 2024).

W przypadku doliny Odry flora charakteryzuje się większym zróżnicowaniem, gdzie dominują tam łąki świeże i wilgotne, murawy zalewowe, zarośla nadbrzeżne, zajmujące żyzne, wilgotne tereny związane z aluwiami. Ekosystemy łąkowe, są silnie przekształcane przez gospodarkę człowieka (melioracje, urbanizacja), mają istotne znaczenie w kształtowaniu bioróżnorodności i środowiska przyrodniczego gminy. Znacznym zróżnicowaniem charakteryzuje się również roślinność wysp na Odrze, gdzie występuje mozaika roślinności szuwarowej, ziołoroślowej (z chronionymi lub rzadkimi: dzięglem litworem *Angelica archangelica* subsp. *litoralis*, starcem bagiennym *Senecio paludosus* i mleczem błotnym *Sonchus palustris*), z wiklinami nadrzecznymi i łągami wierzbowymi (siedliska przyrodnicze 91E0). (Ekofizjografia 2024).

Istotne znaczenie mają również ekosystemy związane z zagłębieniami bezodpływowymi zlokalizowanymi w Puszczy Wkrzańskiej oraz na Wzgórzach Warszawskich. W przypadku pierwszych, zagłębienia o małej zlewni bezpośredniej położone wśród ubogich gleb piaszczystych stanowią miejsce kształtowania się torfowisk mszarnych oraz borów i brzezin bagiennych, stanowiących siedliska przyrodnicze 7140, 7110, 91D0 i 3160. Pomimo tego, że nie zajmują znacznych powierzchni to stanowią obszary skupiające znaczną część chronionej i zagrożonej flory roślin naczyniowych i mszaków. Odrębny charakter mają zagłębienia bezodpływowe położone na żyznych glebach wysoczyzny morenowej, gdzie kształtują się eutroficzne zbiorniki (siedlisko przyrodnicze 3150) i bagienne olszyny.

Naturalna flora wzbogacona została przez gatunki rosnące w układach antropogenicznych, takich jak np. potorfia, zieleń parkowa, cmentarna, sady i ogrody przydomowe, a także aleje i inna zieleń towarzysząca ciągom komunikacyjnym. Są to tereny wspomagające system przyrodniczy gminy, które pełnią szereg funkcji – estetyczną, izolacyjną, higieniczną.

Na obszarze gminy Police udokumentowano występowanie stanowisk 28 gatunków roślin naczyniowych objętych ochroną prawną i 77 gatunków rzadkich i zagrożonych w skali regionalnej lub krajowej. Do najbardziej ciekawych przedstawicieli miejscowej flory należą: złoć pochwolista (rośnie w okolicach Przęsocina i Siedlic), włosienicznik Baudota (Karpin), storczyk męski

(Przęsocin), długosz królewski (pojedyncze egzemplarze w Puszczy Wkrzańskiej), salwinia pływająca (masowo wzdłuż Odry).

Na terenie gminy Police udokumentowano występowanie co najmniej 15 gatunków chronionych grzybów, w tym 12 porostów, 31 gatunków grzybów zagrożonych i 15 gatunków chronionych mszaków. Stosunkowo wysoka liczba taksonów podlegających ochronie wskazuje na dużą różnorodność ekosystemów.

O znacznym zróżnicowaniu szaty roślinnej świadczy również występowanie na terenie gminy siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I tzw. Dyrektywy Siedliskowej:

- 1150 Laguny przybrzeżne
- 2330 Wydmy śródlądowe z murawami napiaskowymi (Corynephorus, Agrostis);
- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion
- 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne
- 4030 Suche wrzosowiska (Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylion)
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris)
- 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe)*
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzeria-Caricetea)
- 9110 Kwaśne buczyny (Luzulo-Fagenion)
- 9130 Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)
- 9160 Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)
- 9190 Kwaśne dąbrowy (Quercion robori-petraeae)
- 91D0 bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)*
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae) i olsy źródłiskowe.

Jedno z powyższych siedlisk (1150 - laguny przybrzeżne) objęte jest ochroną prawną w obszarze Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018. Pozostałe wykształcone są w większości słabo lub na niewielkich powierzchniach (2330 wydmy śródlądowe, 3160 zbiorniki dystroficzne, 4030 suche wrzosowiska, 6510 łąki świeże, 7110 torfowiska wysokie, 7140 torfowiska

przejściowe, 91D0 bory i lasy bagienne). Dobrym stanem zachowania, dobrą reprezentatywnością wyróżnia się kompleks siedlisk tworzących kompleks lasów między Przęsocinem, Siedlicami i Pilchowem (9110 kwaśne buczyny, 9130 żyzne buczyny, 9160 grąd subatlantycki, 9190 kwaśne dąbrowy, 91E0 łągi olszowe i jesionowe)” (Waloryzacja, Ekofizjografia 2024).

Gmina Police stanowi obszar o bardzo dużych walorach faunistycznych, w jej granicach opisano łącznie 366 gatunków, przy czym dominuje awifauna (246 gatunków).

O bogactwie fauny świadczą stwierdzone cenne gatunki zwierząt, ujęte w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt oraz objęte ochroną strefową. Najbardziej wartościowe pod względem przyrodniczym są ekosystemy wodne i przywodne oraz bagienne, które stanowią siedlisko większości gatunków flory i fauny występujących na terenie gminy. Cenne walory środowiska prezentują również kompleksy leśne. Na pozostałym obszarze fauna i flora odpowiada terenom zurbanizowanym – bogata w pospolite gatunki zwierząt, które łatwo adaptują się do obecności człowieka (Ekofizjografia 2024).

Danych o aktualnym stanie fauny na obszarze gminy dostarczyła Waloryzacja Przyrodnicza Gminy z 2020 r. Najlepiej rozpoznaną grupę stanowi awifauna, ichtiofauna i herpetofauna. Wśród ssaków ściślejszej kontroli poddawane są gatunki zwierzyny łownej oraz chiropterofauna. Słabo poznane są bezkręgowce, o których wiedza pochodzi głównie ze starszych opracowań.

Zgodnie z Waloryzacją w gminie Police stwierdzono występowanie:

- 24 gatunków bezkręgowców;
- 37 gatunków ryb;
- 20 gatunków płazów i gadów,
- 246 gatunków ptaków, w tym ujętych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej, ujętych w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt oraz objętych ochroną strefową,
- 39 gatunków ssaków, w tym gatunków ujętych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej.

Gmina Police stanowi obszar o bardzo dużych walorach faunistycznych. Obszary o zwiększonym potencjale siedliskowym stanowią:

- Jezioro Świdwie wraz z otaczającymi je terenami bagiennymi;
- Zalew Szczeciński, Roztoka Odrzańska, Odra z wyspami i łąkami oraz terenami przyległymi;
- tereny leśne Puszczy Wkrzańskiej wraz z zanikającymi jeziorami i oczkami wytopiskowymi, torfowiskami;

- mniejsze cieki z obudową biologiczną;
- tereny zadrzewione, tereny zieleni urządzonej. (Ekofizjografia 2024).

2.8. Klimat i stan akustyczny

Oceny stanu klimatu akustycznego dokonuje Główny Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska dokonuje z kolei oceny klimatu akustycznego województwa, w oparciu o własne dane oraz z wykorzystaniem informacji, pochodzących od jednostek i podmiotów zobowiązanych do realizacji badań oraz analiz na administrowanych przez nich obszarach. Klimat akustyczny na wybranych odcinkach dróg najbardziej obciążonych ruchem badany jest również przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad.

Klimat akustyczny gminy Police kształtowany jest przede wszystkim przez hałas komunikacyjny – drogowy. Istotnym źródłem hałasu są też zakłady przemysłowe. Pozostałe źródła takie jak transport szynowy czy hałas komunalny mają dużo mniejszą skalę oddziaływania.

Gmina Police stanowi istotny lokalny węzeł komunikacyjny, gdzie ruch generowany jest głównie w wyniku funkcjonowania zakładów przemysłowych oraz powiązań ze Szczecinem. Uciążliwość hałasu drogowego zależy głównie od wielkości natężenia ruchu, jego dynamiki, procentowego udziału pojazdów ciężkich, prędkości pojazdów, stanu infrastruktury drogowej oraz sposobu zagospodarowania okolicznych terenów. Na terenie gminy jako główne źródła hałasu komunikacyjnego wskazuje się drogi wojewódzkie nr 114 i 115 stanowiące główne ciągi tranzytowe Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego. Droga wojewódzka nr 114 przebiega przez centrum miasta Police, pełniąc rolę głównej arterii komunikacyjnej, a także umożliwiając dostęp do portów nad Zalewem Szczecińskim – Trzebież, a dalej Nowe Warpno. Z kolei droga wojewódzka nr 115 zapewnia dostęp do Szczecina oraz Niemiec. W wewnętrznych powiązaniach fundamentalne znaczenie dla funkcjonowania gminy ma sieć dróg powiatowych pozwalająca na przepływ mieszkańców między gminą, a Szczecinem oraz sąsiednimi terenami. Na drogach gminnych natężenie ruchu komunikacyjnego jest relatywnie niższe i choć wpływa na jakość klimatu akustycznego, nie powinna przekładać się na przekroczenia wartości progowych poziomu hałasu.

Na terenie gminy Police nie jest prowadzony stały monitoring hałasu. Ostatnie publikowane przez WIOŚ wyniki monitoringu hałasu komunikacyjnego obejmujące teren gminy pochodzą z 2016 r. Na terenie miasta Police pomiary wykonano w 3 punktach pomiarowych przy ul. Asfaltowej (53°32'30,7"N, 14°34'29,6"E), ul. Siedleckiej (53°32'48,3"N, 14°33'48,1"E) oraz ul. Grunwaldzkiej (53°33'6,1"N, 14°34'11,9"E) (Ekofizjografia 2024).

Analiza wyników równoważnego poziomu hałasu dla pory dnia – LAeqD wskazuje na

przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku:

- przy ul. Asfaltowej – od 1 do 6,8 dB
- przy ul. Grunwaldzkiej – od 0,8 do 2,4 dB
- przy ul. Siedleckiej – 0,8 dB.

Dla wskaźnika LAeqN przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku wynoszą:

- przy ul. Asfaltowej – od 4,4 do 8,0 dB;
- przy ul. Grunwaldzka – od 1,0 do 2,2 dB;
- przy ul. Siedlecka – od 1,2 do 2,1 dB.

Wykonane pomiary wykazały przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku, zarówno w porze dziennej jak i nocnej od 0,8 dB do 6,8 dB w zależności od lokalizacji punktu.

Na podstawie wyników pomiarów równoważnych poziomów hałasu drogowego mierzonych w określonych porach roku, w punkcie pomiarowym przy ul. Asfaltowej wyznaczone zostały wartości długookresowych średnich poziomów dźwięku: poziomu dziennie-wieczno-nocnego – LDWN oraz nocnego – LN. Wykonane pomiary wykazały przekroczenia dopuszczalnego poziomu dźwięku, zarówno w porze dziennej jak i nocnej w zakresie od 3,5 dB do 9,2 dB, przy czym w porze dziennej przekraczał wartość 70 dB, przyjętą za bardzo uciążliwą.

Na terenie powiatu polickiego w 2022 r. wykonana została Strategiczna mapa hałasu dla głównych dróg powiatowych zlokalizowanych na terenie Powiatu Polickiego wraz z przeprowadzeniem pomiarów hałasu drogowego, o natężeniu ruchu powyżej 3 000 000 pojazdów w ciągu roku. Na obszarze gminy badaniem objęto trzy odcinki dróg o łącznej długości 12,6 km, przebiegające zarówno przez tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej jak i otwarte:

- droga powiatowa nr 3914Z w ciągu ul. Szczecińskiej w Przęsocinie,
- droga powiatowa nr 3914Z w ciągu ul. Wojska Polskiego i ul. Asfaltowej w Policach,
- droga powiatowa nr 3913Z na odcinku Pilchowo – Police.

Analizując dostępne materiały źródłowe można stwierdzić, że komunikacja drogowa na terenie gminy stanowi źródło uciążliwości akustycznych dla jej mieszkańców. Pomiary prowadzone wzdłuż ciągów komunikacyjnych wykazały przekroczenie dopuszczalnego poziomu dźwięku do 10 dB. Problemy ochrony akustycznej na terenie gminy Police koncentrują się przede wszystkim na gęsto zabudowanych terenach w mieście. Wprawdzie przekroczenia zanotowano zarówno na terenie miasta jak i obszarze wiejskim, jednak w mieście ze względu na wzmożony ruch pojazdów osobowych jak i ciężarowych wykazują one większe wartości.

Przez obszar gminy przebiegają linie kolejowe mogące być potencjalnymi źródłami hałasu: linia nr 406 relacji Szczecin Główny – Trzebież Szczeciński oraz linia nr 431 relacji Police – Police Chemia. Linia nr 431 łączy Police ze stacją towarową Police Chemia i służy wyłącznie do transportu towarów do pobliskich Zakładów Chemicznych Police. Stan techniczny linii jest zły, konieczne jest przeprowadzenie modernizacji, co zwiększy bezpieczeństwo transportu dostarczanych do Zakładów niebezpiecznych substancji. W przypadku linii nr 406 łączącej Szczecin z Trzebieżą przez miasto Police jest ona używana wyłącznie do transportu towarowego między Szczecinem, a Portem Morskim w Policach oraz Zakładami Chemicznymi Police S.A. Odcinek tej linii przebiega na wschodzie miasta Police i jest oddalony od dużych osiedli mieszkaniowych, zatem jego funkcjonowanie nie powoduje znacznych uciążliwości akustycznych dla ludności.

Klimat akustyczny gminy kształtują także obiekty przemysłowe i komunalne, których wpływ dostrzegany jest głównie w postaci problemów lokalnych, a także jako podwyższenie ogólnego tła akustycznego gminy wynikającego z ruchu tranzytowego.

Police stanowią ośrodek przemysłowy na skalę krajową, z morskimi portami w Policach i Trzebieży. Uciążliwość akustyczną powodują przede wszystkim obiekty z branży chemicznej Zakład Chemiczny „Police” S.A. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Szczecinie prowadzi dokumentację dotyczącą hałasu przemysłowego, w oparciu o działalność kontrolną – będącą podstawą systematycznych działań administracyjno-prawnych, zmierzających do likwidacji stwierdzonych uciążliwości. Zgodnie z Oceną stanu akustycznego na terenie województwa zachodniopomorskiego w 2021 r. WIOŚ w Szczecinie skontrolował 149 zakładów, w tym zakład zlokalizowany w Policach. Nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Ekofizjografia 2024).

Hałas przemysłowy na terenie gminy ma charakter lokalny, a największe uciążliwości w tym zakresie notowane są w najbliższym sąsiedztwie obiektów emitujących ten hałas. Do obiektów emitujących hałas poza zakładem chemicznym można zaliczyć również drobne zakłady usługowe i produkcyjne, zakłady prowadzące działalność gastronomiczną, rozrywkową. Podstawowym źródłem hałasu przemysłowego w ww. obiektach są aparatury nagłaśniające, instalacje wentylacyjne, agregaty prądotwórcze, chłodnie, maszyny budowlane, transport, w tym transport zakładowy, prace rozładunkowe. Należy mieć na uwadze, że obiekty te wyposażone są jednak w odpowiednią infrastrukturę ograniczającą w możliwie największym stopniu propagację hałasu poza obiekty wykonywania działalności przetwórczej. Dodatkowo przedsiębiorstwa związane są przepisami odrębnymi w zakresie oddziaływania akustycznego. Źródłem okresowego krótkotrwałego hałasu są także imprezy rozrywkowe i sportowe, zwłaszcza organizowane w przestrzeni otwartej (Ekofizjografia 2024).

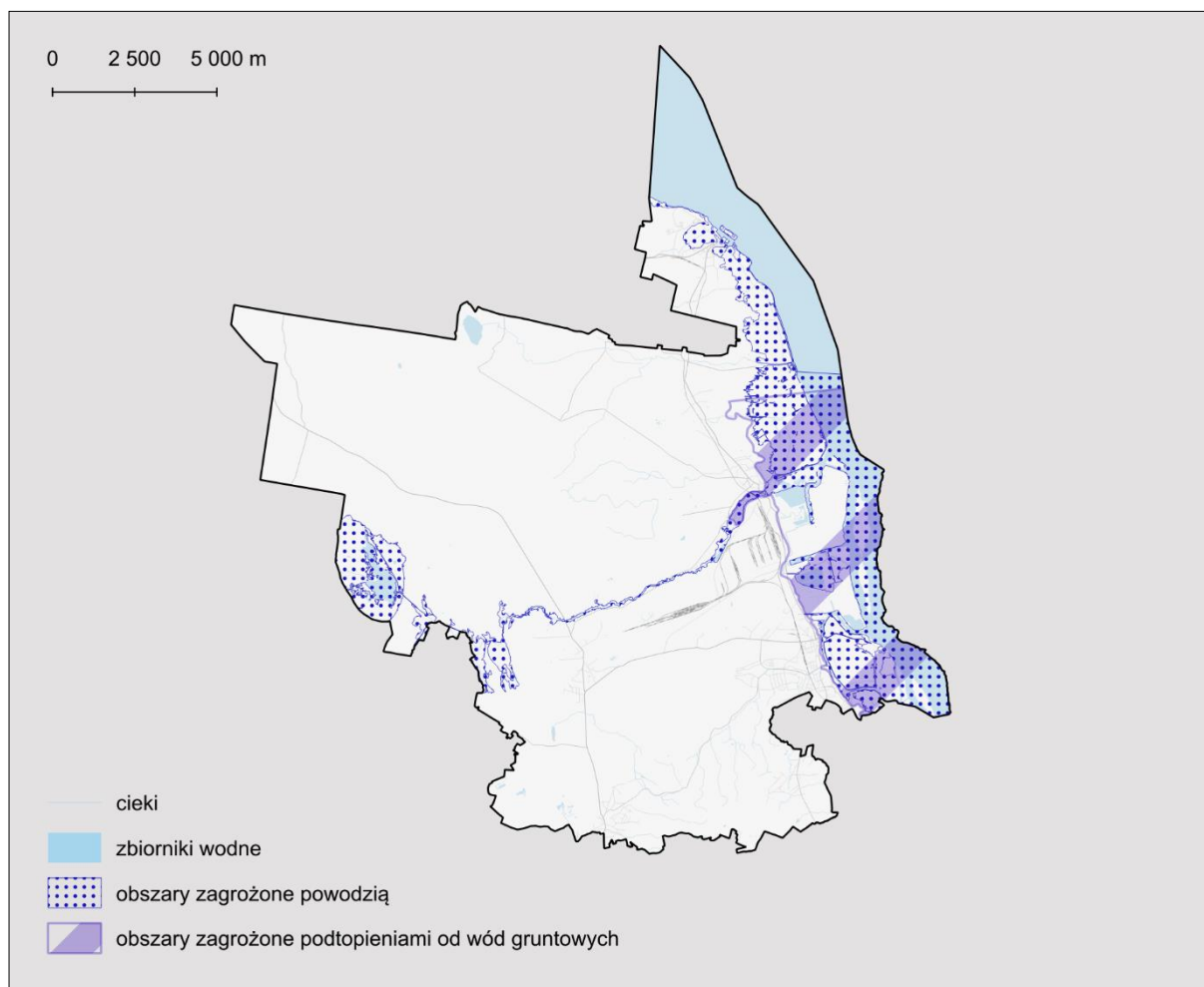
Na terenie gminy Police nie wyznaczono obszarów cichych w aglomeracji oraz obszarów cichych poza aglomeracją.

2.9. Zagrożenie powodzią.

Na terenie gminy Police występują obszary o ryzyku wystąpienia powodzi. Są to obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10% (raz na 10 lat) oraz obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1% (raz na 100 lat), nazywane obszarami szczególnego zagrożenia powodzią. W granicach gminy występują również tereny, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest niskie i wynosi 0,2% (raz na 500 lat). Ochronę przed powodzią realizuje się w szczególności przez kształtowanie zagospodarowania przestrzennego dolin rzecznych lub terenów zalewowych, a także realizację obiektów hydrotechnicznych mających zapobiegać powodzi.

Opracowane mapy zagrożenia i ryzyka powodziowego wskazują, że obszary szczególnego zagrożenia powodzią znajdują się na wschodzie gminy, po lewej stronie rzeki Odry oraz Zalewu Szczecińskiego, a także w dolinie rzeki Gunicy. W przypadku wystąpienia zjawiska tzw. „wody stuletniej” może dojść do okresowego podtopienia głównie terenów otwartych, zajętych przez użytki zielone, tereny podmokłe oraz zieleń wysoką, ale również takich, gdzie od lat funkcjonuje różnego rodzaju infrastruktura. Można tutaj wskazać przede wszystkim teren portu w Policach i tereny, przez które przebiegają rurociągi amoniaku i kwasu siarkowego. W obrębie doliny rzeki Gunica zagrożenie ogranicza się głównie do terenów w najbliższym sąsiedztwie koryta rzeki oraz niezabudowanych terenów podmokłych, łąkowych. Wystąpienie tam powodzi nie będzie wiązało się ze skutkami ekonomicznymi, w postaci uszkodzeń zabudowy czy infrastruktury technicznej. W przypadku terenów, gdzie występują wały przeciwpowodziowe mające zapobiegać powodzi, jako zagrożone zalaniem w przypadku ich zniszczenia lub uszkodzenia należy wskazać nadodrzańskie łąki, ale również teren ogródków działkowych „Chemik” w Policach.

Na terenie gminy problemy związane z lokalnymi podtopieniami występują głównie na wschodzie gminy. W przypadku podniesienia poziomu wody w Odrze i Zalewie Szczecińskim istnieje ryzyko podtopienia obszarów takich jak Trzebież, Jasienica oraz terenów chronionych przez wały przeciwpowodziowe – poldery, składowiska fosfogipsów i odстойników oczyszczalni ścieków, z uwagi na kontakt tych wód z wodami gruntowymi.

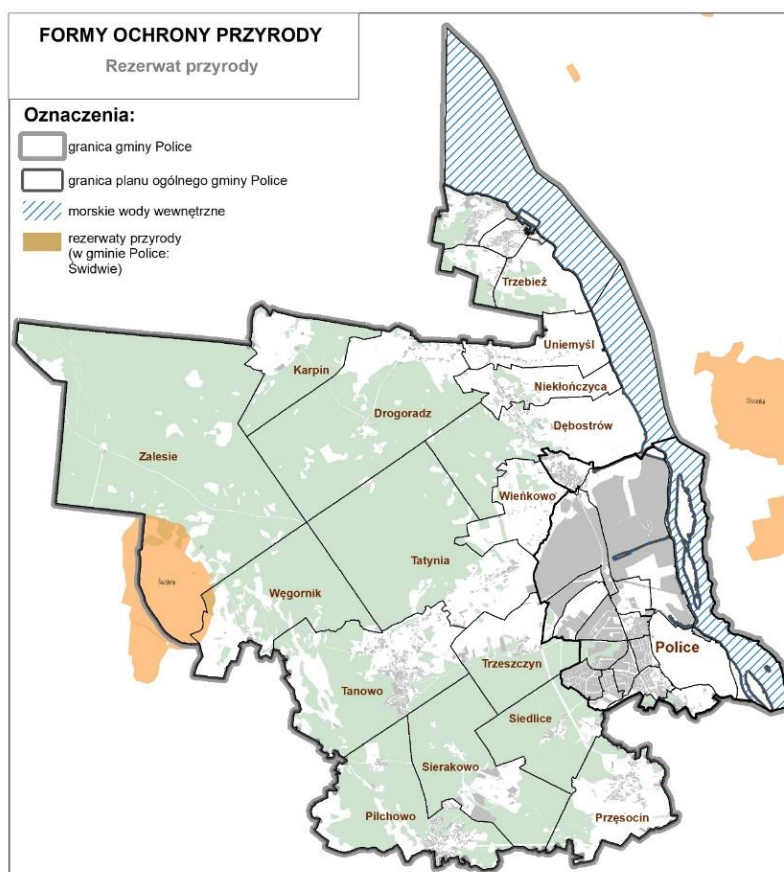
Ryc. 7. Zagrożenie powodziowe na terenie gminy (Ekofizjografia 2024)

3. Formy ochrony przyrody.

3.1. Obowiązujący i postulowany zakres ochrony środowiska przyrodniczego.

Na terenie gminy Police występują następujące formy ochrony przyrody:

- rezerwat przyrody: Świdwie

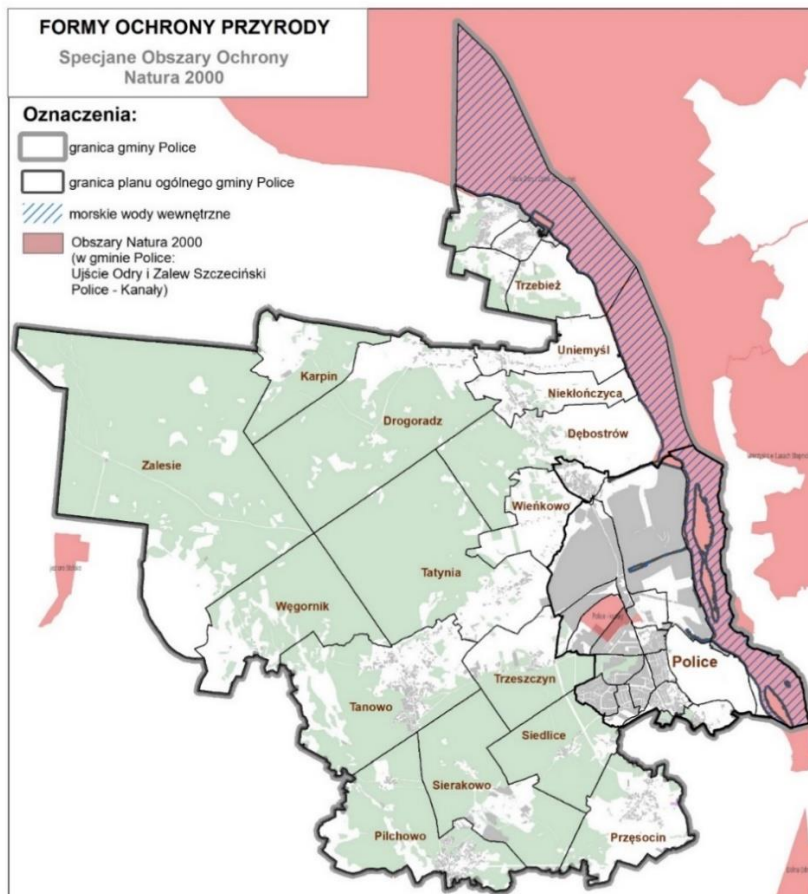
Ryc.8. Rezerваты przyrody (źródło: Uzasadnienie 2025)

W zachodniej części gminy jest zlokalizowany rezerwat torfowiskowy „Świdwie”, który został utworzony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 14 stycznia 1963 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. z 1963 r. Nr 14, poz. 82). Obecnie obszar funkcjonuje na mocy Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska W Szczecinie z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Świdwie” (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2017 r. poz. 5334). Wokół rezerwatu nie wyznaczono otuliny. Celem ochrony przyrody w rezerwacie jest zachowanie zarastającego jeziora Świdwie oraz przyległych lasów i innych gruntów, stanowiących ostoję licznych gatunków ptaków, jak również będących miejscem odpoczynku i żerowania ptaków przelotnych. W 2019 r. ustanowiono plan ochrony dla rezerwatu, w którym zawarto wskazania dla dokumentów planistycznych z terenu gminy Police: utrzymać dotychczasowy sposób przeznaczenia i użytkowania gruntów na działkach ewidencyjnych należących do rezerwatu; utrzymać całość obszaru jako wyłączony z możliwości lokalizacji wszelkiej nowej infrastruktury technicznej niezwiązanej z udostępnieniem i funkcjonowaniem rezerwatu; utrzymać całość obszaru jako wyłączony z możliwości prowadzenia działań mogących wpływać negatywnie na cel ochrony przyrody rezerwatu i pozostałych form ochrony, w granicach których znajduje się rezerwat.

Na terenie gminy Police znajduje się pięć obszarów Natura 2000: Ujście Odry i Zalew Szczeciński, Police – Kanały, Ostoja Wkrzańska, Jezioro Świdwie oraz Zalew Szczeciński.

Obszary Natura 2000 to:

- specjalny **obszar ochrony siedlisk**: Police – kanały (PLH 320015), Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018),
- obszar **specjalnej ochrony ptaków**: Zalew Szczeciński (PLB320009), Ostoja Wkrzańska (PLB320014), Jezioro Świdwie (PLB 320006).

Ryc. 9. Obszary Natura 2000 – dyrektywa siedliskowa (źródło: Uzasadnienie 2025)

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” (PLH320018) zajmuje powierzchnię 52611,99 ha, z czego w granicach gminy zlokalizowanych jest około 2728,92 ha. Obszar położony jest na wodach stanowiących morskie wody wewnętrzne, w granicach gminy obejmuje ujście Odry oraz część Zalewu Szczecińskiego ze strefą przybrzeżną. Zalew Szczeciński ma kluczowe znaczenie dla ichtiofauny regionu, a także Polski. Do zagrożeń dla przedmiotu ochrony Obszaru zaliczono m.in. eutrofizację wód, zanieczyszczenie wód (w tym morskich) substancjami ropopochodnymi i związkami toksycznymi pochodzącymi z jednostek pływających, przekształcenia hydrotechniczne strefy brzegowej, żegluga. Dla Obszaru nie ustanowiono planu zadań ochronnych (Uzasadnienie 2025).

Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 jest obszarem położonym u ujścia rzeki Odry obejmującym również jej dolny odcinek, Zalew Szczeciński, Wyspę Chrząszczewską i Zalew

Kamieński. Dźwina i Zalew Kamieński to najbardziej naturalne elementy ujścia Odry. Średnia głębokość tego rozległego kompleksu wodnego wynosi 3,5-4,0 m. Wokół wybrzeży zalewu ciągną się, zmiennej szerokości płycizny przybrzeżne sięgające niekiedy zwłaszcza po stronie wschodniej 800 metrów w głąb akwenu. Ich maksymalna głębokość osiąga 1,0-1,5 m. W zacisznych enklawach różnych części zalewu są one miejscem występowania wielu gatunków hydrofitów. Zalew Szczeciński ograniczają od północy tereny wyspy Wolin i Uznam. Ze środowiskiem morskim Bałtyku Zalew Szczeciński połączony jest poprzez koryto Dziwny na wschodzie, Świny w środkowej części oraz poprzez Pianę na zachodzie. Przy wylotach ramion ujściowych wód zalewu rozwijają się delty wsteczne powstające w trakcie wlewania się wody morskiej do jego akwenu, co ma miejsce podczas sztormów, bądź przy długotrwałych silnych wiatrach z kierunków północnych. Wiatry północne powodują zjawisko tzw. „cofki”, w efekcie której następuje podwyższenie stanu wód w zalewie, sięgające czasem nawet do 1,00 m. Z racji okresowych wlewów wody morskiej zmieniają się w zalewie parametry chemiczne jego środowiska, zwłaszcza w zakresie zawartości chlorków, temperatury i wysycenia powierzchniowych warstw wody tlenem. Stąd poziom zawartości jonów Cl w wodach zalewu właściwego waha się w granicach 0,05 do 1,25 g/l. Znajduje to swoje odzwierciedlenie w obecności roślin słonolubnych. Obszary terenów przyległych głównie po stronie wschodnich wybrzeży stanowią płaską strefę nadzalewową, którą pokrywają utwory mineralne, bądź organiczne torfów zakumulowanych w lokalnych obniżeniach i płytkich basenach nadzalewowych. Jedynie wybrzeża północne na niewielkim odcinku oraz wschodnie wyspy Wolin mają bardziej zróżnicowaną rzeźbę i znaczną rozpiętość wysokościową. Łącznie zidentyfikowano tu 13 rodzajów siedlisk z Załącznika I. Torfowe obszary Basenu Czarnocińskiego są miejscem występowania wielu prawnie chronionych bądź rzadkich gatunków roślin naczyniowych, a także licznych mchów brunatnych i torfowców. W rejonie Miroszowa w zachodniej części zalewu występuje zjawisko abrazji klifowego brzegu - klif żywy. Zalew Szczeciński ma kluczowe znaczenie dla ichtiofauny regionu, a także Polski. Wstępują tu zarówno gatunki ryb i minogów chronionych, jak i innych, cennych z punktu widzenia biologii, czy gospodarki człowieka. Wody Zalewu odznaczają się dużym zagęszczeniem organizmów dennych; zwłaszcza ochotkowatych *Chironomidae*, skąposzczetów *Oligochaeta* i mięczaków. Rozległy obszar wód Zalewu Szczecińskiego oraz urozmaicona strefa wybrzeży zasiedlona różnymi zbiorowiskami roślinności bagiennej, szuwarowej i wodnej jest miejscem egzystencji wielu gatunków ptaków, które znajdują tu dobre warunki żerowania, rozrodu i odpoczynku podczas migracji. W obrębie obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 znajdują się również wyspy na Odrze, będące w granicach gminy Police, w granicach których zostały zidentyfikowane siedliska przyrodnicze będące przedmiotami ochrony w niniejszym obszarze Natura 2000, a dla których w projekcie planu ogólnego ustalono strefy otwarte bez wskazywania profilu dodatkowego. Przyjmuje się zatem, iż późniejsza realizacja ustaleń planistycznych nie powinna znacząco negatywnie oddziaływać na obszar Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018 (Opinia RDOŚ dnia 4 grudnia

2025 r. WPS.410.233.2025.MP).

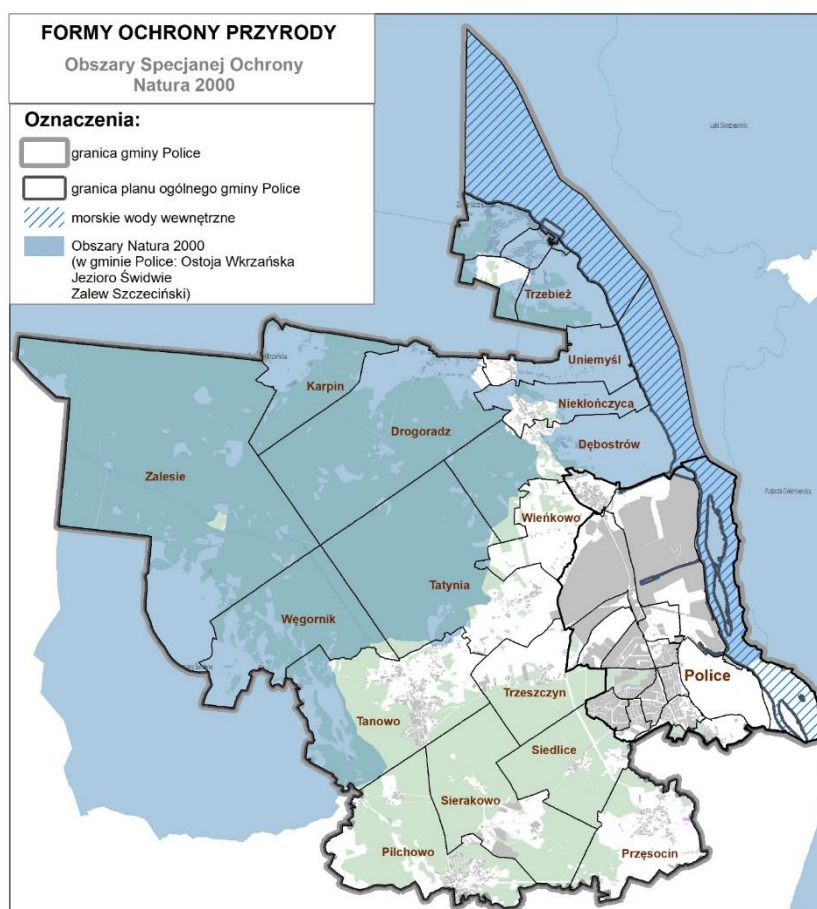
Wskazania ochrony dla ww. obszaru wynikają z tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018, wynikających z warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony. Ogłoszone zostały one obwieszczeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 17 września 2021 r., znak:WOPN-ON.6322.17.2021.RCh.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Police - kanały” (PLH320015) zajmuje powierzchnię 112,14 ha. Ostoja obejmuje sieć 4000 m podziemnych kanałów, będących pozostałością po niemieckiej, przedwojennej fabryce benzyny syntetycznej Hydrierwerke Pölitz, w których znajduje się największe na Pomorzu zimowisko nietoperzy. Ochroną objęto tutaj 2 gatunki nietoperzy – nocek duży *Myotis myotis* oraz mopek *Barbastella barbastellus* zamieszczone w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Dla obszaru przyjęto plan zadań ochronnych Zarządzeniem Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 30 czerwca 2020 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Police – kanały PLH320015 wraz z późn. zm. Wskazane jest ograniczenie niekontrolowanej penetracji obiektów w których zimują nietoperze, a także kontrola i zarządzanie ruchem turystycznym w celu zachowania siedliska. W granicach obszaru obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Police wskazujące na przeznaczenie tego terenu pod funkcje przemysłowe, usługi nieuciążliwe oraz zieleni krajobrazowo-ekologiczną.

Obecnie przeważającą powierzchnię obszaru zajmują nieużytkowane tereny, natomiast tylko niewielki fragment stanowią tereny przemysłowe. W granicach obszaru obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Police wskazujące na przeznaczenie tego terenu pod funkcje przemysłowe, usługi nieuciążliwe oraz zieleni krajobrazowo ekologiczną. Jest to największe zimowisko nietoperzy na Pomorzu Zachodnim (780 osobników – sezon zimowy 2003). Zimuje tu 6 gatunków nietoperzy, z czego 2 (nocek duży i mopek), to gatunki z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Dla tego obszaru Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie Zarządzeniem z dnia 30 czerwca 2020 r. ustanowił plan zadań ochronnych (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2020 r., poz. 3164 ze zm.). Jak wynika z niniejszego aktu prawa miejscowego wśród istniejących zagrożeń dla zachowania obiektu przyrodniczego wymienia się: niszczenie zabezpieczeń obiektów (ścian z wlotami dla nietoperzy i metalowych krat), uprawianie niezorganizowanej turystyki pieszej w niezabezpieczonych obiektach, co powoduje płoszenie nietoperzy, niekontrolowane przejazdy quadami i samochodami ciężarowymi, co w konsekwencji powoduje zawalanie się podziemnych korytarzy wykorzystywanych przez nietoperze, duża ilość odpadów gospodarczych i przemysłowych, które utrudniają nietoperzom dostęp do zimowiska. Natomiast celem ochrony dla nocka dużego jest

utrzymanie obecnego stanu populacji na poziomie przynajmniej niezadowolającym (U1), a dla mopka utrzymanie obecnego stanu populacji na poziomie właściwym (FV) oraz dla obu gatunków poprawa warunków siedliskowych poprzez podniesienie wskaźnika „Zabezpieczenie przed niepokojeniem nietoperzy” do poziomu co najmniej niezadowolającego (U1). Do działań ochronnych należą m.in.:

powstrzymanie degradacji obiektów oraz wandalizmu poprzez zamurowanie wejść do obiektów naziemnych z pozostawieniem otworu z wlotem dla nietoperzy i jednym wejściem, opcjonalnie zakratowanym z możliwością otwarcia i kontroli chiropterologicznej (wszystkie obiekty, w których zimują nietoperze powinny być zabezpieczone przed niekontrolowaną penetracją), zapewnienie nietoperzom swobodnego dostępu do wlotów do kryjówek zimowych, montaż szlabanów na drogach dojazdowych prowadzących do obszaru Natura 2000, mający na celu przeciwdziałanie fizycznemu niszczeniu siedliska i wwożenie odpadów gospodarczych i przemysłowych, czy ukierunkowanie ruchu turystycznego poprzez wyznaczenie ścieżek edukacyjnych na terenie obszaru Natura 2000 (Opinia RDOŚ dnia 4 grudnia 2025 r WPS.410.233.2025.MP).

Ryc. 10. Obszary Natura 2000 dyrektywa ptasia (źródło: Uzasadnienie 2025)

Obszar Specjalnej Ochrony ptaków „Ostoja Wkrzańska” (PLB320014) zajmuje powierzchnię 14575,7 ha, z czego w granicach gminy znajduje się około 7415,32 ha. Obszar stanowi część (około 1/3) kompleksu leśnego rozmieszczonego po obu stronach granicy z Niemcami. W ostoi występuje co najmniej 27 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 10 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Do zagrożeń dla przedmiotu ochrony Obszaru zaliczono m.in. emisję zanieczyszczeń z Zakładów Chemicznych Police, powierzchniowy wpływ zanieczyszczeń pochodzenia rolniczego do wód, przesuszaniem terenów, w tym wilgotnych siedlisk leśnych poprzez złe przeprowadzone melioracje skutkujące również obniżaniem poziomu lustra wody jezior, w tym Jeziora Świdwie. Dla obszaru Ostoja Wkrzańska określono tymczasowe cele ochrony dla gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ostoja Wkrzańska PLB320014, wynikających z warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony, ogłoszonych obwieszczeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 4 listopada 2021 r., znak: WOPN-ON.6322.21.2021.KA.RCh.

Cele ochrony dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Ostoja Wkrzańska PLB00014 wraz z uzasadnieniem stanowią załącznik do obwieszczenia. Dla 5 ciu gatunków określono cele ochrony w tym: dla gatunku A122 derkacz *Crex crex* określono Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 20 odżywiających się samców. Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska gatunku w niepogorszonym stanie (FV na terenach Lasów Państwowych i U1 poza obszarami leśnymi) na powierzchni minimum 400 ha z uwzględnieniem naturalnych procesów.

Dla gatunku A075 bielik *Haliaeetus albicilla* określono utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 6 par.

Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska gatunku w niepogorszonym stanie (FV) na powierzchni minimum 400 ha lęgówisk i minimum 144 ha żerowisk z uwzględnieniem naturalnych procesów.

Dla gatunku: A073 kania czarna *Milvus migrans* nakazano utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 1 par. Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska gatunku w niepogorszonym stanie (FV) na powierzchni minimum 60 ha lęgówisk i minimum 199 ha żerowisk z uwzględnieniem naturalnych procesów.

Dla gatunku A074 kania ruda *Milvus milvus* określono utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 6 par. Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska gatunku w niepogorszonym stanie (FV) na powierzchni minimum 80 ha lęgówisk i minimum 199 ha żerowisk z uwzględnieniem naturalnych procesów.

Dla gatunku A094 rybołów *Pandion haliaetus* Utrzymanie populacji rozrodczej na poziomie min. 1 pary. Utrzymanie stabilnej powierzchni siedliska gatunku w niepogorszonym stanie (FV) na powierzchni minimum 50 ha lęgówisk i minimum 144 ha żerowisk z uwzględnieniem naturalnych procesów.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Jezioro Świdwie” (PLB320006) zajmuje powierzchnię 7196,24 ha, z czego w granicach gminy znajduje się około 3096,75 ha. Ostoja „Jezioro Świdwie” zajmuje południowy fragment Puszczy Wkrzańskiej. Jest to obszar o urozmaiconej rzeźbie terenu (pagórki, wały wydmore, zatorfione niecki deflacyjne, kotliny wytopiskowe), z centralnie położonym, eutroficznym jeziorem Świdwie. Jezioro pełni ważną funkcję ostoi ptaków wodno-błotnych (awifauna lęgowa i migrująca).

Obszar Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 jest to obszar o urozmaiconej rzeźbie terenu (pagórki, wały wydmore, zatorfione niecki deflacyjne, kotliny wytopiskowe), z centralnie położonym, eutroficznym jeziorem Świdwie. Akwen jest wypłycony (głębokość maksymalna 2,1 m, głębokość średnia 0,7 m), zarastający roślinnością szuwarową, z charakterystyczną mozaiką siedlisk w jego otoczeniu (łąki i nieużytki, szuwały trzcinowe i turzycowe, olsy). Pozostałą część ostoi stanowią lasy i bory Puszczy Wkrzańskiej (bory sosnowe świeże, bagienne, buczyny, olsy), zaś od południowego-zachodu – rozległe, poprzecinane rowami melioracyjnymi grunty rolne (łąki, pastwiska, grunty orne), w mozaice z niewielkimi śródpolnymi zadrzewieniami, małymi zbiornikami wodnymi (w większości są to wyrobiska potorfowe) i zabagnionymi nieckami. Obszar ostoi znajduje się w zlewni rzeki Gunicy, która wpływa na warunki hydrologiczne występujących tu siedlisk. Ostoja ta, pomimo niewielkich rozmiarów, stanowi ważny element korytarza ekologicznego ptaków. Jej centralnym punktem, jak już wskazano powyżej jest płytkie, eutroficzne jezioro Świdwie, pełniące funkcję ważnej ostoi ptaków wodno-błotnych, zarówno lęgowych jak i przelotnych. Obserwowano tu co najmniej 40 gatunków z Załącznika I Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz. U. UE. L. z 2010 r. Nr 20, str. 7 z późn. zm.). Dostatek szuwarów i turzycowisk sprawia, że obszar ten stanowi istotne lęgowisko chrustu, w szczególności zielonki *Zapornia parva*, kropiatki *Porzana porzana* i wodnika *Rallus aquaticus*. Znaczne zagęszczenia osiągają tu także populacje podróżniczka *Luscinia svecica*, gęgawy *Anser anser* i krakwy *Mareca strepera*. Obszar jako Ostoja Świdwie PL004 został zakwalifikowany do międzynarodowej sieci obszarów IBA (Important Bird Areas), spełniając kryteria B1i, B3, C2 oraz C6. Wraz z sąsiednimi obszarami specjalnej ochrony ptaków, OSO Ueckermünder Heide DE2350401 i OSO Ostoja Wkrzańską PLB320014, stanowi funkcjonalny element sieci zróżnicowanej mozaiki siedlisk, zabezpieczającej odpowiednie biotopy o charakterze lęgowym, żerowiskowym i odpoczynkowym dla gatunków będących przedmiotami ochrony w tych obszarach Natura 2000. Część ostoi objęta jest ochroną jako rezerwat przyrody Świdwie, stanowiący jeden z kilkunastu obszarów wodno-błotnych w Polsce wyznaczonych do ochrony w ramach Konwencji Ramsarskiej. Za przedmioty ochrony w obszarze, oprócz gatunków których lokalne populacje przekraczają 0,5% populacji krajowej, uznano także stwierdzane tu populacje gatunków rzadkich, zagrożonych oraz istotnych w skali regionu (Opinia RDOŚ dnia 4 grudnia 2025 r. WPS.410.233.2025.MP).

Dla obszaru przyjęto plan zadań ochronnych Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 29 kwietnia 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006 wraz z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w szczecinie z dnia 5 kwietnia 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Jezioro Świdwie PLB320006.

Zgodnie z treścią planu zadań ochronnych określono dla 18 gatunków identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony i ich siedlisk. Poniżej wymieniono kilka przykładów zagrożeń i celów zadań ochronnych.

Dla gatunku A006 Perkoz rdzawoszyi *Podiceps grisegena* jedno z zagrożeń to zmniejszanie się powierzchni podtopionych szuwarów co powoduje ograniczanie miejsc lęgów, ograniczenie liczebności oraz obniżenie sukcesu lęgowego spowodowane drapieżnictwem norki amerykańskiej, jeno-ta i szopa pracza. zanieczyszczenie wód powierzchniowych prowadzi do wzrostu eutrofizacji, przejawiającej się wzrostem mętności wody, oraz zaburzającej proporcje pomiędzy grupami troficznymi ichtiofauny, co wpływa na warunki żerowania gatunku; w dalszej kolejności nadmierny wzrost eutrofizacji i związane z nią zakwity toksycznych glonów. Dla gatunku określono cele działań ochronnych: Utrzymanie liczebności populacji lęgowej gatunku w obszarze Natura 2000 na poziomie minimum 16-26 par. Poprawa oceny parametru "stan siedliska" (z U2 na FV), w zakresie wskaźnika "udział siedliska kluczowego dla gatunku" poprzez optymalizację stosunków wodnych w całym obszarze Natura 2000, mającą na celu utrzymanie – a docelowo także zwiększenie – powierzchni podtopionych szuwarów celem zwiększenia liczby optymalnych miejsc lęgowych dla gatunku. Działania dążące do poprawy jakości wód jeziora Świdwie, w celu optymalizacji warunków żerowania i zwiększenia bazy żerowej dla gatunku.

Dla gatunku A031 Bociana białego *Ciconia ciconia*, wymieniono kilka zagrożeń w tym: zanikanie żerowisk w wyniku zmniejszania się powierzchni umiarkowanie podtopionych szuwarów poprzez ich przesuszenie lub nadmierne podtopienie, obecność napowietrznych linii energetycznych oraz innych wysokich obiektów stwarza zagrożenie kolizjami i porażeniem prądem, zmniejszanie się i fragmentacja terenów żerowiskowych na skutek przeznaczania gruntów rolnych, w tym trwałych użytków zielonych pod zabudowę. Cele działań ochronnych : Utrzymanie liczebności populacji lęgowej gatunku w obszarze Natura 2000 na poziomie przynajmniej 15 par. Zachowanie właściwych dla gatunku warunków żerowiskowych (utrzymanie siedlisk łąk, pastwisk, gruntów ornych i nieużytków). Poprawa oceny parametru "stan siedliska" w zakresie wskaźnika "bazy pokarmowej" poprzez doprowadzenie siedlisk żerowiskowych do stanu właściwego (przywrócenie użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego na możliwie wszystkich łąkach i pastwiskach, utrzymanie rolniczego użytkowania gruntów ornych). Poprawa oceny parametru "perspektywy

ochrony" z U1 na FV, poprzez minimalizowanie zagrożeń, w tym eliminację ryzyka trwałego kalectwa lub śmierci powodowanego przez napowietrzne linie elektroenergetyczne i farmy wiatrowe.

Dla gatunku A043 Gęgawa *Anser anser*, jednym z zagrożeń jest zmniejszanie się areалу żerowisk i noclegowisk na skutek zaniechania użytkowania rolnego gruntów, prowadzącego do ekspansji roślinności wysokiej i degradacji zbiorowisk trwałych użytków zielonych na rzecz innych siedlisk, niekorzystnych dla gatunku, zanikanie noclegowisk i żerowisk w związku z powstawaniem zabudowy rozproszonej/poza zwartymi układami osiedleńczymi oraz spadek liczebności związany z ograniczaniem powierzchni siedlisk poprzez powstawanie zabudowy rozproszonej poza zwartymi układami osiedleńczymi. Dla gatunku tego określono następujące cele działań ochronnych poprzez utrzymanie liczebności populacji lęgowej na poziomie minimum 30 - 40 par. Utrzymanie stanu siedlisk lęgowych, żerowiskowych i odpoczynkowych gatunku (łąk, pastwisk i pól uprawnych), w tym w zakresie wskaźnika „udział siedliska kluczowego dla gatunku”, na FV. Utrzymanie drożności tras migracji przynajmniej na dotychczasowym poziomie. Poprawa oceny wskaźnika "jakość siedliska" w odniesieniu do siedlisk lęgowych poprzez optymalizację stosunków wodnych w całym obszarze Natura 2000. Poprawa oceny parametru "perspektywy ochrony" z U1 na FV, poprzez minimalizowanie zagrożeń, w tym redukcję liczebności inwazyjnych gatunków ssaków, lisów, oraz eliminację ryzyka trwałego kalectwa lub śmierci powodowanego przez napowietrzne linie elektroenergetyczne, farmy wiatrowe i wielkopowierzchniowe farmy fotowoltaiczne.

Dla gatunku A073 Kania czarna *Milvus migrans* wymienia się zagrożenia związane z ograniczeniem zasobności bazy żerowiskowej wskutek niekorzystnych zmian stosunków wodnych (odwodnienia), ograniczanie powierzchni i zasobności siedlisk żerowania w związku z likwidacją różnorodności otwartego krajobrazu i powstawaniem zabudowy rozproszonej poza zwartymi układami osiedleńczymi, a także nad zbiornikami wodnymi. Utrzymanie liczebności populacji lęgowej gatunku na poziomie minimum 2-4 par. Utrzymanie właściwego stanu siedlisk żerowiskowych (łąk, pastwisk, gruntów ornych i nieużytków). Poprawa oceny parametru "stan siedliska" (z U1 na FV) poprzez doprowadzenie siedlisk żerowiskowych do stanu właściwego (przywrócenie użytkowania kośnego, kośno-pastwiskowego lub pastwiskowego na możliwie wszystkich łąkach i pastwiskach, utrzymanie rolniczego użytkowania gruntów ornych). Poprawa perspektywy ochrony poprzez minimalizowanie zagrożeń, w tym eliminację ryzyka trwałego kalectwa lub śmierci powodowanego przez napowietrzne linie elektroenergetyczne i farmy wiatrowe.

Załącznik nr 5 do Zarządzenia określa działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania. Załącznik nr 6 zaś określa wskazania do zmian w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin Dobra i Police oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego gmin Dobra i Police, dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych,

niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony gatunków ptaków będących przedmiotami ochrony oraz ich siedlisk. Wskazano m.in. konieczność uwzględniania w prowadzonych postępowaniach administracyjnych, konieczności utrzymania terenów lęgowych, żerowiskowych i odpoczynkowych ptaków: gruntów ornych, łąk, pastwisk i nieużytków, w stanie wolnym od zabudowy (nie dotyczy - działek ewidencyjnych już zabudowanych, - obszarów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego obowiązujących przed dniem wejścia w życie zarządzenia w sprawie PZO). W planie zadań ochronnych wskazano zalecenia do dokumentów planistycznych z terenu gminy Police m.in. konieczność uwzględniania w prowadzonych postępowaniach administracyjnych, konieczności utrzymania terenów lęgowych, żerowiskowych i odpoczynkowych ptaków: gruntów ornych, łąk, pastwisk i nieużytków, w stanie wolnym od zabudowy, preferowanie systemów odprowadzania ścieków do zbiorczych kanalizacji gminnych, a do czasu ich wybudowania, do atestowanych zbiorników bezodpływowych, podlegających regularnym kontrolom minimum raz na trzy lata.

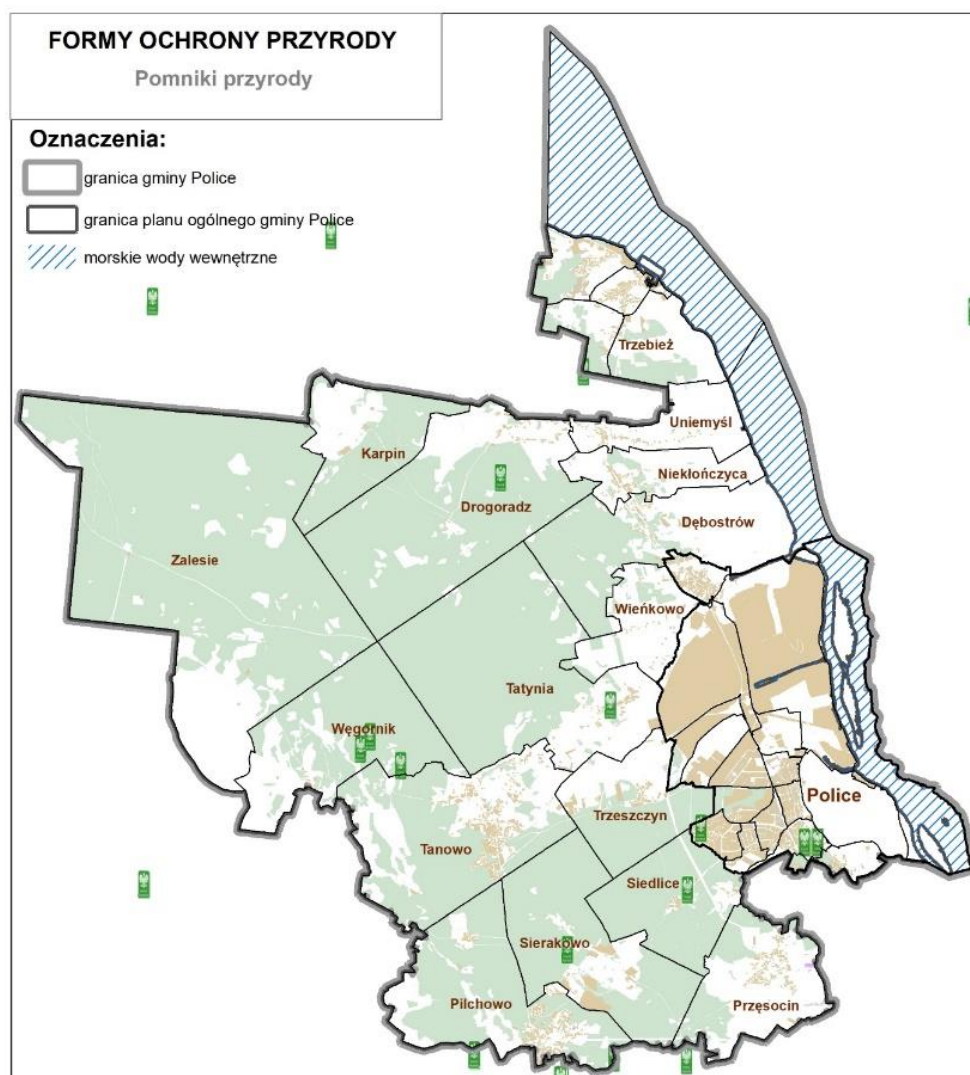
Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Zalew Szczeciński” (PLB320009) zajmuje powierzchnię 47194,6 ha, z czego w granicach gminy znajduje się około 4412,47 ha. Obszar obejmuje polską część Zalewu Szczecińskiego wraz z terenami przyległymi - grunty orne, łąki i pastwiska, lasy, wody powierzchniowe i tereny podmokłe, bagna. Zalew Szczeciński stanowi jedno z najważniejszych w kraju miejsc dla migrujących i zimujących ptaków wodno-błotnych. W ostoi występuje co najmniej 25 gatunków ptaków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej, 9 gatunków z Polskiej Czerwonej Księgi (PCK). Do zagrożeń dla przedmiotu ochrony Obszaru zaliczono m.in. sporty i różne formy czynnego wypoczynku uprawiane w plenerze, przemysł i wzmożony ruch statków, zanieczyszczenie wód, dzięki zabudowę oraz kempingi, polowania na ptactwo, istniejące i planowane farmy wiatrowe, rybołówstwo, kłusownictwo, inwazje obcych gatunków zwierząt, ekspansję rodzimych gatunków zwierząt i roślin, zanik siedlisk łąkowych, melioracje odwadniające, chaos planistyczny wynikający z braku PZP uwzględniających naturalne uwarunkowania obszaru. Wskazania ochrony dla ww. obszaru wynikają z tymczasowych celów ochrony dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony obszaru Natura 2000 Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH320018, wynikających z warunków utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony. Ogłoszone zostały obwieszczeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 17 września 2021 r., znak:WOPN-ON.6322.17.2021.RCh. Opracowanie tymczasowych celów ochrony dla przedmiotów ochrony obszary wynika z konieczności zapewnienia warunków utrzymania i odtworzenia ich właściwego stanu ochrony. Cele te, po ich przyjęciu, powinny być brane pod uwagę przez przedmioty sprawujące nadzór nad poszczególnymi fragmentami obszaru Natura 2000 oraz w trakcie prowadzenia ocen wpływu programów i przedsięwzięć na obszar Natura 2000. Cele ochrony dla przedmiotów ochrony w obszarze Natura 2000 Zalew Szczeciński PLB0009 wraz z uzasadnieniem stanowią załącznik do obwieszczenia.

Zgodnie z treścią obwieszczenia ustalono cele ochrony dla 31 gatunków (A298 trzcinia *Acrocephalus arundinaceus*, A056 płaskonos *Anas clypeata*, A055 cyranka *Anas querquedula*, A051 krakwa *Anas strepera*, A043 gęgawa *Anser anser*, A039 gęś zbożowa *Anser fabalis*, A059 głowienka *Aythya ferina*, A061 czernica *Aythya fuligula*, A062 ogorzałka *Aythya marila*, A067 gągoł *Bucephala clangula*, A137 sieweczka obrożna *Charadrius hiaticula*, A197 rybitwa czarna *Chlidonias Niger*, A122 derkacz *Crex crex*, A038 łabędź krzykliwy *Cygnus cygnus*, A125 łyska *Fulica atra*, A075 bielik *Haliaeetus albicilla*, A184 mewa srebrzysta *Larus argentatus*, A177 mewa mała *Larus minutus*, A292 brzęczka *Locustella luscinioides*, A272 podróżniczek *Luscinia svecica*, A068 bielaczek *Mergus albellus*, A070 nurogęś *Mergus merganser*, A073 kania czarna *Milvus migrans*, A074 kania ruda *Milvus milvus*, A323 wąsatka *Panurus biarmicus*, A391 kormoran czarny *Phalacrocorax carbo sinensis*, A140 siewka złota *Pluvialis apricaria*, A005 perkoz dwuczuby *Podiceps cristatus*, A119 kropiatka *Porzana porzana*, A048 ohar *Tadorna tadorna*, A142 czajka *Vanellus vanellus*). Dla każdego gatunku określono cele ochrony jak też liczebność populacji oraz uwagi do każdego z nich.

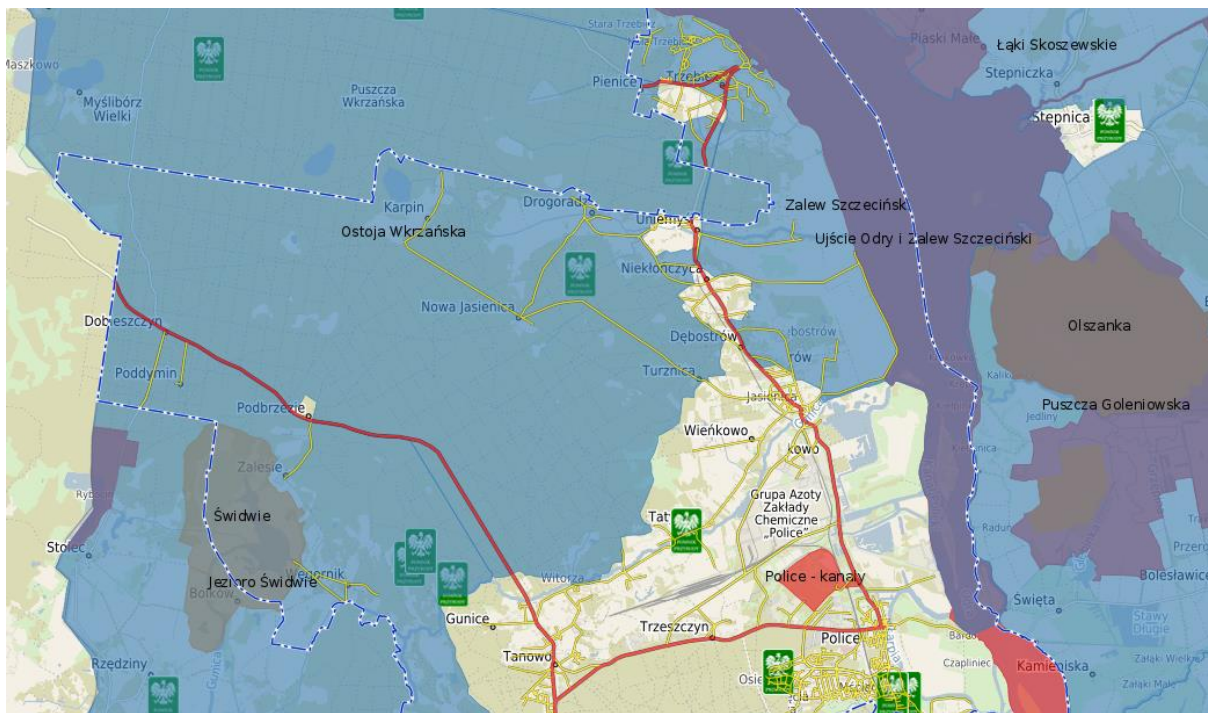
W celach ochrony przykładowo dla populacji gęś zbożowej określono w celach ochrony Utrzymanie liczebności populacji migrującej na poziomie min. 3000 os. Liczebność populacji może ulegać fluktuacjom pod wpływem naturalnych procesów oraz czynników zewnętrznych występujących poza obszarem Natura 2000 Zalew Szczeciński PLB320009.. Populacje stabilne z corocznymi fluktuacjami. Liczebność za SDF – 3000-8000 os. (populacja migrująca).

Dla gatunku: bielik: Utrzymanie liczebności populacji lęgowej przynajmniej na poziomie 6 par. Utrzymanie stabilnej powierzchni dogodnych siedlisk lęgowych i żerowiskowych na obecnym poziomie. Liczebności populacji zimującej i lęgowej jest stabilna w obszarze. W 2012 r. (Guentzel S, Ławicki Ł.) oceniono stan populacji lęgowej na co najmniej poziomie 6 par. W obszarze jest ustanowionych 9 stref. Natomiast w przypadku liczebności lęgowej SDF podaje 6-8 osobników. Wg raportu MPP, w styczniu 2018 r. na Zalewie Szczecińskim i w delcie Świny stwierdzono 18 os. W celach ochrony dla wybranych gatunków określono m. in. utrzymanie stabilnej powierzchni siedlisk lęgowych i żerowiskowych na obecnym poziomie dla poszczególnych gatunków ptaków. Utrzymanie stabilnej powierzchni dogodnych żerowisk oraz miejsc odpoczynku. Cele ochrony zapewniają ochronę siedlisk ww. gatunków ptaków.

Na obszarze gminy istnieje 12 pomników przyrody, które stanowią okazy drzew.

Ryc.11 Pomniki przyrody (źródło: Uzasadnienie 2025)

Ryc. 12. Położenie rejonu gminy na tle pobliskich form ochrony przyrody (Źródło: geoserwis.gdos.gov.pl)

4. Walory krajobrazowe obszaru gminy Police.

Obszar gminy Police posiada duże walory krajobrazowe, głównie z uwagi na obecność Równiny Wkrzańskiej zajętej przez kompleksy leśne Puszczy Wkrzańskiej z jeziorem Świdwie i równinami torfowiskowymi, a także wielkopowierzchniowe akweny jak Rozтока Odrzańska oraz Zalew Szczeciński. Są to tereny stanowiące ostoje wielu rzadkich i chronionych gatunków flory i

fauny. Duże walory krajobrazowe posiadają również doliny rzek: Gunica i Karpina, pełniące funkcję korytarzy ekologicznych, a także urozmaicony pod kątem rzeźby obszar wysoczyzny morenowej. Strukturą wyróżniającą się w krajobrazie gminy, szczególnie na jej wschodzie, jest Odra wraz z towarzyszącą roślinnością łąkowo-łęgową, a także wyspy i poldery w jej dolinie. Krajobraz naturalny, półnaturalny został tam jednak przekształcony wskutek lokalizacji zakładów przemysłowych w Policach. Obecnie jest to element wpływający w znaczny sposób na degradację walorów krajobrazowych gminy, jednocześnie tereny przemysłowe stanowią nieodłączną część gminy, tworzącą jej charakterystyczny kontekst wizualny. Znaczne obszary objęte formami ochrony przyrody sprzyjają zachowaniu różnorodności biologicznej. Jednocześnie, wprowadzenie ochrony prawnej na obszary o wysokich walorach przyrodniczo-krajobrazowych wymusiło ograniczenia w sposobach kształtowania środowiska i krajobrazu (Ekofizjografia 2024).

Krajobraz kulturowy obejmuje zabudowę miejską wraz ze strefą przemysłową, zabudowę wiejską oraz towarzyszącą im zieleni urządzoną, pola uprawne. W granicach gminy występują wartościowe obiekty kulturowe, które zostały objęte ustaleniami miejscowych planów, co zabezpiecza ich dalsze prawidłowe funkcjonowanie. Cechą charakterystyczną zachowanych układów przestrzennych jest występowanie zabytkowych kościołów, stanowiących główną dominantę krajobrazową. Ten typ krajobrazu został ukształtowany przez człowieka i podlega ciągłym i dynamicznym zmianom. Zjawiskiem współczesnym jest postępująca urbanizacja obszarów podmiejskich, przejawiająca się najwyraźniej w realizacji zabudowy mieszkalnej i mieszkalno-usługowej w bezpośrednim sąsiedztwie Szczecina, a także Polic. Nowe obiekty często nie współgrają z istniejącym stylem i wpływają na zakłócenie spójności krajobrazu.

Stan zachowania walorów krajobrazowych na obszarze gminy należy ocenić jako umiarkowany. Strefa przemysłowa w Policach tworzy dysharmonijną dominantę krajobrazową, ale również tereny poprzemysłowe (teren dawnej fabryki benzyny syntetycznej) i powierzchniowe formy degradacji terenu w postaci wyrobisk po eksploatacji złóż, które wymagają rekultywacji, a także napowietrzne linie elektroenergetyczne.

Rozwój przestrzenny gminy zawsze będzie wpływał na środowisko naturalne i krajobraz, ważne jest jednak, aby te działania nie były zbyt inwazyjne i nie prowadziły do dalszej degradacji terenu gminy. W celu ograniczenia niekorzystnych przeobrażeń krajobrazu wskazane jest:

- objęcie ochroną planistyczną przyrodniczego systemu gminy w celu zachowania jego dotychczasowych walorów krajobrazowych i funkcjonalnych oraz sukcesywne wprowadzanie ochrony prawnej na podstawie prowadzonych prac inwentaryzacyjnych i dokumentacyjnych;
- zachowanie odmienności typów krajobrazów – ochrona krajobrazów o cechach naturalnych na terenach silnej antropopresji, w szczególności w dolinie Odry oraz w obrębie lasów;

- podniesienie świadomości społecznej w zakresie wartości krajobrazu i dziedzictwa kulturowego dla tożsamości miejsca;
 - rewaloryzacja zespołów zabudowy historycznej, założeń parkowych, cmentarnych i wartościowej zieleni starodrzewów;
 - rekultywacja terenów przemysłowych – tereny po fabryce benzyny syntetycznej oraz powyrobowiskowych;
 - estetyzacja przestrzeni przemysłowej poprzez ujednolicenie typów ogrodzeń i systemu informacji, dobrze zaprojektowane oświetlenie, a także wprowadzenie zieleni.
5. Zapisy obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego (Ekofizjografia 2024).

5. Obszary objęte ochroną konserwatorską.

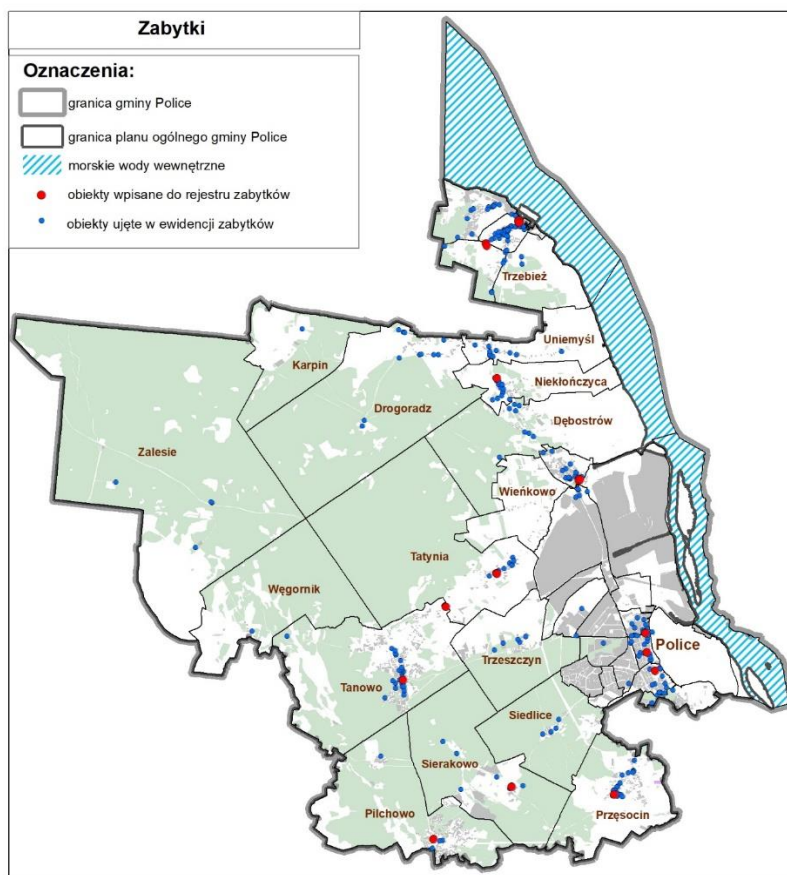
Na terenie gminy Police występują obiekty objęte ochroną konserwatorską.

Na obszarze gminy występują obiekty wpisane do rejestru zabytków, ujęte w ewidencji zabytków oraz objęte ochroną na podstawie planów miejscowych. Gmina Police Uchwałą Nr XIV/144/2019 Rady Miejskiej w Policach z dnia 26 listopada 2019 r. przyjęła gminny program opieki nad zabytkami na lata 2020-2023. Prawie cała gmina objęta jest obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, których ustalenia w zakresie przeznaczenia terenów oraz parametrów zabudowy uwzględniono w planie ogólnym. (Uzasadnienie 2015).

Lokalne dziedzictwo kulturowe tworzą : urbanistyczno-przemysłowy zespół miasta Police, układy wsi, obiekty sakralne, cmentarze, założenia dworsko-parkowe i folwarczne, obiekty poprzemysłowe i powojkowe, a także obszary objęte ochroną archeologiczną. Jednocześnie mając na uwadze intensywne procesy urbanizacyjne na terenie gminy, szczególnie istotna jest ochrona wartości krajobrazowych, w tym krajobrazu naturalnego czy zbliżonego do naturalnego obejmującego tereny wartościowe przyrodniczo. Gmina charakteryzuje się występowaniem obszarów o wybitnych walorach krajobrazowych i kulturowych np. Puszcza Wkrzańska, obszary przyległe do Zalewu Szczecińskiego oraz do Odry. Tereny zieleni urządzonej, w tym założenia parkowe i aleje drzew, ale również zieleń naturalna w dolinach cieków oraz zieleń leśna są wartością, która wymaga szczególnej uwagi w działaniach planistycznych (Ekofizjografia 2024).

Część znajdujących się na terenie gminy założeń i obiektów, stanowiących najcenniejsze i najbardziej znane zabytki, została wpisana do rejestru zabytków nieruchomych. Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 840 ze zm.) jednostki samorządu terytorialnego zobligowane są do ochrony zabytków, które znajdują

się na terenach gminy oraz do prowadzenia gminnej ewidencji zabytków nieruchomych. W Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Police znajduje się łącznie 208 obiektów (Ekofizjografia 2024).

Ryc. 13. Obiekty objęte ochroną konserwatorską (Uzasadnienie 2025.)

6. Obiekty mogące wpłynąć na stan środowiska i warunki życia mieszkańców.

Zgodnie z zapisami Studium (2015) działalność Zakładów Chemicznych „Police” jest głównym źródłem obniżania jakości środowiska w gminie Police. Zakłady te produkują nawozy sztuczne na bazie fosforu, azotu i potasu (w tym mocznik) oraz biel tytanową, a dodatkowo także kwas siarkowy i fosforowy oraz amoniak.

Zachodniopomorski Urząd Wojewódzki wydał w 2004 r. pozwolenie zintegrowane na prowadzenie następujących instalacji:

- elektrociepłownia I
- elektrociepłownia II
- instalacja kwasu siarkowego
- instalacja bieli tytanowej wraz ze składowiskiem siarczanu żelaza
- instalacja amoniaku wraz z przesyłem ciekłego amoniaku do Nabrzeża „Mijanka”
- instalacja mocznika
- instalacja kwasu fosforowego i fluorokrzemianu sodu wraz ze składowiskiem fosfogipsu
- instalacja nawozów mineralnych
- Zakładowa Oczyszczalnia Ścieków
- Zakład Gospodarki Wodnej
- Zakład Transportu Wodnego z portami Morskim i Barkowym
- wytwórnia opakowań polietylenowych
- Wydział Magazynowania Paliw.

Zakłady Chemiczne „Police” emitują do powietrza: dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, pyły, kwas siarkowy, chlorowodór, związki fluoru, amoniak, formaldehyd, węglowodory alifatyczne i aromatyczne. Żaden z tych związków nie przekracza wartości emisji określonych w pozwoleniu zintegrowanym. Ich obecna uciążliwość dla otoczenia wynika przede wszystkim z emisji zapachowej. Zgodnie z Raportem WIOŚ za rok 2007 stężenia SO₂, NO₂ i pyłu nie przekraczały standardów jakości powietrza. Od 2002 r. nie podaje się norm dla związków fluoru, których stężenia mierzone są w 4 punktach monitoringu zakładowego (Police – ul. Piotra i Pawła, stadion KS „Chemik”, zajezdnia autobusowa oraz Tatynia). Wszystkie ścieki powstające na terenie Zakładów (z wyjątkiem wód pochłodniczych i opadowych) oraz odcieki z rejonów składowisk fosfogipsów i siarczanu żelaza odprowadzane są do Zakładowej Oczyszczalni Ścieków. Obsługuje

ona również miasto i część gminy Police. Oczyszczone ścieki po przejściu przez zbiorniki retencyjno-uśredniające odprowadzane są poprzez kanał zrzutowy do Odry, a wody opadowe (oczyszczone) i pochłonicze – do Kanału Barkowego. Od wielu lat Z.Ch. „Police” należą do największych wytwórców odpadów w województwie zachodniopomorskim (3,4 – 3,5 mln t rocznie, co stanowi ok. 60% wytwarzanych odpadów przemysłowych). Wytwarzanymi przez Zakłady odpadami niebezpiecznymi są kwasy siarkowy i siarkawy, z których 70-80% odzyskuje się w produkcji kwasu fosforowego, a resztę neutralizuje w Zakładowej Oczyszczalni Ścieków.

Fosfogipsy powstają w trakcie produkcji kwasu fosforowego metodą ekstrakcyjną i jest to obecnie jedyna metoda realna technologicznie. Ich gospodarcze wykorzystanie jest bardzo trudne, dlatego problem składowania fosfogipsu ma charakter ogólnoswiatowy. Tylko niewielkie ilości sprzedawane są cementowniom do produkcji specjalnych rodzajów cementu. Fosfogipsy zawierają śladowe ilości metali ciężkich, jednakże nie są substancją szkodliwą dla środowiska. Na składowisku są one mieszane z żużłami, popiołami paleniskowymi i pyłami z kotłów. Mają odczyn kwaśny, dlatego występuje konieczność neutralizacji powstających tam odcieków. Siarczan żelaza w ilości 90 – 110 tys. t rocznie składowany jest na osobnym składowisku, a jego odzysk prowadzony jest przez firmę Kemipol. Zgodnie z art. 8 Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o zmianie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska zakłady przemysłowe posiadające dawniej strefy ochronne zobowiązane były „w terminie do 2005 r. do ograniczenia szkodliwego oddziaływania na środowisko terenu, do którego posiadają tytuł prawny”. Z końcem 2005 r. wygasła więc decyzja o strefie ochronnej Z.Ch. „Police” wydana w 1978 r., a pozwolenie zintegrowane nie wskazuje na potrzebę ustanowienia nowej. Ze względu na ilości substancji niebezpiecznych znajdujących się na terenie Zakładów (m.in. 300 t amoniaku i 410 t kwasu siarkowego znajdujących się w rurociągach do stanowiska przeładunkowego na „Mijance”) zostały one zaliczone do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej. Duża część terenów w pasie przylegającym do wyżej wymienionych rurociągów znajduje się w użytkowaniu wieczystym Zakładów (Studium 2015).

Według stanu na koniec 2022 w granicach gminy funkcjonują 3 zakłady o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZDR):

- PERN S. A. - Baza Paliw nr 7 w Trzebieży, 72-020 Trzebież,
- Grupa Azoty Zakłady Chemiczne "POLICE" S. A, ul. Kuźnicka 1 72-010 Police,
- Grupa Azoty Polyolefins S. A. ul. Kuźnicka 1, 72-010 Police.

W granicach gminy funkcjonuje 1 zakład o zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (ZZR), który stanowi potencjalne źródło niebezpieczeństwa dla zdrowia ludzi oraz środowiska:

- MESSER POLSKA Sp. z o. o. Oddział w Policach przy ul. Jasienieckiej 7.

Na terenie miasta Szczecin, w sąsiedztwie gminy, znajduje się Alfa Terminal Szczecin Sp. z o.o. - Terminal przeładunkowo-magazynowy metanolu i towarów masowych.

7. Wnioski z opracowania ekofizjograficznego do planu ogólnego gminy Police zagospodarowania przestrzennego.

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym sporządzonym na potrzeby planu ogólnego gminy Police dokonano analizy czynników środowiska przyrodniczego, wskazano najcenniejsze elementy do zachowania oraz zidentyfikowano ograniczenia rozwoju i zagrożenia dla cennych obszarów. W ww. opracowaniu określono predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz dokonano oceny przydatności środowiska dla różnych rodzajów użytkowania i zagospodarowania obszarów. Funkcje przyrodnicze, zapewniające prawidłowe funkcjonowanie środowiska oraz zachowanie równowagi biologicznej, pełnią przede wszystkim rozległe kompleksy leśne puszczy Wkrzańskiej oraz dolina Odry, a także jeziora i torfowiska. Zagospodarowanie wyżej wymienionych terenów powinno być podporządkowane funkcji przyrodniczej poprzez ochronę przed antropopresją, zwłaszcza intensywnym zainwestowaniem. W obrębie pozostałych terenów możliwy jest rozwój innych funkcji niż przyrodnicze, jednak z uwzględnieniem warunków środowiskowych (Uzasadnienie 2025).

Tak więc rozwój przestrzenny gminy powinien zostać oparty o istniejące zasoby środowiska, które pomimo silnej presji wynikającej z obecności zakładów chemicznych oraz presji osadniczej i gospodarczej ze strony Szczecina zachowały cenne wartości. Dalsze funkcjonowanie tych terenów w niepogorszonej formie – przede wszystkim dolin cieków wraz z biocenozami towarzyszącymi oraz terenów leśnych jest gwarantem zachowania równowagi ekologicznej w regionie (Ekofizjografia 2024).

Funkcja przyrodnicza

Tereny leśne oraz doliny cieków i jeziora wraz z terenami podmokłymi, torfowiskami oraz łąkami stanowią ostoje bioróżnorodności na terenie gminy oraz miejsce retencji wód, dlatego powinny zostać bezwzględnie zachowane i chronione przed zabudową. Tereny te stanowią korytarze ekologiczne, w obrębie których dochodzi do migracji gatunków roślin, zwierząt i grzybów, co w efekcie prowadzi do swobodnej wymiany genów oraz wzrostu bioróżnorodności ekosystemów w aglomeracji szczecińskiej. Należy uwzględniać w dokumentach planistycznych wymóg utrzymania ich w naturalnym stanie. Ponadto elementami wartymi zachowania można także wskazać łąki, zielenie śródpolne, zielenie urządzone, w tym parkowa i cmentarna, które tworzą lokalne ostoje bioróżnorodności oraz wspomagają procesy regeneracyjne powietrza. Wskazane tereny, budujące system przyrodniczy gminy, pełnią przede wszystkim funkcję środowiskotwórcze, ale również rekreacyjne.

Funkcja turystyczno-rekreacyjna

Walory przyrodnicze i krajobrazowe predysponują znaczną część gminy Police do rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej, w tym turystyki wodnej, rowerowej oraz pieszej. O atrakcyjności gminy decydują: zwarte kompleksy leśne Puszczy Wkrzańskiej wraz unikatowym rezerwatem ptactwa wodno-błotnego Jez. Świdwie, tereny nad Zalewem Szczecińskim oraz obszar ujścia Odry.

Korzystny bioklimat borów sosnowych sprzyja różnorodnym formom rekreacji. Obszary sąsiadujące z lasami Puszczy Wkrzańskiej stanowią popularny obszar dla rozwijającej się rekreacji, gdzie obok typowej zabudowy mieszkaniowej powstają całoroczne domki letniskowe. Na obszarze gminy wyznaczono szereg szlaków turystycznych, które uzupełniane są sukcesywnie o kolejne. Do głównych miejscowości turystycznych o znaczeniu ponadgminnym można zaliczyć Bartoszewo i Trzebież. Ze względu na malownicze położenie jeziora Bartoszewo w ostatnich latach obserwowana jest w jego bezpośrednim sąsiedztwie duża presja inwestycyjna na rozwój zabudowy, w tym o charakterze letniskowym. Nadmierne wprowadzenie zabudowy w sąsiedztwie jeziora może prowadzić do wzrostu ścieków odprowadzanych do wód jeziora, a tym samym jego eutrofizacji, zniszczenie naturalnych siedlisk roślin i zwierząt, a w efekcie zaburzenia równowagi ekologicznej tych terenów. W przypadku Trzebieży ze względu na dostęp do plaży i Zalewu Szczecińskiego, a także głębokowodnego toru wodnego prowadzącego z Zatoki Pomorskiej do Szczecina, możliwy jest rozwój funkcji portowo – turystycznej. W Trzebieży znajduje się rozwinięta baza noclegowa, kompleks rekreacyjny obejmujący pole biwakowe, plac zabaw i boiska, promenada z wieżą widokową oraz Centralny Ośrodek Żeglarski. Coraz większe zainteresowanie wzbudza również turystyka kajakowa, związana z obecnością Odry, kanału Łarpi i wielu innych cieków. Dalszy rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowych powinien przede wszystkim uwzględniać zachowanie istniejących walorów środowiska przyrodniczego. Wskazane jest ustanowienie strefy wolnej od zabudowy wzdłuż granicy lasu, wokół jezior i innych zbiorników wodnych, aby chronić ich ekosystemy i zasoby naturalne. Istotnym aspektem jest również poprawa gospodarki wodno-ściekowej w celu minimalizacji negatywnego wpływu na środowisko wodne. Ostatecznie, rozwój funkcji rekreacyjno-wypoczynkowej powinien być prowadzony w sposób zrównoważony, z poszanowaniem i ochroną środowiska naturalnego dla przyszłych pokoleń.

Funkcja rolnicza

Gmina charakteryzuje się średnio korzystnymi warunkami do rozwoju produkcji rolnej ze względu na warunki budowy geologicznej. Największa koncentracja obszarów wyróżniających się glebami o dobrej jakości (dominacja gruntów III klasy), wymagającymi ochrony przed utratą wartości produkcyjnych, występuje na południowym wschodzie gminy, w rejonie Przęsocina. Na pozostałych terenach dominuje mozaika gleb IV-VI klasy bonitacyjnej, gdzie ze względu na warunki wilgotnościowe i piaszczysty charakter gleb występuje niski potencjał użytkowy. Główne

działania na terenach rolniczych powinny zmierzać do prowadzenia racjonalnej gospodarki rolnej, w szczególności poprzez ochronę gleb przed erozją, wprowadzanie zadrzewień oraz stref ekotonowych wzdłuż cieków i jezior, ograniczających spływ substancji biogennych do wód powierzchniowych. Wskazane jest również zachowanie istniejącej zieleni śródpolnej oraz oczek wodnych, które stanowią schronienie dla wielu gatunków zwierząt, a także prowadzenie działań zmierzających do zwiększenia retencji wód.

Biorąc pod uwagę malejące znaczenie rolnictwa w gospodarce gminy można przypuszczać, że coraz więcej gruntów zostanie odłogowanych, a presja pod rozwój zabudowy i osiedli mieszkalnych wynikająca z sąsiedztwa Szczecina będzie się nasilać. Niska przydatność rolnicza umożliwia przeznaczanie części terenów pod inne formy zainwestowania, jednakże z uwzględnieniem ewentualnej wartości przyrodniczej występujących tam siedlisk. Przeznaczenie terenów rolnych pod zabudowę w pierwszej kolejności powinno obejmować tereny sąsiadujące z istniejącymi zabudowaniami w formie uzupełnienia zabudowy oraz tereny rolne objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego. We wszystkich przypadkach przeznaczanie gruntów rolnych na nierolnicze powinno odbywać się przy uwzględnieniu bonitacji gleb oraz ewentualnej wartości przyrodniczej siedlisk. Wskazane jest utrzymanie użytków zielonych w zasięgu dolin rzecznych, zwłaszcza w dolinie Odry, Karpiny i Gunicy, co w konsekwencji przyczyni się do utrzymywania ich funkcjonalności jako korytarze ekologiczne.

Funkcja osadnicza

Zgodnie z uwagami zawartymi w rozdziale 4 tereny preferowane do wszelkich funkcji związanych ze stałym pobytem ludzi, a zwłaszcza dla funkcji mieszkaniowych czy usługowych znajdują się w obrębie strefy III-zainwestowanej, z wyłączeniem strefy przemysłowej. Proponuje się rozwój nowej zabudowy mieszkaniowej i mieszkaniowo-usługowej w pierwszej kolejności w oparciu o wykorzystanie istniejących luk w zagospodarowaniu, w miarę możliwości w oddaleniu od dróg o dużym natężeniu ruchu komunikacyjnym oraz strefy przemysłowej z uwagi na uciążliwość akustyczną i lokalne zanieczyszczenia powietrza. Rezerwę terenową pod nowe osiedla stanowią tereny objęte miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego o funkcji mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej. Tereny preferowane do lokalizacji funkcji związanych z pobytem ludzi powinny cechować się w szczególności korzystnymi warunkami gruntowo-wodnymi, topoklimatycznym i bioklimatycznymi oraz brakiem ograniczeń wynikających z uwarunkowań przyrodniczych i środowiskowych w możliwości kształtowania zabudowy. Nowa zabudowa powinna być realizowana w nawiązaniu architektonicznym do istniejącego układu urbanistycznego gminy, poza obszarami cennymi przyrodniczo, obszarami narażonymi na niebezpieczeństwo powodzi oraz terenami o niskim poziomie wody gruntowej. Wykluczone jest wkraczanie z zabudową w głąb dolin rzecznych, terenów leśnych i zadrzewionych czy terenów łąkowych. W przypadku lokalizacji zabudowy usługowej, produkcyjnej czy magazynowo-składowej konieczne jest spełnienie

wymogów dotyczących ochrony funkcji mieszkaniowych przed niekorzystnymi skutkami działalności oraz spełnienie wymogów techniczno-budowlanych stawianych tym budynkom. Inwestycje potencjalnie i znacząco oddziałujące na środowisko należy realizować wyłącznie pod warunkiem właściwego wyposażenia infrastrukturalnego oraz zachowania wszelkich norm ochrony środowiska.

Funkcja przemysłowa

Funkcja przemysłowa na obszarze gminy stanowi podstawowe źródło jej dobrostanu ekonomicznego. Strefa przemysłowa została zlokalizowana na wschodzie gminy i obejmuje rozległy kompleks na północy miasta Police. Obecność ośrodka przemysłu chemicznego na skale krajowa oraz sąsiedztwo Szczecina powodują, że gmina przyciąga zewnętrznych inwestorów. Dla realizacji funkcji przemysłowej, wytwórczej należałoby wykorzystać istniejące już tereny o podobnym charakterze, w ramach rozbudowy istniejącego kompleksu przemysłowego czy pozyskania terenów po obiektach likwidowanych i wyburzanych lub rewitalizowanych.

Ze względu na położenie tych terenów w mieście, w sąsiedztwie terenów cennych przyrodniczo w dolinie Odry, lokalizacja funkcji przemysłowej wymaga szczegółowych ustaleń w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, wspieranych przez procedury ocen oddziaływania na środowisko. Dla zminimalizowania negatywnego oddziaływania na ludność stosować należy zasadę buforowania zabudowy mieszkaniowej od przemysłowej. Wskazane jest również zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej, która wpłynie pozytywnie nie tylko na walory krajobrazowe ale również ekologiczne. Ze względów bezpieczeństwa, wyklucza się możliwość lokalizacji funkcji przemysłowych w obszarach zagrożenia i ryzyka powodziowego.

Na pozostałym obszarze gminy działalność gospodarcza powinna być ograniczona do drobnych zakładów, warsztatów, pełniących bardziej funkcję usługową niż produkcyjną.

8. Prognoza oddziaływania na środowisko.

8.1. Ustalenia projektu planu ogólnego gminy Police. Przewidywane zmiany funkcji. Oddziaływanie na środowisko.

Prognozuje się, że analizowany plan ogólny gminy, na większości obszaru gminy Police nie zmieni dotychczas przewidywanego oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

- Przewiduje się, że analizowany plan ogólny, w większości zachowa funkcje przeznaczone dotychczas w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Wyjątek stanowić będą nowe tereny pod zabudowę, teren obwodnicy (jako rezerwa terenowa w planie ogólnym oznaczona strefą otwartą) Szczecina oraz tereny produkcji w sąsiedztwie obwodnicy, które wprowadzą nową jakość w przestrzeni.
- Prognozuje się, że obszar zabudowy śródmiejskiej, zachowa dotychczasowe funkcje w strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, w strefie usługowej oraz w strefie komunikacyjnej, zlokalizowany w obrębie śródmiejskiej zabudowy Polic z zachowaniem dotychczasowego obciążenia środowiska.
- Obszar uzupełnienia zabudowy wyznaczony w obrębie strefy gospodarczej, strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz mieszkaniową wielorodzinną oraz strefy usługowej, spowoduje częściową zmianę obciążenia środowiska przyrodniczego z zachowaniem powierzchni biologicznie czynnej przypisanej danej strefie.
- Teren obwodnicy Szczecina, gdzie przewiduje się strefę otwartą jako rezerwę terenową, która w przyszłości będzie przeznaczona pod drogę co spowoduje zmianę w przeznaczeniu terenu oraz w krajobrazie z częściowo wysoką utratą powierzchni biologicznie czynnej.
- Nowe tereny zlokalizowane wzdłuż obwodnicy Szczecina, przewidziane pod strefę gospodarczą, gdzie przewiduje się zmianę przeznaczenia, gdzie nastąpi utrata powierzchni biologicznie czynnej z zachowaniem odpowiedniego jej udziału.
- Nowe tereny, które w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczone były pod zabudowę a w planie ogólnym są m. in. uwzględnione pod strefę planistyczną: wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefę wielofunkcyjną mieszkaniową wielorodzinną oraz strefę usługową, gdzie przewiduje się częściową zmianę dotychczasowego przeznaczenia oraz zmianę powierzchni biologicznie czynnej.
- Tereny, gdzie przewiduje się zmianę dotychczasowego obciążenia środowiska względem dotychczasowego przeznaczenia.
- Tereny, które w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego są przeznaczone pod zabudowę, dla których plan ogólny przewiduje m.in. przeznaczenie

pod strefę otwartą oraz strefę zieleni i rekreacji, gdzie prognozuje się poprawę i wzrost potencjału biotycznego z korzystnym wpływem dla środowiska przyrodniczego.

- Tereny rejonu obszaru Natura 2000 "Police-kanaly", zachowujące dotychczasowe przeznaczenie terenu, w tym przeznaczenie terenu pod strefę zieleni i rekreacji jako profilu podstawowego, gdzie prognozuje się zachowanie wysokiego potencjału biotycznego oraz umożliwia ochronę wartości obszaru objętego ochroną.
- Teren, gdzie przewiduje się zmianę dotychczasowego obciążenia środowiska w funkcji strefy zieleni i realizacji z zachowaniem wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej (w rejonie Trzebieży).

Tereny lasów i zieleni, w większości tereny rolniczego użytkowania oraz tereny wód jak też tereny form ochrony przyrody zachowane są głównie w funkcji strefy otwartej oraz funkcji strefy sportu i rekreacji.

Ustalenia planu ogólnego przewidują strefę otwartą na przeważającej nie zabudowanej części gminy. Tereny lasów i zieleni, w większości tereny rolniczego użytkowania oraz tereny wód i form ochrony przyrody zachowane są w funkcji strefy otwartej.

W planie ogólnym w strefie otwartej (SO) nie dopuszczono możliwości lokalizacji elektrowni wiatrowych. Teoretycznie siłownie wiatrowe można lokalizować w strefie gospodarczej (SP) oraz infrastrukturalnej (SI) z dopuszczoną produkcją, ale będzie to możliwe po spełnieniu szeregu wymogów przewidzianych przepisami prawa. Wstępnie przeanalizowano (pod kątem odległości od budynków mieszkalnych) możliwość lokalizacji siłowni wiatrowych na terenach produkcyjnych i infrastrukturalnych i jest możliwe jedynie w mieście Police oraz na niewielkim fragmencie obrębu Sierakowo.

W planie ogólnym gminy Police nowe tereny pod zabudowę zostały wyznaczone w rejonach zwartej zabudowy wsi, jej sąsiedztwie lub sąsiedztwie terenów przeznaczonych pod zabudowę w miejscowych planach, stanowiąc uzupełnienie i kontynuację istniejącej struktury przestrzennej, co pozwala na zachowanie ciągłości korytarzy ekologicznych w szczególności dolin rzecznych i terenów leśnych. Dla terenów leśnych i dolin rzecznych przewidziano strefę otwartą (SO). W dolinie Gunicy i nad Karpiną dopuszczono lokalizację elektrowni słonecznych. Znacząca większość gruntów III klasy została zakwalifikowana do strefy otwartej (SO). W planie ogólnym nie prowadzono nowych terenów z funkcją mieszkaniową w pobliżu stref przemysłowych. Standardy urbanistyczne ustalone w planie ogólnym zostały wyznaczone w oparciu o obowiązujące plany miejscowe oraz istniejącą zabudowę. Duży kompleks nowych terenów przemysłowych został wyznaczony w sąsiedztwie istniejących terenów i planowanego węzła obwodnicy zachodniej Szczecina. Plan ogólny, poza pojedynczymi wyjątkami nie wprowadza nowej zabudowy na tereny zagrożone powodzią ani osuwaniem się mas ziemnych. Szczegółowe zasady zabudowy i

zagospodarowania terenów będą ustalane na etapie sporządzania planów miejscowych (Uzasadnienie 2025).

8.2. Ustalenia projektu planu ogólnego gminy Police dotyczące infrastruktury technicznej oraz zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

Plan ogólny nie określa precyzyjnie zapisów dotyczących obsługi w media, w tym zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków itp. oraz zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu.

Zapisy planu ogólnego nie precyzują lokalizacji konkretnych inwestycji a jedynie strefy funkcjonalne, w których te funkcje później mogą powstać na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego czy decyzji o warunkach zabudowy.

Strefy planistyczne związane z infrastrukturą (strefa infrastrukturalna SI) występują przede wszystkim w rejonie miasta Police w obrębie i sąsiedztwie funkcji produkcyjnej i infrastrukturalnej oraz w sąsiedztwie obwodnicy Szczecina, w sąsiedztwie terenów produkcyjnych i przewidzianych pod produkcję.

Największe zmiany w krajobrazie będą miały miejsce w rejonie obwodnicy zachodniej Szczecina (projektowanej) (strefa komunikacyjna) oraz w jej sąsiedztwie gdzie przewidziano nowe tereny pod strefę gospodarczą, gdzie przewiduje się zmianę przeznaczenia a na łąkach i terenach rolnych nastąpi utrata powierzchni biologicznie czynnej z zachowaniem odpowiedniego jej udziału.

Na obszarze gminy nie ma dużych farm fotowoltaicznych ani biogazowni. Na terenie gminy w miejscowości Leśno Górne (obręb Sierakowo) istnieje jedna turbina wiatrowa.

Plan ogólny nie przewiduje lokalizacji nowych terenów w profilu podstawowym ani w profilu dodatkowym biogazowni ani farm fotowoltaicznych.

Plan ogólny gminy Police nie przewiduje lokalizacji instalacji wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii. Teoretycznie siłownie wiatrowe można lokalizować w strefie gospodarczej (SP) oraz infrastrukturalnej (SI) z dopuszczoną produkcją, ale będzie to możliwe po spełnieniu szeregu wymogów przewidzianych przepisami prawa. Wstępnie przeanalizowano (pod kątem odległości od budynków mieszkalnych) możliwość lokalizacji siłowni wiatrowych na terenach produkcyjnych i infrastrukturalnych i jest możliwe jedynie w mieście Police oraz na niewielkim fragmencie obrębu Sierakowo (Uzasadnienie 2025).

8.3. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji planu ogólnego gminy Police w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W większości obszar planu ogólnego, na terenach leśnych i terenach rolniczego użytkowania przewiduje strefę funkcjonalną – strefę otwartą.

Obszar planu ogólnego znajduje się w obrębie form ochrony przyrody, w tym na terenie

obszarów Natura 2000. Dla obszaru rezerwatu przyrody Świdwie plan ogólny przewiduje strefę otwartą (SO).

W planie ogólnym miasta Police uwzględniono ustalenia obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, nowe tereny pod zabudowę zostały wyznaczone tylko w zwartej zabudowie, stanowiąc jej uzupełnienie i kontynuację.

Przewiduje się, że zapisy planu ogólnego nie będą miały negatywnego wpływu na przedmiot ochrony form ochrony przyrody, w tym na Obszary Natura 2000 oraz nie wpłyną negatywnie na środowisko przyrodnicze.

Dla obszaru Natura 2000 Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Jezioro Świdwie” (PLB320006) oraz w jego otoczeniu przewidziano strefę otwartą oraz funkcję produkcji rolniczej która jest kontynuacją obecnie prowadzonej działalności rolniczej. Nie przewidziano w otoczeniu obszaru Natura 2000 nowych funkcji pod zabudowę oraz nie dopuszczono w profilu dodatkowym fotowoltaiki (OZE) czy biogazowni. Zatem zapisy planu ochrony respektują cele określone w planie zadań ochronnych nie dopuszczając do zmian w otoczeniu i w obrębie obszaru ochrony. Plan ogólny nie precyzuje zasad gospodarki wodno – ściekowej, zagadnienia te nie są przedmiotem planu ogólnego, ustalenia szczegółowe dotyczące odprowadzania wód opadowych i odprowadzania wód będą określone na poziomie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego co pozwoli zapobiec negatywnemu oddziaływaniu działalności rolniczej na eutrofizację zbiorników wodnych.

Obszar Specjalnej Ochrony ptaków „Ostoja Wkrzańska” (PLB320014) : plan ogólny na większości obszaru Natura 2000 przewiduje tereny strefy otwartej. Nowe tereny pod zabudowę zmiany funkcji mają miejsce w bezpośrednim sąsiedztwie wsi w nawiązaniu do zwartej zabudowy. Plan ogólny kontynuuje strefę gospodarczą i infrastrukturalną dla Zakładów Chemicznych w Policach, które są jednym z największych zagrożeń dla ostoi, w tym dla Jeziora Świdwie. Plan ogólny nie reguluje poziomu emisji do powietrza i wód a ustalenia szczegółowe będą konieczne i ustalone na kolejnych etapach planistycznych, w tym na etapie planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego.

Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Zalew Szczeciński” to obszar w dużej mierze występujący w północnej części obszaru gminy Police, gdzie nowe tereny pod zabudowę przewidziano w nawiązaniu do istniejącej zabudowy. W przewadze ustalenia planu ogólnego przewidują kontynuację dotychczas zaplanowanych w planach miejscowych funkcji. Jednakże nad Zalewem Szczecińskim, na terenach zalewowych w miejscach planowanej w mpzp zabudowy wprowadzono strefę otwartą (rejon Trzebierzy) co korzystnie wpłynie na stan środowiska przyrodniczego oraz bezpieczeństwo przeciwpowodziowe. W celach ochrony dla obszaru wybranych gatunków określono m. in. utrzymanie stabilnej powierzchni siedlisk lęgowych i żerowiskowych na obecnym poziomie dla poszczególnych gatunków ptaków co w przypadku wycofania zabudowy z terenów nadwodnych umożliwi odtworzenie siedlisk, w rejonie Trzebierzy.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Police - kanały”(PLH320015) w planie ogólnym zachowuje dotychczasowe przeznaczenie terenu, w tym przeznaczenie terenu pod strefę zieleni i rekreacji jako profilu podstawowego, gdzie prognozuje się zachowanie wysokiego potencjału biotycznego oraz umożliwia ochronę wartości obszaru objętego ochroną. Zapisy planu ogólnego umożliwiają zachowanie i ochronę obszaru Natura 2000.

Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” to przeważnie obszar sąsiadujący z planem ogólnym. Niewielkie fragmenty na brzegu Zalewu należące do ostoj przeznaczone pod strefę otwartą (teren nr 113 SO i 92 SO) co nie wpłynie negatywnie na obszar Natura 2000.

Biorąc pod uwagę stopień szczegółowości planu ogólnego oraz zachowanie w większości obszarów chronionych w trefie otwartej a także kontynuację planowanych w obowiązujących dokumentach planistycznych przeznaczeń terenów za wyjątkiem położonych w strefach zalewowych gdzie plan ogólny wprowadza strefę otwartą, oraz nie lokalizowanie farm fotowoltaicznych oraz biogazowni w profilu dodatkowym, nie przewiduje się negatywnego wpływu zapisów planu ogólnego na tereny objęte formami ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000 oraz nie przewiduje się działań kompensacyjnych.

8.4. Oddziaływanie ustaleń projektu planu ogólnego na środowisko przyrodnicze.

Przewidywane oddziaływanie: oddziaływanie znaczące, bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, długoterminowe, średnioterminowe i stałe, chwilowe, pozytywne i negatywne oddziaływanie ustaleń planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego oraz oddziaływanie na ludzi.

Planowane zmiany w zagospodarowaniu przestrzennym stanowić będą uzupełnienie i dowiezanie nowych terenów głównie w strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną.

Plan ogólny wyznacza obszar uzupełnienia zabudowy, który stanowi pomocniczą funkcję w kształtowaniu ładu przestrzennego i racjonalnego gospodarowania gruntami rolnymi, w tym przeciwdziałaniu powstawaniu konfliktów przestrzennych i rozpraszaniu zabudowy. Wyznaczenie obszaru uzupełnienia zabudowy pozwala na wydanie decyzji o warunkach zabudowy dla terenów które leżą w jego zasięgu. Gmina Police prawie w całości jest pokryta obowiązującymi planami miejscowymi, więc nie wyznaczono obszarów uzupełnienia zabudowy (OUZ) na obszarze całej gminy. Jedynie w obrębie Trzebież i Przęsocin istnieją niewielkie obszary bez obowiązujących planów, na których plan ogólny przewiduje obszary pod zabudowę. W rejonie tych terenów wyznaczono OUZ, co pozwoli na wydanie warunków zabudowy. Obszar uzupełnienia zabudowy został poszerzony w sposób, który umożliwi w przyszłości wydawanie decyzji o warunkach zabudowy (Uzasadnienie 2025).

Precyzyjne ustalenie wpływu poszczególnych funkcji będzie miało miejsce na etapie

miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego czy decyzji o warunkach zabudowy. Skala planu ogólnego nie przewiduje lokalizacji inwestycji a jedynie strefy o złożonych przeznaczeniach dlatego uszczegółowienie wpływ poszczególnych inwestycji na środowisko przyrodnicze i jego komponenty, w tym na siedliska przyrodnicze będzie przedmiotem oceny na etapie planu miejscowego czy raportu oddziaływania na środowisko inwestycji.

Skutki realizacji planu ogólnego w przyszłych planach zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach o warunkach zabudowy w obszarach uzupełnienia zabudowy będą miały trwały skutek w przestrzeni wsi w gminie Police oraz w mieście Police w formie nowej zabudowy. Największe i trwałe zmiany będą miały miejsce w rejonie obwodnicy Szczecina (uznając ją jako rezerwę terenu) oraz terenów przyległych do obwodnicy w planowanej strefie gospodarczej. Obwodnica Szczecina oznaczona jako strefa otwarta w przyszłości będzie zlokalizowana na podstawie przepisów odrębnych.

Projektowane użytkowanie i zagospodarowanie terenu nie może stanowić źródła zanieczyszczeń dla poszczególnych funkcji określonych w planie obowiązuje poziom hałasu w środowisku, zgodnie z przepisami odrębnymi. Planowane zainwestowanie nie może powodować pogorszenia stosunków wodnych na terenie objętym inwestycją oraz na terenach sąsiednich.

Ocena oddziaływania na środowisko obejmuje skumulowaną analizę wpływu planu ogólnego uwzględniając oddziaływanie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jak też skutki środowiskowe uchwalonego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Ustalenia planu ogólnego pozwalają na zabudowę mniejszych powierzchniowo obszarów niż przewidzianych w obowiązującym Studium. Wynika to z przyjętych w planie ogólnym kryteriów wyznaczania obszaru uzupełniania zabudowy zgodnie z obowiązującymi przepisami.

8.5. Różnorodność biologiczna, rośliny, zwierzęta, ludzie.

Strefa otwarta obejmuje przede wszystkim grunty leśne i rolne, ciek i zbiorniki wodne. Wpłynie to korzystnie na warunki klimatyczne i warunki życia ludzi.

Obszar planu ogólnego gminy Police uwzględnia występowanie kompleksów leśnych, terenów rolnych, terenów podmokłych łąk oraz terenów objętych ochroną prawną (form ochrony przyrody). Ma to korzystny wpływ na utrzymanie powiązań przyrodniczych gminy oraz bioróżnorodność i zachowanie wysokiego potencjału biotycznego gminy Police.

Nowe tereny inwestycyjne nawiązują do zwartej zabudowy a największe zmiany zajdą w rejonie planowanej obwodnicy Szczecina oraz w obrębie sąsiadujących z nią terenów strefy gospodarczej.

8.6. Powierzchnia ziemi

Największe zmiany na skutek zapisów planu ogólnego gminy Police będą miały miejsce w rejonie stref gospodarczych na terenach łąk i terenach rolnych wzdłuż obwodnicy Szczecina (na

zachód od miasta Police) oraz w rejonie samej obwodnicy. Ponad to, zmiany w krajobrazie będą miały miejsce na nowych terenach stref wielofunkcyjnych zlokalizowanych w sąsiedztwie zabudowy wsi. Zmiany te będą trwałe i długoterminowe.

8.7. Klimat akustyczny i aerosanitarny

Plan ogólny gminy Police nie przewiduje nowych ustaleń wpływających na klimat akustyczny i aerosanitarny.

Planowane ciągi komunikacyjne, w tym obwodnica Polic zostały ujęte w funkcjach SI (strefa infrastrukturalna) oraz SK (strefa komunikacyjna). Przewidziane były w obowiązujących dokumentach planistycznych. Obwodnica Szczecina została oznaczona jako SO jako osobne wydzielenie co stanowi swoistą rezerwę terenu pod obwodnicę, której przeznaczenie określone zostanie na kolejnych etapach planistycznych.

8.8. Wody powierzchniowe i podziemne

Plan ogólny nie precyzuje szczegółowych ustaleń dotyczących zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, które będą przedmiotem ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zgodnych z przyjętymi strefami planistycznymi planu ogólnego.

Cieki wodne oraz zbiorniki wodne w planie ogólnym gminy Police ujęte zostały w strefie otwartej oraz w strefie infrastrukturalnej. Na etapie sporządzania planu ogólnego i stopnia jego ogólności można stwierdzić, że szczegółowe ustalenia dotyczące infrastruktury i jej oddziaływanie określone zostanie na etapie sporządzania planu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego czy decyzji o warunkach zabudowy wydawanej w obrębie obszaru uzupełnienia zabudowy, który wyznaczono w obszarze planu ogólnego.

Nie przewiduje się negatywnego wpływu zapisów planu ogólnego na wody powierzchniowe i podziemne.

8.9. Krajobraz

Plan ogólny gminy Police zachowując przeważającą część gminy, w tym kompleksy leśne oraz tereny rolne w strefie planistycznej, w strefie otwartej, umożliwia na przeważającym obszarze zachowanie krajobrazu gminy Police.

Obszary nowej zabudowy nawiązują do zwartej zabudowy a ponad to nowe tereny, zmieniają dotychczas przewidywane w planach miejscowych zagospodarowania przestrzennego funkcje.

Zmiany w krajobrazie będą najbardziej widoczne w rejonie nowych terenów pod strefę gospodarczą w sąsiedztwie planowanej obwodnicy Szczecina oraz w rejonie obwodnicy Szczecina. Zmiany te będą miały trwały charakter.

8.10. Wartości środowiska kulturowego

Stopień ogólności planu ogólnego powoduje, że analizowany dokument nie ustala zasad i ustaleń dotyczących ochrony konserwatorskiej. Wytyczne konserwatorskie i ochrona dziedzictwa kulturowego jak i krajobrazu będą przedmiotem ustaleń miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

8.11. Zasoby naturalne

Analizowany dokument przewiduje strefę górnictw w obrębie terenów udokumentowanych złóż kopalin umożliwiając ich eksploatację.

8.12. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru. Ocena wpływu planowanego sposobu zagospodarowania i użytkowania terenu na stwierdzone siedliska przyrodnicze, korytarze ekologiczne, trasy migracji.

Obszar planu ogólnego gminy Police znajduje się w obrębie form ochrony przyrody, w tym na terenie obszarów Natura 2000. Plan ogólny przewidział dla tych terenów strefę otwartą. Dla obszaru rezerwatu przyrody Świdwie, plan ogólny przewiduje strefę otwartą (SO).

Biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu a także cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, w obrębie których położony jest obszar projektu planu ogólnego oraz biorąc pod uwagę integralność tych obszarów, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań zapisów planu na obszary Natura 2000.

Nie przewiduje się kompensacji przyrodniczej. Nie stwierdza się także wpływu projektu planu ogólnego na siedliska przyrodnicze oraz na tereny migracji zwierząt.

8.13. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych planie ogólnym gminy.

Nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych dla ustaleń planu ogólnego gminy Police.

8.14. Transgraniczne oddziaływanie ustaleń planu ogólnego.

Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania ustaleń przedmiotowego planu ogólnego gminy Police.

8.15. Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji zapisów planu.

Stan środowiska, w tym stan wód powierzchniowych oraz podziemnych jest stale monitorowany przez odpowiednie służby w tym przez WIOŚ.

8.16. Wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Przy sporządzaniu prognozy oddziaływania na środowisko nie napotkano na trudności dotyczących problemów związanych z zagadnieniami ochrony środowiska i przyrody.

9. Podsumowanie i wnioski.

Przewiduje się, że analizowany plan ogólny gminy Police w większości zachowa przeznaczenia dotychczas w planach obowiązujących oraz planowaną zabudowę w strefach planistycznych.

Prognozuje się, że analizowany plan ogólny gminy, na większości obszaru gminy Police nie zmieni dotychczas przewidywanego oddziaływania na środowisko przyrodnicze.

- Przewiduje się, że analizowany plan ogólny, w większości zachowa funkcje przeznaczone dotychczas w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Wyjątek stanowić będą nowe tereny pod zabudowę, tereny produkcji w sąsiedztwie obwodnicy Szczecina, które wprowadzą nową jakość w przestrzeni. Obwodnicę Szczecina plan ogólny przewiduje zaś jako strefą otwartą wydzieloną osobnym terenem (wydzieleniem) zatem można uznać ją jako rezerwę terenową, która będzie zlokalizowana na podstawie przepisów odrębnych co skutkować będzie znaczną zmianą w krajobrazie.
- Prognozuje się, że obszar zabudowy śródmiejskiej, zachowa dotychczasowe funkcje w strefie wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, w strefie usługowej oraz w strefie komunikacyjnej, zlokalizowany w obrębie śródmiejskiej zabudowy Polic z zachowaniem dotychczasowego obciążenia środowiska.
- Obszar uzupełnienia zabudowy wyznaczony w obrębie strefy gospodarczej, strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz mieszkaniową wielorodzinną oraz strefy usługowej, spowoduje częściową zmianę obciążenia środowiska przyrodniczego z zachowaniem powierzchni biologicznie czynnej przypisanej danej strefie.
- Teren obwodnicy Szczecina, gdzie przewiduje się strefę otwartą jako rezerwę terenową, która w przyszłości będzie przeznaczona pod drogę co spowoduje zmianę w przeznaczeniu terenu oraz w krajobrazie z częściowo wysoką utratą powierzchni biologicznie czynnej.
- Nowe tereny zlokalizowane wzdłuż obwodnicy Szczecina, przewidziane pod strefę gospodarczą, gdzie przewiduje się zmianę przeznaczenia, gdzie nastąpi utrata powierzchni biologicznie czynnej z zachowaniem odpowiedniego jej udziału.

- Nowe tereny, które w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego przeznaczone były pod zabudowę a w planie ogólnym są m. in. uwzględnione pod strefę planistyczną: wielofunkcyjną z zabudową mieszkaniową jednorodzinną, strefę wielofunkcyjną mieszkaniową wielorodzinną oraz strefę usługową, gdzie przewiduje się częściową zmianę dotychczasowego przeznaczenia oraz zmianę powierzchni biologicznie czynnej.
- Tereny, gdzie przewiduje się zmianę dotychczasowego obciążenia środowiska względem dotychczasowego przeznaczenia.
- Tereny, które w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego są przeznaczone pod zabudowę, dla których plan ogólny przewiduje m.in. przeznaczenie pod strefę otwartą oraz strefę zieleni i rekreacji, gdzie prognozuje się poprawę i wzrost potencjału biotycznego z korzystnym wpływem dla środowiska przyrodniczego.
- Tereny rejonu obszaru Natura 2000 "Police-kanaly", zachowujące dotychczasowe przeznaczenie terenu, w tym przeznaczenie terenu pod strefę zieleni i rekreacji jako profilu podstawowego, gdzie prognozuje się zachowanie wysokiego potencjału biotycznego oraz umożliwia ochronę wartości obszaru objętego ochroną.
- Pojedynczy teren (SN), w rejonie Trzebierzy, gdzie przewiduje się zmianę dotychczasowego obciążenia środowiska w funkcji strefy zieleni i realizacji z zachowaniem wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej.

Nie przewiduje się wpływu na tereny objęte formami ochrony przyrody, w tym na obszary Natura 2000 oraz nie przewiduje się działań kompensacyjnych.

Plan ogólny umożliwia realizację celów ochronnych dla Obszarów Natura 2000 - specjalnego obszaru ochrony siedlisk Police – Kanały (PLH 320015), Ujście Odry i Zalew Szczeciński (PLH320018) oraz obszarów specjalnej ochrony ptaków: Zalew Szczeciński (PLB320009), Ostoja Wkrzańska (PLB320014).

W planie ogólnym uwzględniono uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy wynikające m.in. z opracowania ekofizjograficznego, w zakresie ustaleń mających na celu utrzymanie równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska.

Prognozuje się, że plan ogólny zachowując obszary cenne przyrodniczo w strefie otwartej umożliwi zachowanie cennych siedlisk przyrodniczych na terenie gminy Police.

Nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania ustaleń przedmiotowego planu oraz nie przewiduje się rozwiązań alternatywnych względem ustaleń planu.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W SZCZECINIE**

WPS.411.94.2025.MP

Szczecin, dnia 4 sierpnia 2025 r.

**Burmistrz Police
ul. Stefana Batorego 3
72-010 Police**

Sprawa: uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko sporządzanej do projektu planu ogólnego gminy Police

Działając na podstawie art. 53 i art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.), zwanej dalej ustawą OOS, w nawiązaniu do pisma z dnia 8 lipca 2025 r. (data wpływu: 10 lipca 2025 r.), znak: UA.AM.6721.17.8.2025.AM, dotyczącego uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektu planu ogólnego gminy Police (zainicjowanego Uchwałą Rady Miejskiej w Policach Nr LXXI/653/2024 z dnia 26 marca 2024 r.), **wnoszę o** sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko ze szczególnym uwzględnieniem poniższych zagadnień:

1. Prognoza powinna w pełnym zakresie odpowiadać wymaganiom wynikającym z art. 51 ust. 2 ustawy OOS, przy zachowaniu warunków, o których mowa w art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy; zalecane jest przy tym, o ile to możliwe, zachowanie układu zagadnień przedstawionego w art. 51 ust. 2 tej ustawy.
2. W prognozie należy zwrócić szczególną uwagę na diagnozę stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem (art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. b ustawy OOS), określenie przewidywanych, znaczących oddziaływań (art. 51 ust. 2 pkt 2 lit. e ustawy OOS) oraz przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych oddziaływań mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektu planu ogólnego (art. 51 ust. 2 pkt 3 lit. a ustawy OOS).
3. W prognozie należy przedstawić opis elementów środowiska abiotycznego oraz biotycznego terenów objętych projektem planu ogólnego, w szczególności tych, dla których projekt planu ogólnego będzie ustalał zmianę dotychczasowego sposobu przeznaczenia i użytkowania oraz ich sąsiedztwa ze szczególnym uwzględnieniem gatunków i siedlisk przyrodniczych objętych ochroną na podstawie:
 - a) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1713),
 - b) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 6 października 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380),
 - c) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
 - d) Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408).

Stwierdzone w granicach projektu planu ogólnego lub w strefie jego oddziaływania stanowiska chronionych gatunków oraz siedliska przyrodnicze należy zaznaczyć na załączniku graficznym do prognozy. Badania terenowe należy przeprowadzić w okresie umożliwiającym ich stwierdzenie. Nadmieniamy, iż prace terenowe, z udokumentowaniem w formie fotograficznej, należy przeprowadzić w szczególności w terenach obecnie biologicznie czynnych, tj. wolnych od zabudowy i zagospodarowania obecnie, a planowanych do przeznaczenia pod zagospodarowanie, w szczególności pod zagospodarowanie wielkopowierzchniowymi farmami fotowoltaicznymi, czy realizację inwestycji związanych z przedsięwzięciami dotyczącymi dużych zakładów.

4. Należy przeanalizować wpływ realizacji ustaleń projektu planu ogólnego na poszczególne elementy środowiska (różnorodność biologiczna, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne), a szczególną uwagę należy zwrócić na oddziaływanie jego ustaleń na:
 - a) chronione siedliska przyrodnicze oraz stanowiska gatunków roślin, grzybów i zwierząt objętych ochroną gatunkową, z którymi mogłaby nastąpić kolizja planowanego zagospodarowania;
 - b) krajobraz, mające na uwadze potrzebę ochrony krajobrazu oraz konieczność prowadzenia działań na rzecz zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych, w myśl Europejskiej Konwencji Krajobrazowej sporządzonej we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 14, poz. 98);
 - c) klimat (w tym mikroklimat), w szczególności na kształtowanie się warunków termicznych, anemometrycznych, wilgotnościowych. Określając wpływ realizacji ustaleń projektowanego dokumentu na klimat wskazane jest uwzględnienie zaleceń zawartych w opracowaniu „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA2020), opublikowanym w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Klimatu i Środowiska;
 - d) aktualny stan środowiska gruntowo – wodnego na obszarze objętym projektowanym dokumentem, ze szczególnym wskazaniem obszarów zanieczyszczonych, na których nastąpiło przekroczenie dopuszczalnej zawartości substancji powodujących ryzyko w glebie lub w ziemi.
5. W prognozie należy przeprowadzić ocenę projektu planu w odniesieniu do:
 - a) zapisów art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.), który zabrania podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000, przez wzgląd na fakt, iż w granicach gminy znajdują się obszary Natura 2000: Jezioro Świdwie PLB320006, Zalew Szczeciński PLB320009, Ostoja Wkrzańska PLB320014, Natura 2000: Police - kanały PLH320015 oraz Ujście Odry i Zalew Szczeciński PLH300018,
 - b) zapisów art. 15 ustawy o ochronie przyrody, który stanowi o zakazach obowiązujących na terenie rezerwatów przyrody, a także zapisów przepisów odrębnych dla rezerwatu przyrody położonego w granicach gminy, tj. „Świdwie”.
6. W prognozie należy przedstawić na załączniku graficznym lokalizację terenu objętego projektem planu w odniesieniu do obszarów Natura 2000 i innych istniejących i projektowanych form ochrony przyrody oraz korytarzy ekologicznych.
7. W przypadku gdyby na terenie gminy wyznaczano tereny pod eksploatację kruszyw naturalnych dla obszarów wyznaczonych pod powierzchniową eksploatację kopalin na obszarach udokumentowanych złóż kopalin oraz poza obszarami dotychczas rozpoznanych złóż należy przeanalizować warunki przyrodnicze rozpatrywanych terenów oraz określić kształtowanie się stosunków wodno – gruntowych na przedmiotowym terenie oraz na terenach przyległych, zwracając uwagę na możliwość wystąpienia nieodwracalnych zmian o negatywnym wpływie na poziom wód gruntowych, determinujących istnienie zbiorowisk roślinnych oraz siedlisk przyrodniczych. W prognozie należy przeanalizować i przedstawić ograniczenia w korzystaniu z wód zlewni lub jej części niezbędne dla osiągnięcia ustalonych celów środowiskowych, w szczególności wynikających z ochrony ekosystemów.

Ponadto w przypadku gdyby projekt planu ogólnego miał wyznaczać tereny przeznaczone pod lokalizację silowni wiatrowych, a także w połączeniu terenów przeznaczanych na cele wytwarzania energii z OZE (m.in. energia promieniowania słonecznego) w prognozie należy przedstawić dodatkowo:

Z

- informacje o składzie gatunkowym ornitofauny występującej na terenie objętym projektem planu ogólnego oraz w strefie jego oddziaływania ze szczególnym uwzględnieniem gatunków kolizyjnych i kluczowych. Badania ornitologiczne na potrzeby prognozy sporządzanej do projektu planu ogólnego powinny obejmować liczenia z transektów (badanie dynamiki zgrupowań ptaków w cyklu rocznym), liczenia z punktów obserwacyjnych (badanie natężenia wykorzystania przestrzeni powietrznej przez ptaki), badania rozpowszechnionych ptaków w standardzie MPPL;
- statystyki dotyczące udziału poszczególnych rzędów ptaków pod względem liczby osobników wykorzystujących przestrzeń powietrzną w rozbiu na trzy pułapy – do szacowanej wysokości dolnego zakresu pracy śmigła, w strefie pracy rotora i powyżej wysokości pracy śmigła w stanie wzniesienia;
- rozpoznanie dostępnych informacji na temat walorów chiropterologicznych i uwarunkowań lokalnych mających znaczenie dla nietoperzy (wstępne poszukiwanie ważnych żerowisk, tras przelotów, kolonii rozrodczych oraz ważnych zimowisk nietoperzy), z uwzględnieniem m.in. występowania potencjalnych siedlisk ważnych dla tych zwierząt (w tym obszarów Natura 2000 chroniących nietoperze) oraz ryzyka wystąpienia oddziaływań skumulowanych;
- dane o lokalizacji i przebiegu granic obszarów specjalnej ochrony ptaków oraz obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty, dla których przedmiotem ochrony są nietoperze, zarówno na obszarze opracowania jak i w buforze 10 km, wraz z informacją o gatunkach ptaków i nietoperzy oraz ich siedliskach stanowiących przedmiot ochrony obszarowej na tych terenach;
- dane o lokalizacji rezerwatów ornitologicznych oraz wyznaczonych dla ptaków stref ochrony ostoi w granicach obszaru opracowania oraz w buforze 10 km od jego granic;
- dane o lokalizacji wydzieleń stanowiących miejsca szczególnie atrakcyjne dla ptaków i nietoperzy, w szczególności zbiorników wodnych, mokradel, podmokłych łąk (szczególnie zalewowych), wysypisk śmieci, wielkoobszarowych pól, terenów ekstensywnie użytkowanych łąk, kompleksów leśnych;
- dane o lokalizacji miejsc koncentrujących (ogniskujących) przeloty lokalne ptaków oraz nietoperzy (przesmyki pomiędzy kompleksami leśnymi, zbiornikami wodnymi, doliny rzeczne, przełęcz);
- analizę wpływu ustaleń projektu planu ogólnego dla lokalizacji siłowni wiatrowych na awifaunę (śmiertelność ptaków w wyniku kolizji z pracującymi siłowniami, zmniejszanie liczebności ptaków wskutek utraty i fragmentacji siedlisk spowodowanej odstraszeniem z okolic siłowni, zaburzenia funkcjonowania populacji, w szczególności zaburzenia krótko- i długodystansowych przemieszczeń ptaków tzw. efekt bariery) i chiropterofaunę (utrata miejsc żerowania i tras przelotów na żerowiska, śmiertelność w wyniku kolizji lub urazu ciśnieniowego, czyli tzw. barotrauma) w oparciu o uzyskane wyniki badań;
- analizę możliwego wpływu elektrowni wiatrowych na ornitofaunę i chiropterofaunę, w tym przede wszystkim skumulowanego oddziaływania planowanych elektrowni w połączeniu z innymi farmami wiatrowymi (istniejącymi lub planowanymi), zlokalizowanymi na terenie gminy Police oraz w gminach sąsiednich w odległościach wskazujących na możliwość zaistnienia wzajemnych powiązań ich wpływu na faunę migrującą w powietrzu. Poza sąsiadującymi farmami wiatrowymi należy zwrócić uwagę m.in. na istniejące i projektowane napowietrzne linie przesyłowe, linie kolejowe oraz drogi kołowe, czy także wielkopowierzchniowe farmy fotowoltaiczne, które w łącznym oddziaływaniu mogą potęgować efekt bariery w przelotach ptaków, zwłaszcza tych odbywających się na niskim, kolizyjnym pułapie. Jednocześnie podkreśla się, że zgodnie z projektem „Wytycznych dotyczących oceny oddziaływania elektrowni wiatrowych na ptaki” (opracowanym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska, Warszawa 2011 r.) w ocenie oddziaływań skumulowanych należy brać pod uwagę wszystkie przedsięwzięcia i dokumenty planistyczne o możliwym niekorzystnym wpływie na populacje ptaków, na które analizowany dokument planistyczny (przeznaczający tereny na cele energetyki wiatrowej), oddziałuje ze szczególnym uwzględnieniem populacji zasiedlających tereny analizowanego dokumentu planistycznego. W pierwszym rzędzie należy ocenić możliwy wpływ wszystkich istniejących i projektowanych farm wiatrowych zlokalizowanych w buforze 10 km od granic dokumentu planistycznego będącego przedmiotem oceny. Bufor 10 km jest uzasadniony zasięgiem lotów żerowiskowych wielu ptaków szponiastych, czy bociana czarnego. W przypadku wystąpienia na terenie badań koncentracji żerowiskowych lub noclegowisk migrujących gęsi, należy zwiększyć zasięg bufora do 20 km.

Podkreśla się również, iż oddziaływania skumulowane należy szeroko przeanalizować przez wzgląd na możliwą łączną realizację, bądź w bezpośrednim sąsiedztwie elektrowni wiatrowych w połączeniu z wielkopowierzchniowymi farmami fotowoltaicznymi;

- załączniki graficzne przedstawiające lokalne trasy przelotów oraz szlaki migracyjne ptaków i nietoperzy, stanowiska lęgowych gatunków ptaków (w szczególności gatunków drapieżnych oraz gatunków kluczowych i kolizyjnych, w tym gatunków z Załącznika I Dyrektywy Ptasiej) oraz ich miejsca żerowania;
- metodykę prowadzonych badań dotyczących ornitofauny i chiropterofauny.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f i g ustawy OOS prognoza oddziaływania na środowisko musi zawierać:

- oświadczenie autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – kierującego tym zespołem o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2, stanowiące załącznik do prognozy;
- datę sporządzenia prognozy, imię, nazwisko i podpis autora, a w przypadku gdy wykonawcą prognozy jest zespół autorów – imię, nazwisko i podpis kierującego tym zespołem oraz imiona, nazwiska i podpisy członków zespołu autorów.

*z op. Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie
Dzisiaj Zastępcę Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Szczecinie
Andrzej Miluch*

/- dokument podpisany cyfrowo/

POWIATOWA STACJA SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA W POLICACH

Ul. Kresowa 14, 72-010 Police, tel. (91)424-12-32, fax (91)312-20-32

<https://www.gov.pl/web/psse-police>

e-mail: psse.police@sanepid.gov.pl

ePUAP: /pssepolice/SkrytkaESP

adres do e-Doręczenia: AE:PL-39331-49573-SWWFS-33

NIP: 851-26-26-557

PAŃSTWOWY POWIATOWY INSPEKTOR SANITARNY W POLICACH

Police, dnia 07.08.2025 r.

ZNS.9022.6.3.2025

Burmistrz Polic

ul. Stefana Batorego 3

72-010 Police

OPINIA SANITARNA

Na podstawie art. 3 pkt. 1 i art. 10 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. *o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 416), w związku z art. 53 ust. 1, art. 58 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (j. t. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.)

wnoszę o sporządzenie

prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu planu ogólnego gminy Police, w zakresie zgodnym z art. 51 oraz uwzględniającym art. 52 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (j. t. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.).

Mając na uwadze zakres działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, która powołana jest m.in. w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, prognoza oddziaływania na środowisko dla przedmiotowego projektu powinna przede wszystkim zawierać informacje dotyczące przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego, pozytywnego oraz negatywnego na środowisko, a w szczególności na ludzi, wodę i powietrze z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy. Prognoza powinna przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, w tym na warunki życia i na zdrowie ludzi, mogących być rezultatem realizacji ustaleń projektowanego dokumentu.

Informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko powinny być dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości przedmiotowego projektu.

Uzasadnienie:

W dniu 10.07.2025 r. do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Policach wpłynęło pismo Zastępcy Burmistrza Police znak: UA.AM.6721.17.9.2025.AM z dnia 08.07.2025 r. o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla ww. projektu, w związku z podjętą Nr LXXI/653/2024 Rady Miejskiej w Policach z dnia 26 marca 2024 r.

Na podstawie art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (j.t. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 z późn. zm.) organ opracowujący projekt, o którym mowa w art. 46 lub art. 47 ust. 1, uzgadnia z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i art. 58, zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 58 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy, organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej właściwym w sprawach opiniowania i uzgadniania w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko jest państwowy powiatowy inspektor sanitarny - w przypadku miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz planów ogólnych gmin.

W celu wydania opinii, Państwowy Powiatowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Policach poddał analizie materiał w postaci kopii Nr LXXI/653/2024 Rady Miejskiej w Policach z dnia 26 marca 2024 r oraz propozycji zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko. Celem opracowania jest sporządzenie planu ogólnego, którego granicami jest prawie cała gmina Police, z wyłączeniem morskich wód wewnętrznych. W planie ogólnym będą również uwzględnione planowane przedsięwzięcia, które mogą być zaliczane do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zakłada się wyznaczenie terenów pod zabudowę produkcyjną, usługową, infrastrukturalną, komunikacyjną i mieszkaniową.

Prognoza obejmująca swym zakresem ww. informacje umożliwi właściwą ocenę wpływu ustaleń zawartych w projekcie na warunki życia i zdrowia ludzi.

Biorąc pod uwagę przedłożoną dokumentację organ postanowił jak w sentencji.

Pouczenie:

Na niniejszą opinię nie służy środek odwoławczy.

Z upoważnienia

Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego
w Policach

Kierownik Oddziału Nadzoru Sanitarnego

Ewelina Zarzycka

/pismo zostało wydane w postaci elektronicznej i podpisane kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Otrzymują:

1. Adresat (ePUAP).
2. As.

Załącznik nr 2 : Oświadczenie autora Prognozy.

**Oświadczenie autora prognozy oddziaływania na środowisko sporządzonej na
potrzeby planu ogólnego gminy Police**

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. f ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

oświadczam, że:

spełniam wymagania, o których mowa w art. 74 a ust. 2 ustawy z dnia 03 października 2008 r., o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Gabriela Fiutowska

